

Slovenski praznik

22. julij — dan vstaje slovenskega naroda je praznik, ki ožinotvorja dvojce pomembnih zgodovinskih mejnikov: pričetek oboroženega upora zoper nemški fašizem in hkrati pričetek formiranja nove slovenske državnosti v okviru jugoslovanskih narodov. Praznik, posvečen preteklosti, spominu na vse tiste, ki so v neenakem boju za okupatorjem izkropili na tleh svoje male zemlje, in na vse one, ki so mučeniško umrli po koncentracijskih taboriščih.

22. julij pa je tudi praznik sedanjosti svobodne socialistične republike, ki je v piclih dneh desetletjih obstoja zabeležila vsestranski napredek in razvoj. Demokratizacija družbenih odnosov je v ospredje postavila delovnega človeka — neposrednega proizvajalca in ustvarjalca dobrin, lani sprejeta ustava, ki pomeni v izpopolnjevanju naše družbene ureditve najvišjo pridobitev, pa je te odnose še poglobila in postavila temelje za obstoj resnično svobodnega človeka. Zato je dolžnost vsakega posameznika, da neguje ta najvišji smoter ter se bori za njegovo polno uveljavitev povsod tam, kjer se zavestno ali nezavestno skušajo uveljaviti nasprotni težnje.

Samo nenehno prizadevanje za afirmacijo resničnih demokratičnih odnosov bo moglo naš vsakodnevni praznik še obogatiti.

Tov. Jerman v Preboldu

NA ZAKLJUČKU PRAZNOVANJ OBCINSKEGA PRAZNIKA

V nedeljo je bilo z množičnim zborovanjem delovnih ljudi Spodnje Savinjske doline zaključeno letošnje praznovanje žalske občine. Na svečani seji občinske skupščine, katere so se udeležili tudi Riko Jerman, član IS SRS, predsednik okrajnega odbora SZDL Celje Jože Marolt, predsednik okrajnega odbora združenj ZB Jože Jošt, podpredsednica okrajne skupščine Celje Milena Stifter, organizacijski sekretar okrajnega komiteja ZKS Božo Lukman in drugi družbeno politični delavci ter gostje.

O poteku praznovanj in športnih tekmovanj smo že poročali. V soboto pa so taborniki, udeleženci republiškega zbora priredili pester spored ob tabornem ognju v bližini kopalnega bazena v Preboldu. Na svečanem zasedanju skupščine so podelili tri nagrade najzaslužnejšim organizacijam in posamezniku, za napredek občine ter sprejeli sklep, da se bo vršilo praznovanje prihodnjega občinskega praznika v Zalcu.

Po svečani seji so pripadniki predvojaške vzgoje iz Zorca improvizirali partizanski napad na Prebold. Popoldne je bilo množično zborovanje in slavlje na prostoru ob bazenu v Preboldu.

Po pozdravnih besedah predsednika občinskega odbora SZDL Jožeta Zupana je član IS SRS Riko Jerman čestital delovnim ljudem žalske občine ter poudaril, da je praznovanje živ spomin revolucionarnega dela v obdobju narodnoosvobodilne borbe ter uspehov občine, ki se je s svojimi uspehi uvrstila med gospodarsko najrazvitejše v republiki.

(Dalje na 3. strani)

CELJSKI tednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

CELJE PRAZNUJE

Smo na pragu praznovanja celjske občine, ki vsak 20. julij na slovesen način slavi spomin na ustanovitev 1. celjske čete. Občani celjske občine ta praznik povezujejo s praznikom vstaje slovenskega ljudstva.

Občinski praznik je svečana priložnost, ob kateri seštevamo svoje uspehe v preteklosti in snujemo načrte za bodoči razvoj. Če je tako, potem je ves čas bližnje preteklosti bil namenjen takemu snovanju. Nedavno je občinska skupščina sprejela akcijski program razvoja občine, pri čemer je glavni podarek posvečen hitrejši rasti osebnega standarda delovnih ljudi in družbenega standarda v naši komunici.

Za tak cilj je potrebno mnogo

Pomoč borcem NOV

Pretekli torek je bila v prostorih žalskega hmeljarskega doma seja občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti skupščine Zalec.

Odborniki obeh zborov so med drugim sprejeli poročila o stanju proračuna in vseh skladov za I. polletje, poročila tajnika o delu občinske uprave ter poročila o odmeri davčnih zavezancev. Med sejo so razpravljali o spremembi odloka o priznavalnini in posebnih pomoči borcem in aktivistom NOV, udeležencem španske državljanske vojne, predvojnimi političnim revolucionarjem in njihovim svojcem ter otrokom padlih ali umrlih borcev NOV in žrtev fašističnega nasilja.

prizadevanj, predvsem odgovornih ljudi, organov upravljanja ter političnih organizacij. Vprašanje standarda pa je treba povezovati z uresničevanjem največje pridobitve naše revolucije, s poglobljanjem in dejanskim uveljavljanjem delavskega in družbenega upravljanja.

Proizvodni uspehi so tudi v naši občini v letošnjem letu zelo dobri. Celje se kot industrijsko mesto vse uspešneje vključuje v mednarodno delitev dela in blagovno menjavo, toda še vedno je precej možnosti, da taka prizadevanja povečamo.

Celje je kot politično, gospodarsko in kulturno središče širokega zaledja nosilec mnogih posebnih dolžnosti in bremen. Tudi v tem pogledu je treba prelomiti z nekaterimi ustaljenimi navadami in stališči, ob katerih so dejavnosti družbenih služb bile nekoliko potisnjene v ozadje. Tu je predvsem šolstvo, zlasti pa tisto šolstvo, ki naj pripomore k poklicu in nadaljnji izobrazbi mladine, ki pa danes deloma ostaja izven vzgojnih ustanov,

dostikrat prepuščena tavanju in škodljivim vplivom.

Nedvomno je tudi stanovanjski problem, poleg vode, ki pa naj letos ne bo več problem, v Celju izredno pereč. V prihodnjem letu naj bi v Celju zgradili okoli 2.000 stanovanj, okoli 1000 gradbenih parcel pa bi bilo v začetku prihodnjega leta pripravljenih za zasebne graditelje. Tako bi se naposled le izognili vzrokom za preobširno črno gradnjo. In če smo že pri stanovanjski problematiki, je jasno, da je drugo leto tudi skrajni čas, da za vselej spravimo z dnevnega reda stanovanja za borce. Res skrajni čas, kajti prihodnje leto bomo praznovali 20-letnico osvoboditve.

Navrgli smo samo nekaj misli ob letošnjem praznovanju občinskega praznika v Celju, ki danes ustvarja na temeljih, ki so jih zgradili revolucionarji in borci ljudske revolucije, ki dodaja vsako leto nove dragocene prispevke k zakladnici našega materialnega in družbenega razvoja.

J. Kr.

Plodna preddopustniška seja

CELJSKE OBCINSKE SKUPSCINE

Reinajsta seja občinske skupščine, ki je bila v ponedeljek, je hkrati zadnja pred dvomesečnim »razpustom«. Seja je kot navadno bila zelo obširna. Poleg nekaterih kadrovskih vprašanj v okviru skupščine so v začetku razpravljali tudi o poročilu komisije za narodno obrambo, ki je v zadnjih letih sprožila trajno akcijo obratne vzgoje med prebivalstvom.

Skupščina je nato razpravljala in glasovala za sklep skupščine socialnega zavarovanja o stopnjah prispevka za zdravstveno zavarovanje.

Med zelo pomembne sklepe sodi brez dvoma tudi tisti, ki obravnava vprašanja reorganizacije osnovnega šolstva, vprašanje stipendiranja, ki naj zajame vsaj del posebnih nadarjenih otrok, ki doslej zaradi že znanih okoliščin niso prišli do možnosti nadaljnje študije. Na seji so potrdili tudi predlog o preimenovanju učiteljskega v pedagoško gimnazij.

Zelo živahna je bila spet razprava o črnih gradnjah, kakršnih je v občini okoli 300. Temu problemu bomo v eni naslednjih številok posvetili našo stran »Problem v Zarišcu«.

Na seji so odborniki razpravljali tudi o sklepu prejšnjega ljudskega odbora, da se gostilni »Svetel« in Volk ukineta. Po daljši debati je bilo sklenjeno, da je sklepu prejšnje skupščine treba slediti, ker v Gaberju na tem krajem odseku delujeta dve močni gostinski podjetji, hotel »Celeia« in samopostrežna restavracija.

Poleg številnih drobnih zadev je skupščina obravnavala tudi nove

pravščine na točenje alkoholnih pijač. Na zaključku je bilo rečeno, da bo skupščina do sredine septembra prenehala z delom, če izvajamo slavnostno sejo, ki bo 20. julija na praznik celjske občine.

Proslava Dneva vstaje na Pohorju

Občinski odbor ZB v Slov. Konjicah je zaključil glavne priprave za proslavo Dneva vstaje, ki bo na Rogli na Pohorju. Razen nekaterih prirediteljev, ki jih bodo podala društva iz Slov. Konjic in Zreč, bodo sodelovali še obvezniki odreda predvojaške vzgoje. Ti bodo uprizarili napad v spomin 20-letnice pohoda slavne 14. divizije. Slavnostni govor bo imel njen nekdanji komandant tov. Jože Klajnšek-Vasja. Pričakujejo, da se bo na praznovanja zbralo na tem delu Pohorja nekaj tisoč ljudi.

V. L.

Od 16. do 26. julija 1964.

Močnejši ali trajen dež pričakujemo sredi julija in okrog 24. julija. V ostalem pretežno sončno, vendar nestalno s pogostimi kratkotrajnimi, po večini krajevnimi padavinami.

PROGRAM PROSLAV

V OKVIRU PRAZNOVANJA OBCINSKEGA PRAZNIKA CELJE, DNE 20. JULIJA 1964

Program praznovanja je naslednji:

● Svečana seja občinske skupščine in občinskega združenja ZB NOV bo 20. julija 1964 s pričetkom ob 9. uri v Narodnem domu. Na dnevnem redu bo: govor predsednika skupščine in sprejetje odloka o pravicah častnih občanov.

Na isti dan bosta delegaciji skupščine občine Celje položili vence na grobnico narodnih herojev in na grob borke 1. celjske čete Seničar Hermine na celjskem pokopališču.

● Mladinski odred predvojaške vzgoje Ivana Kovačiča-Efenke organizira pohod po poteh XIV. divizije v dnevi od 22. do 25. julija.

● Na starem gradu bo v dnevi 18., 19., 21., 22., 25. in 26. julija uprizoritev »Veronike Deseniške«, ki jo priredi Zveza kulturno prosvetnih organizacij občinskega sveta Celje, izvaja pa »Delavski oder«.

● Lovska družina »Hum« Celje pa prireja tradicionalno tekmovanje v streljanju na glinaste golobe 26. junija pri Petričku.

Občani poskrbite tudi za svečano okrasitev mesta.

- ★ K DNEVU VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA IN PRAZNIKU CELJSKE OBCINE VSEM DELOVNIM LJUDEM ISKRENE ČESTITKE!
- ★ Uredništvo in uprava Celjskega tednika ter kolektiv Celjskega tiska

V DANASJNI STEVILKI:

- Po 20. letih nerešenih problemi borcev
- Za planski razvoj gradbeništva
- Bohor je vstal, Bohor žari
- Ugoden zaključek sezone celjske DU
- Nagradna križanka
- Zmagoslavje na Glaziji
- Roman, humoreska, slikanica
- Pobratim ob reki Bosni
- Občani o svojih in splošnih problemih
- 40 milijerdam naproti kolektiv celjske cinkarne
- Zadnji komandir celjske čete
- 3-krat hornik za celjske brigadirje

PRIOHODNJIČ:

- Srečanje z Afriko

CELJE, 17. JULIJA 1964

St. 28 CENA 20 Leto XVI

Glavni urednik RUDI LESNIK
Odgovorni urednik JURE KRASOVEC
List izhaja ob petkih. Izdaja in tiska Časopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 3, poštni predal 152. Telefon 24-25. Tekoči račun: 603-11-1-656. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din. Izvozemstvo 2400.

MARJAN
RAVNIKAR

Predvolilna kampanja se odvija v ZDA v polnem jeku. Reklame, govori, tisk, televizija, legalna in, ilegalna sredstva so mobilizirana za dokazovanje prednosti demokratske, oziroma republikanske stranke. Vsa polnoletna Američana neprestano poslušajo edini rešitvi, če se odloči za eno od obeh strank. To se dogaja neprestano. Na cesti, v kinu, na mitingih, v uradih in tovarnah, povsod, kjerkoli so zbrani ljudje; podnevi in ponoči. Mi, ki živimo v drugačnem svetu, vse to težko razumemo. Se težje bi razumeli, če bi vedeli, koliko finančnih sredstev razmečejo v tej predvolilni eri. Zakaj je ta borba prav sedaj tako ostra? Je razlika v konceptih obeh rivalov tako velika? Desetletja smo bili priče, da velikih razlik povprečnemu Američanu ne prinese niti demokratska, niti republikanska zmaga. Se manj se je to čutilo v svetovnem merilu. Danes pa je stvar drugačna. Tehnika je zmanjšala dimenzije sveta. Vojna moč je skoncentrirana v dveh velesilah. Orožje, ki ga imata, zadostuje, da bi bil vsak prebivalec našega planeta od njega trikrat ubit. Če je v takem svetovnem položaju ena od teh velesil in to so prav sedaj ZDA, pred odločitvijo, da ljudstvo izbere vodstvo, ki bo za sodelovanje in za zmanjšanje napetosti ali pa za zaostrovanje in celo za vojno, potem res ni čudno, če je letošnja kampanja zajela vse progresivne sile, ki se upirajo avtoritarizmu. Na žalost ne manjka pristopa čvrste roke, ki grozijo, če bodo zmagali, z obračunom vsemu, kar je resnično demokratsko. Nismo Američani. Tudi ne vitkamo se v njihov način življenja. Zameriti pa ne smemo nikomur, ki z intereso spremlja predvolilno borbo v ZDA in ki se veseli vsaki zmagi njihovih naprednih sil. Rekli smo že, da se je svet zmanjšal. Če bi sile, ki že danes grozijo, zmagale, bi to kmalu čutil ves planet. Zaupamo razumu ameriškega človeka, ki v veliki večini želi prav tako, kot vsi ostali ljudje, živeti v miru in zadovoljstvu.

Velikokrat smo že pisali o položaju na Cipru. Izgleda, da bomo morali še. Nič se ni spremenilo. Kljub silam OZN, je stanje še vedno kritično in prav te dni je slišati o iskrcanju turških komandosov na otok. Sledile so izredne seje ciprske in grške vlade. Pripravljenost grških oboroženih sil je še poostrena. Napetost je ponovno narasla in »slučaj Ciper« lahko vsak trenutek postane žarišče, ki bi sprožilo veliko katastrofo. Predolgo oklevajo velike sile. Posebno Velika Britanija bi morala razumeti, da so metode iz časov imperija že zdavnaj nesposobne reševati današnje probleme. Razen Cipra pa so tu še problemi Adenskega protektorata, kritična situacija v Aziji, težak odnos sil v svetovni trgovini in še kopica drugih težav, ki bi Anglijo morale prejšiliti na razumne rešitve, kot pa na izživljanje in uporabo orožja.

Presenečenje nad prihodom Moisa Combeja v Kongo se nikakor ne more poleči. Pošteni ljudje odklanjajo vsako sodelovanje z njim. Afriški voditelji sklicujejo sestanke in se dogovarjajo o ukrepih, ki naj bi jih sprejeli. Ponovno se je pokazalo, da je biti pošten, za današnji svet premalo. Subjektivno gledanje je kratkovidno gledanje. Podcenjevanje sovražnika se prej ali slej maščuje. Socialistične sile Afrike, čeprav so močno občutile kapitalistični sistem, so prekmalu pozabile na njegove metode. Danes so te sile obtele volka v ovčjo kožo in ga poslale nazaj v Kongo, da dela za njih. Farijejsko posipavanje glave s pepelom ne bi smelo zavesti ljudi, ki poznajo Combeja in ki niso pozabili na Lumumbino smrt. Tembolj se je čuditi presenečenju, da so te metode več ali manj povsod enake. Podobne Combeju srečujemo v Južnem Vietnamu, v Južni Afriki, v Zahodni Nemčiji, Portugalski, v bližini Francije in v okolici Goldwaterja, skratka povsod, kjer se ortodoksni kapitalizem ne more prilagoditi sedanjemu času.

PO 20. LETIH problemi borcev še vedno neznosni

Prav gotovo ni naključje, da je vprašanje materialnega položaja borcev, njihovih svojcev postalo v zadnjem času predmet razprav na najrazličnejših nivojih in forumih. Položaj, v katerem se je znašlo veliko število borcev in njihovih svojcev, je postal v zadnjem času izredno problematičen. Prav sedaj lahko opazimo ponovno dvigovanje cen življenjskih potrebščin, po drugi strani pa postaja tudi obseg potreb ljudi vedno širši, kar je gotovo posledica rastočega standarda. Razumljivo, da postaja takšen položaj neznosnejši tembolj, če za borce, katerih dohodki (vzdrževalnina, pokojnina, invalidnina itd.) ostajajo nespremenjeni.

Reševanje te problematike pa ne zadeva le organizacijo Zveze borcev, kot se je to doslej često mislilo, ampak vso družbo, vso družbeno skupnost. Porok uspešnemu reševanju teh vprašanj pa je lahko le istovrstna akcija na vseh nivojih in ob vsestranski angažiranosti.

S tem namenom — proučiti problematiko v celjskem okraju in določiti okvirne smernice, kako se naj pristopi k njenemu reševanju — je bila pred dnevi v Celju na Okrajnem odboru SZDL posebna seja, katere so se udeležili predstavniki občinskih odborov SZDL. V občinah bodo v naslednjih dneh organizirali podobne sestanke, kjer bodo skupno z vsemi zato pristojnimi forumi konkretno razpravljali o problematiki.

Nemogoče je navajati vsa dejstva in podatke, ki naj bi ilustrirali problematiko v vsej njeni širini. Navedemo naj le nekatere dejstva. Pomembna je ugotovitev, da ta problematika ne zajema samo vprašanja vzdrževalnine, pokojnine itd., ampak da je mnogo širša, da zajema med drugim tudi področje davčne politike. Naj navedemo samo mnunenje nekega tovariša, ki je dejal, da se mu zdi povsem nemogoče ravnanje, ko na eni strani na razne načine, pogosto tudi z rublje-

njem, izsiljujemo od kmeta — borca najrazličnejše davke, po drugi strani pa mu nudimo pogosto tudi smešno nizko invalidnino, vzdrževalnino ipd.

Kot rečeno, problem borcev ne zajema le problemov višine sredstev, ki jih bivši borci zaradi invalidnosti ali drugih vzrokov prejema. Izredno pomembno je tudi vprašanje stanovanj bivših borcev in njihovih svojcev. Sedaj, 20 let po revoluciji še okrog 200 borcev nima ustreznih stanovanj; da jih do nedavnega ni imelo še dvakrat toliko, prav gotovo silno žalostno. Pomanjkanje sredstev v občinskih skladih prav gotovo ne more biti ustrezno opravičilo zato. Znani pa so tudi primeri nerazumevanja v gospodarskih organizacijah. Ponekod ne podelijo stanovanj borcu-delavcu v isti gospodarski organizaciji, češ, saj se bo čez dve, tri leta upokojil, potem pa naj občina skrbi zanj. Takšna gospodarska organizacija ne kaže samo negativnega odnosa do svojega člana, ampak je podobna tudi tistemu, ki vidi le do svojega praga, ne pa tudi korak čezenj.

Ugotovitev, da se reševanje socialne problematike vrši le iz pisarn, brez dovoljne prizadetosti, v glavnem administrativno in preveč načelno, ni nova. Prav gotovo pa pomeni, da bo akcija v smeri reševanja teh problemov terjalo tudi spremembo samega načina reševanja.

Občinske skupščine naj bi na bilžnih zasedanjih vnesla v dnevne rede svojih zasedanj tudi vprašanje borcev, okrepijo naj komisije, ki delajo po teh vprašanjih. Brez slehernega odlašanja je treba rešiti socialne probleme z dodelitvijo materialne pomoči v obliki stalne ali občasne priznavalnice. V ta namen naj bi občinske skupščine zagotovile ustrezna sredstva (z rebalansi proračunov itd.). Izmed ostalih predlogov, ki so jih udeleženci te seje sprejeli, sta tudi sklepa, naj ustrezni organi pri občinskih skupščinah proučijo stanovanjsko problematiko ter davčno politiko. -jt

Razširitev politične šole

Ideološka komisija pri občinskem komiteju ZKS v Slov. Konjicah je pred kratkim obravnavala načrte in okvirne programe političnega šolanja na območju občine v prihodnji zimski sezoni. Člani komisije so menili, da je potrebno politično šolo razširiti z nekaj dodatnimi oddelki, v katere bi zajeli čimvečje število članov ZKJ. V oddelke, ki bi jih ustanovili v nekaterih podjetjih, pa bi vključili tudi nečlane ZK,

predvsem iz vrst mladih delavcev, ki že aktivno delajo v mladinski organizaciji.

Istovrstno so obravnavali tudi delovanje sindikalne politične šole, ki jo bodo prav tako razširili. Tako bo verjetno v teku zimskih mesecev vse oddelke obeh šol obiskovalo nad 200 delavcev iz raznih podjetij, zavodov in ustanov, to je kakih 5 do 6% vseh zaposlenih na območju občine. L. V.

PREDKONGRESNI PRISPEVEK — PREDKONGRESNI PREDKONGRESNI PRISPEVEK — PREDKONGRESNI PRISPEVEK — PREDKONGRESNI PRISPEVEK — PREDKONGRESNI PRISPEVEK

Pred kongresom načenjamo številna vprašanja, ki smo jih reševali doslej in bodo ostala pomembna še nekaj časa. Med temi vprašanji ni zadnje prav to, ki bi o njem tu zapisali nekaj besed, namreč, kako bi naj vplivala ZK na oblikovanje odnosov v življenju komune.

Zelo očitno je namreč dejstvo, da se proizvajalci v naših kolektivih preveč zapirajo vase, da živijo v mejah svoje problematike, medtem ko jih vprašanja okoli njih ne zanimajo. Če navedemo samo primer, da smo ob nekem obisku v podjetju vprašali nekega proizvajalca, kako se kaj počuti v kolektivu, pa nam je odgovoril, da je kar zadovoljen, da ima dobre osebnostne dohodke in da se ne more nad ničemer pritoževati. Ko smo ga zatem vprašali, kako pa je kaj z njegovimi sodelavci v obratu oziroma s tovariši v drugih obratih, nam je odvrnil, da zanje ne ve, da se zanima za svoje delo in za svoje probleme.

Če je že v kolektivih tako, da se delovni ljudje zanimajo predvsem vsak zase in še ni dozorela njihova zavest v kolektivnost, potem so ta nasprotja še tem bolj očitna ob primerjavi med posameznimi kolektivi oziroma ob vprašanjih odnosov v vsej občini. Zanimava namreč težnje posameznih kolektivov, da bi sebi priborili čim ugodnejši položaj, da bi zase uredili vsa vprašanja kar najbolj ugodno, medtem ko le redkokdaj sprožijo vprašanje, če bo takšna rešitev, ki je za neki kolektiv ugodna, dobra tudi za druge kolektive, za proizvajalce v teh kolektivih, kadar se bodo uveljavljali sklepi nekega kolektiva v komuni, ko se bodo z njih realizacijo srečali drugi proizvajalci kot občani.

V komuni človek s človekom

Samoupravljalci v kolektivih so pokazali vrsto premišljenih dejanj, njihovi sklepi so dobri in koristni in ves kolektiv je bil lahko doslej z njihovimi rešitvami zadovoljen. Tako uspešno delovanje določenih samoupravnih organov je prineslo podjetju in članom tega podjetja številne ugodnosti, ki jih zaznavajo predvsem v večjih osebnih dohodkih. Toda le redkokdaj so se ti proizvajalci vprašali, če niso morda ti sklepi škodili drugim občanom, proizvajalcem v drugih podjetjih, kajti še vedno so pogosti primeri, da je blagostanje nekega kolektiva nastalo na račun večjih cen, ki so jih morali plačati drugi proizvajalci. Ti drugi proizvajalci pa morajo zato prav tako povečati cene svojih proizvodov, da se lahko enakovredno vključijo v izmenjavo dobrin. Takšno prepletanje teženj in hoteanj, ki imajo vsa skupaj cilj, da bi bilo ljudem v naši komuni lažje, pa terjajo zato bolj pogoste in skupne razprave, da bi ne prišlo do prevelikih nasprotij. In prav v vsklajevanju teh odnosov je Zveza komunistov skupaj z drugimi subjektivnimi silami poklicana, da prva prispeva svoje vplive in zavestno usmerjanje v razreševanju medsebojnih odnosov v občini.

Četudi se proizvajalci — a še v večji meri upravljalci — zanimajo

PRIZNANJE ZASLUŽNIM KRIVODAJALCEM

Tudi na Polzeli so svečano proslavili 20-letnico Rdečega križa Slovenije. Ob tej priložnosti se je v dvorani doma Partizan zbralo mnogo krivodajalcev in aktivistov RK iz domačega kraja, Gomilskega, Bralslovč in Andraža.

Po uvodnem pozdravu sta o organizaciji Rdečega križa, njenem pomenu in krivodajstvu govorila podpredsednik občinskega odbora RK v Zalcu Ivan Matko ter članica občinskega odbora Hilda Pfeiferjeva. Slavnostni spored pa je dopolnil nastop mladih recitatorjev — podmladkarjev RK, moški pevski zbor ter instrumentalna sekcija domače Svobode.

Na svečani proslavi so podelili zlate in srebrne značke najzaslužnejšim krivodajalcem.

PO POTEH 14. DIVIZIJE

Mladinski odred Ivana Kovačiča-Efenke občine Celje pripravlja v okviru praznovanja občinskega praznika in dneva vstaje pohod po poteh XIV. divizije, ki se bo začel 22. julija. Pohod, ki se ga bo udeležilo okrog 200 mladih ljudi, bo trajal ves teden, pot pa bo peljala izpred Petrička v Vojnik, kjer bo takrat tudi praznik občine, od tam preko Strmca, Sodске, Dola, Crešnjice, po krajih v šentjurski občini na Bobovo, od koder bodo šli na Svetino, kjer bo zaključna slovesnost. Med potjo bodo mladinci preizkušali razne vojaške veščine, v krajih, skozi katere bodo šli, pa bodo položili vence na grobove padlih borcev in organizirali kulturne večere.

J. V.

SEJA REPUBLIŠKE KOMISIJE ZA VZGOJO IN VARNOST V CESTNEM PROMETU

V torek je bila v Ljubljani na republiškem sekretariatu za notranjo politiko seja republiških komisij za vzgojo in varnost v cestnem prometu.

Udeleženci te seje republiške komisije so analitično pokazali porast števila vozil, s posebnim poudarkom na porast inozemskih vozil v turističnem in maloobrobnem prometu. Zalostna je ugotovitev, da se je število prometnih nesreč povečalo v prvem polletju, glede na lani za 45%.

Na seji je bilo sklenjeno, da se ob sobotah od 14. do 20. ure in ob nedeljah od 5. do 10. dopoldne in od 17. do 23. ure popoldne izločijo iz prometa vsi tovornjaki, traktorji in druga počasnejša vozila, da bi s tem preprečili ustvarjanje kolon in s tem sprostili promet. Na poizkusu so namreč ugotovili, da je v teh dneh na cestnem križu Maribor-Koper in Bregana-Jesenice približno 1000 tovornih avtomobilov, kar pomeni veliko oviro za nemoten potek.

Ker se dogaja, da vozniki ne upoštevajo prometnih pravil, če ne vidijo miličnikov, bodo odslej tudi civilni člani TNZ in občinskih komisij kontrolirali in registrirali prometne prekrške.

Franc Kramer

Se dovoli zavedamo?

Letošnje konference osnovnih organizacij ZM na srednjih šolah so za nami, rezultati dela različni. Zaradi objektivnih težav nista bili izvedeni konferenci na šoli za zdravstvene delavce in na srednji tehniški šoli.

Največ poudarka so mladinski aktivisti dali problemu mladinske samouprave, vprašanje izobraževanja in idejno-vzgojnega dela pa je bilo na drugem mestu. Programi dela, ki so si jih aktivisti zastavili v začetku leta, niso bili povsod realizirani, vendar pa je bil, v povprečju vzeto, storjen na področju šolskega dela korak naprej. Težave pa so nastajale pri organizaciji prostovoljnega dela in pri odzivu mladine za odhod na lokalne in zvezne delovne akcije. To nam zelo dobro ilustrira podatek, da je lansko leto dala celjska občina za delovne akcije 300 brigadirjev, letos pa jih bo vsega okoli 250. Zatajili so predvsem večji šolski aktivisti — med njimi najbolj gimnazijci. Zanimivo pa je, da je bilo ravno tu sicer delo mladinske organizacije najboljše v vsej občini, četudi so premalo težili za tem, da bi vključili čimveč mladih v nekatere intenzivne oblike izvenskolega dela — v klub mladih predavateljev, v marksiistični krožek itd.

Poseben problem predstavljajo mladinske ure, za katere nekateri menijo, da so že prežvela interesna oblika dela mladih ljudi. Njihova kvaliteta je padla na vseh šolah razen na gimnaziji in na ekonomski šoli. Postavlja se seveda vprašanje ali jih bodo aktivisti v perspektivi nadomestili z drugo dejavnostjo, ali pa bi se dalo pri izvedbi ur še marsikaj spremeniti. Pomislimo na uporabo avdiovizualnih sredstev, na boljši predavateljski kader, na še večjo vsebinsko pestrost, na sodelovanje profesojskih zborov, ki so se marsikje še premalo angažirali, mnogo več posluha pa bi morala imeti vodstva mladinskih organizacij za želje in interese mladih ljudi. Nasploh bi se bilo treba bolj učinkovito pogovarjati o tem, ali je ZM organizacija za mlade, ali pa je tisto, kar hočemo, da je namreč vzgojno-politična organizacija mladine. Saj nam dogodki na višjih in visokih šolah kažejo, da OO na šolah kažejo, da OO na šolah srednje stopnje ne opravljajo preveč zadovoljivo svojega poslanstva. To, pa ne bi smela biti samo njihova zadeva. Bežen pogled v osnovne šole pokaže še eno zanimivo dejstvo, da na večini osnovnih šol ne poznajo niti osnov pionirske in mladinske samouprave. Kar se Janezek nauči, to...

Kljub podatku, da je bilo letos v organizacijo ZM sprejetih okoli 1000 ljudi, nas to nikakor ne more niti ne sme zadovoljiti. Poleg množičnosti je najvažnejše vprašanje kvaliteta dela — zanjo pa bi morale poleg osnovnih organizacij in vodstev šol še več storiti ostale družbeno politične organizacije. Vzgoja mladih je odgovorna in zahtevna družbena funkcija. Se tega dovolj zavedamo?

J. Volfand

cestah, uporabljajo vodovod, kanalizacijo, razsvetljavo, pošiljajo otroke v šolo, hodijo k zdravniku in se slednjič razveselijo na nogometnem ali atletskem igrišču in podobno. Z zadovoljstvom pokaže Celjan svojem gostu, kaj je novega v Celju, a ga marsikdaj stisne, ko mora videti okoli novih blokov neurejeno okolje in še pa še.

Nikakor ne bomo smeli dopustiti, da bi vedel naš proizvajalec samo za svoje osebne dohodke, da bi vedel, kaj lahko z njimi počne in da se v tej osebni zavesti preda samozadovoljstvu. Potrebno je več, potrebno je, da se naš proizvajalec začne zanimati tudi za svojega sodelavca, za svojega sodelavca, kajti samo tedaj bo lahko zadovoljen do kraja in bo lahko vedno manj pomanjkljivosti, ki bi se nad njimi zgražale in jih kritizirale. Toda če bomo hoteli vse te pomanjkljivosti kar najhitreje odpraviti, bomo morali v samoupravnih organih v kolektivih in v komunalni samoupravi vse bolj živo sprožati naše skupne probleme in sprožati vse bolj našo skupno zavest, kajti le s sodelovanjem in skupnim reševanjem bomo mogli tudi skupaj uživati, kar bomo ustvarili in v skupnem uživanju bomo precej hitreje odstranjevali prepreke in nasprotja, ki so še danes med posamezniki in posameznimi kolektivi.

Skupaj, drug z drugim, bomo zase in drug za drugega uspeli ustvariti takšne pogoje življenja v občini, da bomo vedno tesneje čutili med sabo tovariške, socialistične, če že ne komunistične odnose.

Stane Divjak

INTENZIVNA POLITIČNA DEJAVNOST

ZNAČILNOST DOSEDANJEGA DELA OBČINSKIH ODBOROV SZDL

Taka je bila ena izmed ugotovitev udeležencev nedavne seje na okrajnem odboru SZDL v Celju, na kateri so poleg dejavnosti občinskih odborov SZDL obravnavali tudi problematiko v zvezi z materialnim položajem borcev in njihovih svojcev.

Ugotovitev, da je za dosedanje delo značilna intenzivna politična dejavnost, je bila podkrepjena z drugo ugotovitvijo, namreč, da so občinske in krajevne organizacije SZDL uspele organizirati mnogo najrazličnejših oblik javnih tribun, klubov (družbenih centrov) itd. S tem so omogočale najširšim krogom občanov sodelovanje pri krojenju prosvetno kulturne, socialne in druge politike na območju, na katerem

živijo. Z izmenjavo mnenj in stališč, konstruktivno kritiko in demokratičnim načinom razpravljanja bodo tribune in ostale oblike delovnih pogovorov in dogovorov dobile tisto mesto, ki jim v družbeno politični skupnosti tudi gre. Praksa in rezultati tega dela torej kažejo, da bo treba v tej smeri napraviti še precejšen korak naprej.

Ze tolikokrat ugotovljena trditev, da predstavlja Socialistično zvezo v občini le ožek krog ljudi, se je ponovila tudi tokrat. Mimo tega pa velja opozoriti še na ugotovitev, da organizacije Socialistične zveze niso dovolj budno spremljale problematike na svojem področju. Primeri, ko so o posameznih vprašanjih razpravljali šele potem, ko so

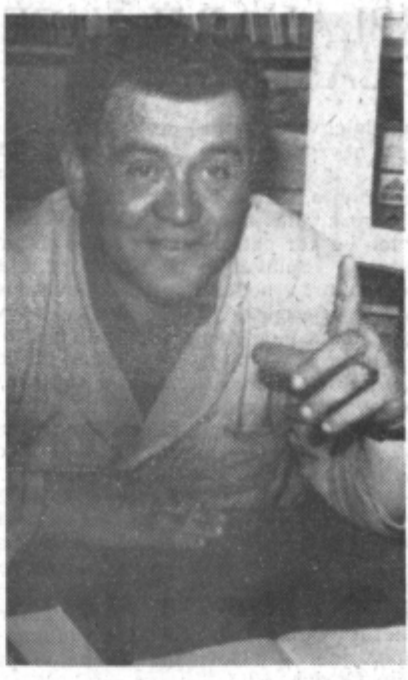
se pokazale njihove škodljive posledice, niso tako redki. Vzrokov zato je več, opozoriti pa velja predvsem na dva.

Sistem komisij in ostalih pomožnih organov pri občinskih odborih SZDL ne ustreza več potrebam. Nekatere komisije (npr. komisija za družbeno upravljanje) zaradi izrednega obsega problemov in vprašanj, ki spadajo v njen delokrog, ne morejo več uspešno zastavljati svojega dela. Zaradi uspešnega dela bo potrebno v hodoče sistem komisij in drugih organov spremeniti, organizirati po tudi več občasnih komisij in pomožnih teles.

Drug problem pa je v tem, da so občinski odbori SZDL pogosto reševali problematiko, ki bi jo morale prvenstveno reševati druge institucije: občinske skupščine s svojimi organi ter razne organizacije in društva, pa tega zaradi slabega programiranja ali nesistematične dejavnosti niso storile. Razumljivo, da tako zastavljena dejavnost Socialistične zveze pomeni še dodatno obremenitev že tako angažirane organizacije, kar pa se gotovo odraža na kakovosti njenega dela.

Opozoriti pa velja tudi na nekoliko enostransko dejavnost Socialistične zveze. Gre namreč za ugotovitev, da je Socialistična zveza v občinah posvečala sicer dovolj pozornosti vprašanjem kot npr. volitve, štipendije, šolstvo in kultura v občinah, da pa je bilo vse premalo razpravljano o stanju in razmerah v gospodarstvu.

Kljub nekaterim tehtnim in pozitivnim pripombam glede pomanjkljivosti dela Socialistične zveze v občinah — kar naj služi le izboljšanju njenega delovanja — pa velja zapisati, da je bilo delo te organizacije doslej močno uspešno.

KOMUNIST MORA BITI TOVARIS

nje problemov je — kolektivno. Za ilustracijo bi navedel samo značilnost naših sestankov: redko kateri se vrši samo z vnaprej določenimi točkami dnevnega reda. Zdrava, objektivna kritika ali predlog, ki prihaja iz ust katerega koli delavca je dragocena, spoštovanje le-te pa je in mora biti odraz toliko opevane DEMOKRACIJE!

— V tovarni tehtnič je zaposleno mnogo mladine. Kako se vključujejo v politično dejavnost in v članstvo Zveze komunistov?

● Kolektiv predstavlja skoraj polovico mladine, ki je delavna in dobra. Osebnost pa zamerim nekaterim; ki se prepočasi vključujejo v politična in družbena dogajanja. Dozdeva se mi, da so premalo borbeni. Če se spomnim s kakšnim članom in navdušenjem smo se mi gnali v njihovih letih... Sicer pa jim to prevečkrat govorimo... — se je v nasmehu prekinil. V kolektivu je mnogo mladih, ki so delavni in vredni članstva Zveze komunistov. Ti bodo sprejeti v članstvo še pred VIII. kongresom.

— Kaj mislite vi, v čem se naj odraža poslanstvo in vloga komunistov?

● Predvsem v tovarištvu. Komunisti se v nobenem primeru ne smejo razlikovati. Tovarištvo sem poudaril predvsem zato, ker je v naši tovarni mnogo delavcev s podeželja, ki pogosto nimajo posluha za določene proizvodne probleme. Velikokrat pa zaradi svoje skromnosti ne iznesejo svojih težav pred kolektivom, zato morajo biti predvsem komunisti tisti, ki prvi prisluhnejo njihovim težavam in jim tovariško pomagajo. Največje poslanstvo je tovarištvo, ki se odraža v tej ali oni obliki, ob stroju, v družbenem življenju...

J. Sever

OBCINSKA SKUPSCINA CELJE

OBCINSKI ODBOR SZDL CELJE

OBCINSKI KOMITE ZKS CELJE

OBCINSKO ZDRUŽENJE BORCEV NOV CELJE

OBCINSKI KOMITE ZMS CELJE

OBCINSKI SINDIKALNI SVET CELJE

Cestitajo občanom in vsem delovnim kolektivom za praznik občine 20. julij.

Za planski razvoj gradbeništva

Pred dnevi je bila v prostorih Gospodarske zbornice seja sveta za gradbeništvo, projektiranje in industrije gradbenega materiala. Na njej so razpravljali o oceni plana gradbenih podjetij in industrije gradbenega materiala za leto 1964, o poročilu o realizaciji plana za prvih 5 mesecev, nakazana pa je bila tudi analiza kapacitet in razvoja gradbeništva in podjetij gradbenega materiala. Veliki problemi, s katerimi se namreč srečuje opečna industrija, nakazujejo potrebo po njeni združitvi s specializiranimi obrati v smislu samostojnih ekonomskih enot. V bližnji prihodnosti bodo na-

pravili elaborat o proizvodnji opečne industrije, posebna komisija pa bo pripravila plan proizvodnje in poiskala najboljše možnosti za uspešno sodelovanje med opekarnami. Uspešnejši razvoj gradbeništva je v perspektivi tudi le v razumnem poslovnem združenju in sodelovanju posameznih podjetij, še resneje in z mnogo večjo odgovornostjo pa se bo treba začeti pogovarjati o planskem razvoju gradbeništva, ker si bodo gradbena podjetja lahko le v tem primeru ob pravem času zagotovila potrebna materialna in finančna sredstva.

Poročilo o realizaciji zastavljene plana je pokazalo znaten dvig v prvih petih mesecih, vendar je to pri posameznih podjetjih precej različno — Vegradi je na primer za 74 % nad planom. Dejstvo, da so gradbena podjetja in industrija gradbenega materiala precej nad plansko dinamiko, pa obenem že postavlja na površje vprašanje materialne oskrbe, ki je eden izmed osnovnih pogojev, da bo realizacija do konca leta ostala vsaj na istem nivoju. Razprava pa je ravno tu nakazala najbolj pereč problem — pomanjkanje osnovnih surovin — cements in velike težave z nabavo premoga, ki se bo v bližnji prihodnosti podražil kar za 45 %. To bo povzročilo tudi snremenbo cen v gradbeništvu.

Ravno tako je bilo ugotovljeno, da strojne kapacitete niso povsod dovolj izkoriščene, kar je le delno opravičljivo z ozirom na časovno dobo dela. Vprašanje mehanizacije gradbene industrije je po eni strani sprožilo problem, kako in kje dobiti potrebna sredstva, na drugi strani pa je kvaliteta gradbenih strojev naših tovarn tako slaba, da leti leže večinoma v popravilu. Prav tako so predstavniki podjetij kritizirali nesmotrnost uvoza določenih artiklov široke potrošnje, gradbena industrija pa določenih prepotrebni strojev ne more dobiti. Na seji sveta so izredno poudarili tudi potrebo po načrtnem programiranju dela gradbenih podjetij.

Poročilo o uspehih gospodarjenja v letu 1963 je pokazalo, da se je produktivnost povečala, rentabilnost in ekonomičnost pa sta v večini primerov padli. Tudi finančni rezultat industrije gradbenega materiala kaže izboljšanje v primerjavi s lanskim letom. Kljub povečanim izplačanim osebnim dohodkom pa so leti še vedno pod republiškim povprečjem.

V smislu težnje opečne industrije po preureditvi obstoječih podjetij v specializirane obrate, opekarnice Celje predvideva preureditev klinker peči, ker je njen proizvod na tržišču zelo iskan. Dela namerava podjetje investirati iz lastnih sredstev.

Probleme in predloge, ki jih je podal na svoji redni seji svet, bo morala gospodarska zbornica dobro pretehtati, da v prihodnosti ne bo mo ugotavljali istih napak — zlasti pri neurejenosti planov razvoja gradbeništva, kar je povzročilo precejšnjo anarhijo.

J. Volfand

Je barčica zaplavala

— Očka, kdaj se bomo vozili s čolnom?
— Mamica, čoln!
Tako so se vrstile prošnje otrok od prvega trenutka dalje, ko so prišli na morje, na počitnice in potem vse dotlej, dokler niso bile uslišane. V akcijo sta šla Mojček in Jani. Imela sta srečo in čoln kmalu zatem tudi pripeljala. Kakšno veselje! Vsi naenkrat so hoteli biti v njem in vsi pri veslu, ali vsaj krmilu.

No, pa so si nazadnje le izbrali kapitana pa tudi krmilarja. Sicer pa, zdi se, da so tudi za ti funkciji uveljavili načelo rotacije. Naj vsak poskusi, kaj se pravi poveljevati in kaj krmariti.

In potem so se vozili gor in dol. Bili so resni in srečni. Sami so bili v čolnu in vozili so se tja, kamor so hoteli. Bili so pravi pomorščaki. Samo ne daleč od obale.

Zaključek praznovanj žalskega praznika

(Nadaljevanje s 1. strani)

Med govorom veliki množici delovnih ljudi je Riko Jerman poudaril, da je potrebno odločno spremeniti razmerje med delitvijo do-

hodka tako, da bodo ostala večja sredstva gospodarskim organizacijam, proizvajalcem, za razširjeno reprodukcijo. Investicijska politika mora biti smotrna, je naglasil, težiti mora predvsem za krepitvijo družbenega standarda delovnih ljudi — proizvajalcev. Že jeseni bodo uveljavljena načela financiranja, ki bodo nudila gospodarskim organizacijam in komunam možnost odločnejših posegov v financiranje svojih družbenih dejavnosti ter družbenih služb. Med izvajanjem je poudaril, da je treba povečati skrb za borbe narodnoosvobodilne vojne, ki živijo ponekod v pozabi, obenem pa je treba prisluhniti težavam in pomagati socialno ogroženim, ostarelim kmetovalcem.

Zborovanje je bilo zaključeno s programom libijske godbe na pihala ter združenih pevskih zborov iz Polzele, Prebolda, Griž in Gotovelj. Po programu je bila ljudska veselica.

RAZSIRITEV DEJAVNOSTI V METKI

Mehanična tkalnica Metka se je februarja letos v skladu s svojo novo dejavnostjo preimenovala in je od takrat naprej uradni naziv podjetja Metka, tekstilna tovarna in konfekcija Celje.

Pred petimi leti so prevzeli prostore majhne tkalnice v Kozjem, jih rekonstruirali in pred tremi leti začeli v njej tudi konfekcijsko izdelovati posteljno perilo, žepne robce ipd., kar gre na tržišču zelo dobro v promet. Zato bodo ščasoma tkalnico v Kozjem opustili, intenzivneje bodo pa razvijali konfekcijsko dejavnost in v skladu s tem povečali tudi število zaposlenih, katerih je že sedaj preko 80.

-me

J. Sever

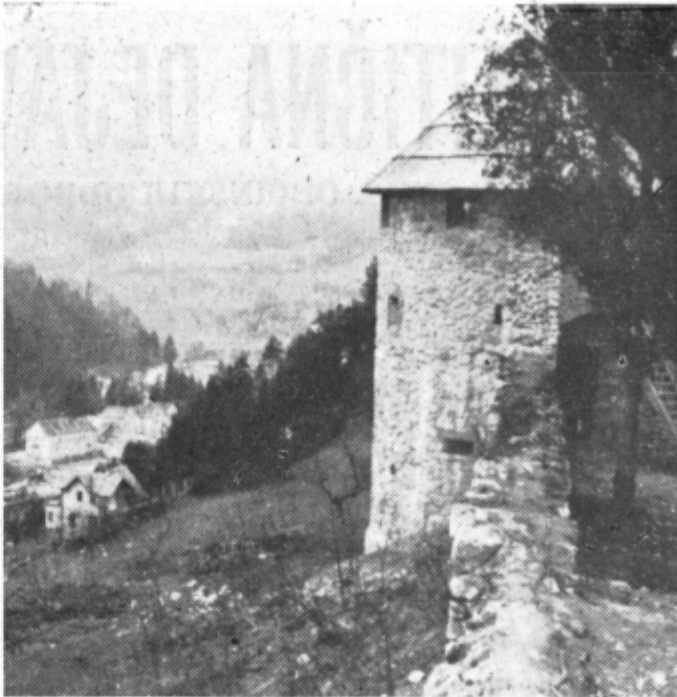
V NEDELJO SPLAVARJI V CELJU IN LAŠKEM

Ze lansko leto so marljivi turistični delavci v Gornji Savinjski dolini s splavarji na Savinji in Savi skušali obuditi zanimanje za to, sedaj že etnografsko zanimivost in za Gornje Savinjsko sploh. Lansko leto jim je vreme bilo pretoplo in v Savinji premalo vode, ponagajalo tako, da so prišli splavarji v Celje z nekajurno zamudo. Kako težko je bilo njihovo delo, so

lahko gledalci videli, saj se jih je ob reki navzgor nabralo kar precej. Letos pravijo, da ne bo zamude, ampak, da bodo vsi splavi, teh bo kar pet, pristali ob mostu pri »Splavarju« natančno ob 10. uri v nedeljo dopoldan. Boljšege mesta za pristanek si ne bi mogli izbrati saj je okolica s Kalinovim kipom kar najbolj primerna. Tu bodo splavarji prikazali »flosarski krst«, tako, da bodo gledalci videli to posebnost v celoti, zatem bo še nekaj točk in že bodo morali splavarji naprej na precej dolgo pot. Njihova prva postaja bo v Laškem, kjer bodo pristali sredi slovesnosti ob turistični prireditvi »Pivo in cvetje«. Ko bodo še tu izvedli svoj program, jih bo pot vodila naprej do Zagreba, kjer bodo les prodali.

Brez dvoma bo ta prireditev v nedeljo dopoldne lep uvod v osrednjo turistično prireditev, ki bo 2. avgusta na Ljubnem, kjer bo »Flosarski bal« letos že četrto leto zapored. Osrednji del prireditve bo popoldne z »udiranjem flosa«. Tiho in marljivo se pripravljajo Ljubinci na to svojo tradicionalno prireditev.

J. Z.

Stari grad nad Laškim, kjer bo piknik

PIVO IN CVETJE

PRED PRVO TURISTIČNO PRIREDITVIJO V LAŠKEM

pa bo brez dvoma »kmečka ohcet«, ki jo bodo skušali obdržati kot neke vrste tradicionalno vez med sedanjo in prihodnjimi prireditvami. Etnografska posebnost, kmečka ohcet je vedno vredna svojega ogleda. Celotna povorka se bo zbrala na glavnem trgu, kjer bo tudi večina praznovanja. Po otvoritvi, med raznimi nastopi bo najbolj zanimiv folklorni nastop, ki bo nekakšno jedro celotne prireditve. Po prireditvi pa bo še promenadni koncert ter tekmovanje »polževe vožnje«, v organizaciji Avto-moto društva.

Popoldanski del prireditve se bo pričel ob 14. uri s piknikom na Starem gradu. Zato, da bo zabavno, bo poskrbel prireditelj, prav gotovo pa bo velikega zanimanja deležna poskušnja piva (včasih so bile v modi poskušnje vin), lov na postvri in mnogo možnosti za ples, obisk razstav, tako da bo res za vsakogar nekaj.

Laščani so v organizacijo te prireditve vložili mnogo truda; želimo jim lepo vreme, obiskovalcev bo prav gotovo veliko in pa, da bi ne ostali le pri tej prvi prireditvi. Ob njej naj vzraste še mnogo novih, pa bo zdraviliški turizem dobil prav kmalu tisto pravo veljavo, ki mu gre.

I. Zupančič

že jutri dopoldne, ko bomo v osnovni šoli odprli razstavo, na kateri sodelujejo vsi organizatorji prireditve. Zvečer, okoli pol devetih bo veličasten ognjemet, potem pa v vseh gostiščih zabava za vse. Nedeljski spored bo še bolj pester in se bo odvijal ves dan. Posebno športno tekmovanje se bo pričelo že zjutraj ob sedmih na Starem gradu. Tu bo ekipno tekmovanje lovskih družin, streljali pa bodo na glinaste golobe. Ob pol desetih se bo pričel osrednji del prireditve. Takrat bo po mestu krenila povorka, v kateri bodo sodelovali pivovarna, lovci in ribiči. Vsi ti bodo imeli pokazati marsikaj zanimivega, posebna atrakcija povorke

Laško, priznано zdraviliško-turistično mesto je že nekaj časa vse v pripravi na svojo prvo večjo turistično prireditev. Tako prirejajo združeni Turistično olepševalno društvo, Lovska družina, hortikulturno društvo, planinsko društvo, ribiško društvo, foto-krožek in avtomoto društvo prvi PRAZNIK PIVA IN CVETJA v Laškem.

Ime je popolnoma upravičeno in značilno. Pivo, ki mu je znana pivovarna utrla pot daleč naokoli in po svoje priporočila k turizmu, cvetje pa naj po svoje pritegne goste v lepo našelje in mu da tisti turistični pečat, ki mu po pravici gre.

V Laškem so se letos lepo pripravili na zdraviliško-turistično sezono, saj je tu že kar težko govoriti o glavni in neglavni sezoni, saj je zdravilišče vse leto polno zasledeno. Prava sezona pa se prične, ko so zasledene tudi vse zasebne sobe, ki jih je več kot 50, prav toliko pa jih je tudi v gostiščih. Skupaj z zdraviliškimi gosti je tedaj v Laškem skoraj 500 gostov dnevno, kar je že lepo število. Za tako številne goste in za še večjo propagando pa tudi organizirajo to prireditev.

Veliko slavlje se bo pričelo

PREDVOJASKI TABOR

Te dni se bo v Slov. Konjicah pričelo redno letno taborjenje obveznikov predvojaške vzgoje, ki bo trajalo 14 dni. Na taborjenje se že nekaj časa pripravljajo; saj je potrebno poskrbeti že vnaprej, da bodo mladinci v tem času pridobili čimveč znanja. Želijo namreč, v celjskem okraju obdržati v predvojaški vzgoji prvo mesto, V. L.

★★★★★★★★

PROBLEMI ŠOLSTVA IN ZDRAVSTVA

Na zasedanju plenuma občinskega sindikalnega sveta v Slov. Konjicah, ki je bilo v začetku tega meseca, so obravnavali probleme in stanje družbenih služb na območju občine. Pri tem so ugotovili, da je največ težav na področju šolstva in zdravstva. V šolstvu so zlasti odprta vprašanja glede nagrajevanja in ureditve ustreznih prostorov, nadalje materialnih sredstev, tehničnih ripomočkov pri izvedbi po-

uka, nato pomanjkanje kadrov, predstavniki podružnice prosvetnih delavcev pa so povedali, da jim ob številnih razpravah okoli nagrajevanja, sestavljanja pravilnikov in podobnih opravil primanjkuje časa za redno poučevanje.

S približno enakimi težavami se srečujejo v občini tudi na področju zdravstva, vendar se bo z dograditvijo zdravstvenega doma stanje precej izboljšalo.

OKRAJNI ODBOR SZDL CELJE

OKRAJNI KOMITE ZKS CELJE

ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV OKRAJA CELJE

OKRAJNI KOMITE ZMS CELJE

OKRAJNI SINDIKALNI SVET CELJE

posiljajo iskrene pozdrave ob obletnici vstaje 22. juliju in prazniku občine Celje 20. juliju.

PO DVAJSETIH LETIH NA KOZJANSKEM PO POTEH AKTIVISTOV NARODNO OSVOBODILNE BORBE

BOHOR JE VSTAL, BOHOR ŽARI...

drobili pot pod vznožje Bohorja. Na neki planjavi se je naš vodič, nekdanji kozjanski aktivist Janez Ravtar ali po domače Zan ustavil, pokazal na hiše, stisnjene v idilo in pasji lajež ter rekel:

»VISOČE, PARTIZANSKO VISOČE!«

Streljaj od vasi smo ob kolovozu srečali ženico, ki je nabirala zdravilne zeli. Zan se je za hip ustavil, nato pa hitrih korakov zavil proti njej. Trenutek sta nemo zrla drug v drugega, nato se obšla. Zrli smo v njegovo široko postavo in drobno ženo. To je bilo srečanje s partizansko mamo ali po domače z VISOČKO TONCKO.

»Zan, ti jih popelji v hišo, jaz pa pokličem Pepija, ki v hribu kosi,« je dejala ter se opirajoč palce in iskrivih oči napotila v hrib. Zavili smo med drevje, proti hišam. Pred hišami se je kolovoz razcepil. Zan je zavil proti stopnišču, segel v neko luknjo, vzel ključ in odprl vrata. Kakor nekoč, pred dvajsetimi leti. Razlika je bila le v tem, da je hiša druga. Prvo so ustaši in Nemci v decembrski ofenzivi 1944. leta zažgali skupaj s partizanskimi radijsko-oddajnimi postajami in živino.

Cez uro nas je bilo v sobi, kjer so bile prve partizanske volitve krajevnih odborov v avgustu 1944. leta, zbranih že mnogo. Nekdanji odbor-

niki, aktivisti, obveščevalci in Franček, partizanski harmonikar s harmoniko.

Ljudje okrog Bohorja zaradi bolečin neradi brskajo po spominih, dogodke izpred dvajsetih let poskušajo pozabiti. Doživetja tistih dni so še boleča, žalji na rokah, ki so se zažrli v meso ob graditvi nove vasi, ki so jo požgali ustaši in Nemci, so še vedno boleči, kot nemi bojovniki še danes stojijo obrasli s travo zidov nekdanjih domov vaščanov, ki se niso vrnil iz taborišč, iz gozdov, ali pa so s telesi gasili žejno zemljo. Stojijo kot nemi bojovniki!

Srečanje z ljudmi ob Bohorju pomeni doživeti tvorjeno toploto, skromnost in pristnost, njih besede so moške, trdo vzrasle z zemljo.

Beseda z besedo je dajala kot kamenček v mozaiku pravo podobo, šele ob teh pogovorih smo došli Zana, ko je rekel: Partizansko Visoče. Ob mraku je soba napolnila tiha pesem, ki je rastla, se vzpela, da se je nato zlila s Frančkovim harmoniko. Mama Tončka je slonela na Zanovih prsih in tiho solznih oči pela. ... Nato so se obrazi za trenutek napeli, Franček si je popravil klobuk, harmonika je tiho izzvenela:

Bohor je vstal, Bohor žari PLANINA je tiho slonela naslonjena v hrib, ko smo

sedeli na ploščadi gradu. Z drugega konca je priplaval samotni vrisk, ki se je vzpel na Bohor.

»Tam spodaj v dolini smo kurili ognje, da so ameriški piloti lahko spuščali iz letal prepotrebno strelivo in sanitetni material. Po tistih kolovozih smo z voli hitro prevažali na Bohor. ... Na tej strani gradu so bile žične ovire. V njih se je ped za pedjo zaganjal XIII. bataljon XIV. divizije. Polovico Planine je bilo že osvoboje-

Janez Sever

Za domačo mizo kot nekoč

Visočka Tončka, Janez Ravtar-Zan in partizanski harmonikar Franček

Po dvajsetih letih v hiši prvih volitev. Srečanje z ljudmi ob Bohorju pomeni doživeti nepotvorbno toploto, skromnost in pristnost, ljudje okrog Bohorja zaradi bolečin neradi brskajo po spominih, dogodke izpred dvajsetih let poskušajo pozabiti. ... Partizansko Visoče nas je sprejelo z vse svojo pobožjo, partizanski mama ali po domače Visočka Tončka se je na prsih nekdanjega aktivista in prvega delegata v okrožni ljud-

ski odbor Janeza Ravtarja - Zana, od ginjenosti razjokala.

PLANINA je še daleč za nami trepetala v zarji zahajajočega sonca. Blaten kolovoz se je vtapljal med žito in razpotegnjene travniške preproge cvetlic, v neizpeto pesem črčkov in vetra, ki se je ljubil v krošnjah drevov. Izza nas je ostalo tudi žebiranje in smeh šolskih otrok, ki so na plantaži obirali debele grozde črnega ri beza. Hitrih korakov smo

Ugoden zaključek sezone

IZ RAZGOVORA Z DIREKTORJEM CELJSKE DELAVSKE UNIVERZE JURETOM JUGOM

Delavske univerze kot pomembne družbene izobraževalne ustanove so bile v zadnjem času deležne vsestranskih obravnav od zveznih in republiških do okrajnih in občinskih meril. Pri tem je bilo predvsem bistveno iskanje izhoda iz sedanjih razmer ter prizadevanje po ustvaritvi takšnih pogojev, ki bi v skladu z naraščajočimi izobraževalnimi potrebami zagotavljali njihovo polno uveljavitev.

Kakor bi mogli povzeti iz razgovora z direktorjem celjske delavske univerze, ta med svojimi vrstnicami sicer ni izjema, vendar je vseeno spodbudnih nekaj števil. Medtem ko je delavska univerza prvo leto po ustanovitvi zabeležila 127 različnih izobraževalnih oblik, je po statističnih podatkih dejavnost v naslednjih letih za skoraj 100 odstotkov padla. Stagnacija je značilna za vse delavske univerze z redkimi izjemami, pri čemer je pomembno, da beleži celjska ustanova v letošnjih šestih mesecih porast, ki po številu ur celo presega prvo leto!

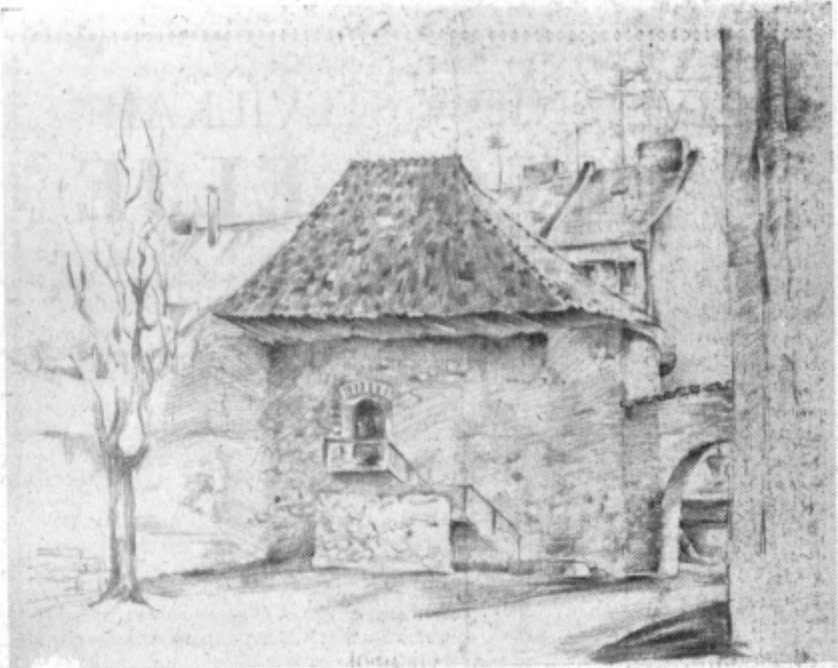
V tem obdobju je namreč izvedla 82 različnih izobraževalnih oblik —

intenzivnih seminarjev, tečajev, šol v skupnem trajanju 6.029 ur, in 84 informativnih oblik — tribun, predavanj s preko 17.000 obiskovalci. Novost je radijska univerza, v kateri je bilo letos 51 predavanj. Tako je formativne oblike izobraževanja uspešno zaključilo 2.713 od 5.125 vpisanih slušateljev.

Po ustanovitveni odločbi bi morala delavska univerza opravljati zlasti tri temeljne naloge: organizirati tečaje, inštruktažno dejavnost s pomočjo aktivna predavateljev ter raziskovalno dejavnost. Razen tega naj bi zbirala izkušnje z izobraževalnega področja odraslih. To bi bilo mogoče, če bi imeli ustrezno andragoško službo in kadre, ki jih zaenkrat ni. Zato, razumljivo, dejavnosti niso mogli izvajati v celoti, pač pa so poleg solidno izvedene prve postavke (organizacije tečajev) letos nudili inštruktažno predavateljem narodne obrambe, večernih političnih šol, mentorjem teh šol in vodjem odelkov itd., kar je prispevalo k boljši kakovosti izobraževanja na teh področjih.

V okviru delavske univerze je delovalo 206 zunanjih sodelavcev, od teh 85 novih, kar pomeni določeno pomladitev, medtem ko jih je 35 odstotkov stalno izven Celja, v glavnem v Ljubljani, kar vzbuja sicer določeno kritiko, čeprav ta ni utemeljena. Gre namreč za soliden kader, ki je vreden pri svojem delu, česar nekaterim domačim predavateljem pogosto primanjkuje! Delavska univerza je razen tega posvetila v tej sezoni potrebno pozornost izobraževanju lastnega kadra, saj so se stalni sodelavci udeležili 15 različnih seminarjev, prirejenih širše po Jugoslaviji. Sem je šteti tudi strokovne ekskurzije, kot obisk delavske univerze »Moša Pijade«, ki imajo namen spoznavati uspešno dejavnost drugih sorodnih ustanov in ki jih namerava celjska delavska univerza v prihodnje še gojiti. Posebej je omembe vredno, da je delavska univerza poskrbela za sistematično izobraževanje sedanjega kadra z vključitvijo v dveletno dopisno šolanje, ki ga organizira hrvaška zveza delavskih univerz. Šolanje obsega 310 ur in ima tudi praktični del, ki zahteva, da vsak kandidat tudi aktivno nastopa kot predavatelj. V te namene je upravniki odbor ustanove že odobril potrebna sredstva. Nadaljnje potrebe pa marekujejo, da bi občina kot ustanovitelj v prihodnjih letih štippirala po enega slušatelja višje kadrovske šole v Kranju in slušatelja andragogike na ustrezni fakulteti. Tako bo solidna lastna kadrovska struktura prispevala k učinkovitejšemu izobraževanju kadrov od zunaj.

dhr

Marjan Vodišek: Vodni stolp v Celju

Za kvalitetno delo

Sosvet za knjižnice pri občinski zvezi kulturno prosvetnih organizacij je nedavno analiziral dejavnost ljudskih knjižnic v društvih na področju občinske skupščine Celje v petih mesecih letošnjega leta. Iz analize je bilo razvidno, da 14 ljudskih knjižnic, ki so na območju občine, deluje z večjo ali manjšo aktivnostjo, ker društva v večini primerov obravnavajo knjižnico kot neko manjvredno dejavnost. Za slabo stanje pa je krivo tudi dejstvo, da smo v preteklem obdobju dajali mnogokrat premalo pozornosti kulturni dejavnosti sploh.

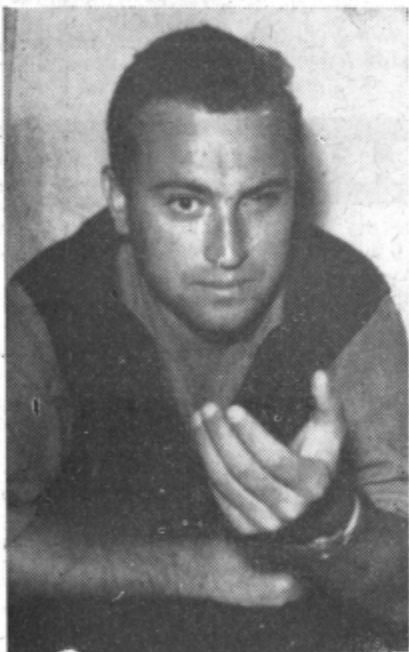
Vodstvo ljudskih knjižnic je prepuščeno knjižničarjem in je tako od kvalitete njihovega dela odvisna raven dejavnosti knjižnic. Glede na naloge in vloge, ki jo lahko odigra knjižničar pri oblikovanju duhovnega profila našega delovnega človeka, pa bo v bodoče treba bolj težiti za ustvarjanjem svetov knjižnic. Zelo zanimivo je namreč, da v vseh knjižnicah ni niti enega knjižničarja s potrebno kvalifikacijo! Od petnajstih vodij knjižnic je 7 pedagogov, 2 študentki, 2 upokojenca in 4 delavci. Vendar pa večina od njih opravlja svoje delo prostovoljno in brezplačno. Vzrok za slabše delo knjižnic lahko iščemo tudi v pomanjkanju prostorov, saj so z izjemo DPD »Svobode« Celje vse ostale

knjižnice gost ali souporabnik kake druge sekcije društva ali pa se nahajajo v šolah. Ravno tako skromna materialna sredstva ne omogočajo nobene sistematike pri nabavi knjig, še manj pa dnevnega časopisa in revij, ker lahko izjemoma zasledimo le v dveh knjižnicah. Analiza je tudi pokazala, da so se primeri sodelovanja med knjižnicami in klubi izkazali kot zelo koristni, zato bo potrebno tej obliki dela posvetiti še več pozornosti.

Od pestrosti in kakovosti knjižnega fonda je odvisen vpliv knjižnic na bralca. Na območju sosveta za knjižnice pride na bralca povprečno 13,4 knjige, kar je razmeroma ugodna številka. Od domačih avtorjev bralci najraje berejo Bevka, Kranjca, Jurčiča, manj pa Cankarja, Tavčarja, Finžgarja in ostale. Od tujih so na prvem mestu dela Julesa Vernea, Zolaja, Dumasa in drugih. Ob upoštevanju strukture bralcev, ki kaže, da največ bere mlada, nato bralci od 25. do 45. leta, in potem 21 odstotkov bralcev, starejših od 45 let, še v jasnejši luči spoznamo potrebo po ustvarjanju čimboljših pogojev za dejavnost ljudskih knjižnic. Enotnost poslovanja knjižnic, obogatitev knjižnega fonda, preprotebna finančna sredstva, boljši inventar, ureditev čitalnic, nabava časopisov in revij in še drugi problemi, ki jih nakazuje analiza, govorijo za to, da bo treba pripraviti program bodočega dela sosveta za knjižnice, da bo dejavnost ljudskih knjižnic čimbolj kvalitetna. V tem primeru bo našemu delovnemu človeku še v večji meri dostopna lepa, dobra, sodobna knjiga.

J. Volfand

NAS INTERVJU — NAS INTERVJU — NAS INTEVJU — NAS INTERVJU

Edo Goršič

Krepitev kulturnih uspehov

— Kaj mislite, katera vprašanja bi naj v bodoče svet najprej reševal?

— Smatram, da je potrebno najprej reševati vprašanja nekaterih kulturnih institucij, predvsem vprašanje ureditve razmer v muzeju, prostorov glasbene šole ter študijske knjižnice.

— Ali smatrate za potrebno, da svet v določenih primerih posega tudi v reševanje problemov znotraj posameznih organizacij?

— To naj ne bi bila naloga, niti dolžnost. V kolikor pa se kakšna organizacija pokaže kot nesposobna pri reševanju svojih problemov, je to potrebno.

— Za konec bi vas kot glasbenega pedagoga in zborovodjo vprašali, kaj mislite, ali so bili objektivni vzroki za odpoved okrajne pevske revije?

— Ta zadeva je sicer že časovno odmaknjena, prepričan pa sem, da objektivnih vzrokov za odpoved ni bilo. Kvaliteta mladinskih pevskih zborov po občinah je bila na taki ravni, da bi se lahko z uspehom predstavili celjskemu občinstvu.

J. Sever

XV. kongres psihologov

Od 2. do 8. avgusta bo v Ljubljani XV. mednarodni kongres za uporabno psihologijo, ki mu bo predsedoval prof. Zoran Bujas iz Zagreba. Na kongresu bo 15 simpozijev 4 večerna plenarna predavanja, 3 diskusije za okroglo mizo in okrog 160 kratkih referatov na teme industrijske, klinične, šolske, prometne in reklamne psihologije.

Doslej se je za kongres prijavilo že čez 1.100 delegatov iz ZDA, Velike Britanije, Sovjetske zveze, Svedske, Japonske, Francije, Poljske itd. Uradni jeziki na kongresu bodo angleški, francoski in ruski, v dveh dvoranih pa bodo referate simultano prevajali v vse tri jezike.

Večer madžarske folklore

Jutri zvečer ob 20. uri bo v kinodvorani v Sempetru gostoval folklorni ansambel »Jozsef Attila« iz Budimpešte. Umetniki bodo izvedli večer madžarskih plesov, pesmi in glasbe.

STO LET STAR ROMAN

To je res, sem si mislil, a kaj pomaga, če mi ne gane srca.

Ves potrt sem prišel zvečer domov in dolgo hodil po svoji sobi premišljujoč, kako se je vse to godilo. In čim dalje sem premišljeval, tem bolj je moj razum moral pritrlditi staršem, da niso hoteli prikleniti hčer na človek, ki jim ni mogel dati nobenega poročstva, da ji bo priskrbel vse te ugodnosti, na katere je bila doma vajena. K temu se je družilo narodno nasprotstvo, ki bi bilo utegnulo mir kaliti v zakonu. Vse to sem priznaval, pa pekló me je, da so me tako dolgo, rekli bi, za nos vodili. Pa menda so šele potem, ko so morda od Pavline pozvedeli, kaj se je zgodilo v senčnici, se natančneje informirali. A pri kom? In tu mi je pred očmi stopil tisti blede, hudobno zagriženi obraz predsednika Raka in vsa moja jeza je vzkipela proti njemu.

Ulegel sem se končno in — to je prednost mladosti — spal sem trdo spanje, dokler me ni vzbudil žarek jutranjega sonca. In življenje šlo je spet svojo pot naprej in čas je zacelil tudi to rano.

Tri leta pozneje sem dobil vabilo na njeno svatbo, ki bi morala biti v teharski cerkvi s celjskim trgovcem P. Ta P. je prišel iz Ljubljane v Celje, razpolagal je z nekoliko premoženjem, ki se je kakor navadno precenjevalo, in začel je tu s trgovino. Sch. mu je dal hčerko v zakon največ zaradi tega, da bi jo imel v bližini. Pa ni dobro zadela. P. — ova trgovina je zmerom bolj pešala in se končno zaprla. Starši

so pa prodali Bežigrad in si kupili hišo v Štorah, v kateri so živeli do smrti menda s podporami, ki jih je večkrat pošiljala Sch. — ova žlahta iz Bavarske.

Pavlinó sem pozneje samo enkrat še videl. L. 1871 sem sklical volilni shod v Šentjur ob južni železnici. Ko se peljem po bregu gor v trg premišljujoč svoj govor, šli sta navzdol dve gospe. Ko bliže pridem, sem ju spoznal, bila je Luiza in zraven nje Pavlina. Luiza pomigne kočijažu, da ustavi voz. Pozdravimo se in meni je čudno postalo pri srcu, ko sem spet gledal ta mili obraz, ki pa je bil bledejši ko nekdanj. Lahka rumenica ji je šinila po licih, ko sem ji stisnil roko in dejal: »Upam, Pavlina, da se vam — nisem se upal jo tikati — dobro godi. Kaj pa vaši starši?«

Namesto Pavline, ki je povsila oči, odgovorila je Luiza:

»Oh, starši žive zdaj v Štorah in jaz, ti menda še tega ne veš, sem zdaj tam poštarica. Pavlina je prišla obiskat starše in me sem spremila. In ti? Ali si še nisi izbral nobene?«

»Nisem. Nimam časa za to.«

Pri teh besedah se je Pavlina spet proti meni obrnila in me pogledala s svojimi čarobnimi očmi in zazdelo se mi je, da so se porosile. Pa to je morda le bil refleks sončnih žarkov, ki so ravnokar bili predri oblake.

Se enkrat: »Zbogom! Zbogom!« in voz se je pomikal gor po bregu, gospe sta pa hiteli navzdol. Nisem se mogel vzdržati, da ne bi vstal v vozu in gledal za odhajajočima. In tudi Pav-

lina se je ozrl anazaj. Vzbudili so se mi spet vsi oni spomini, ki so že bili obledeli, z novo silo, pa nisem imel časa, se v njej vtapljati, že so me pozdravljali živiklici zbranih vollicev in moral sem na oder in govoriti in govoriti.

Pozneje je nisem več videl. Slišal sem le, da je po smrti očetovi tudi ona kmalu umrla.

In zdaj ko pišem te vrstice, ogledujem si spet njeno sliko, katero sem takrat skrivoma odnesel iz njenega albuma, in pri tem ogledovanju se me polasčuje vsa ona sladka sentimentalnost, katere mi je takrat napajala vso dušo. Gledam in gledam ta mili obrazek z onimi čarobnimi, na mene obrnjenimi očmi, z okroglimi ličici, z kipečimi ustnicami, katerih sem se le enkrat dotaknil, in vse osebe in vsi dogodki tistega časa stoje pred menoj tako živo, kakor bi se vse to včeraj bilo dogodilo.

Končno sem sam sebi moral priznati, da je ločitev le sreča bila za Pavlinó in za mene. Zakon — in za njim vse neizogibno razočaranje! Ona bi bila, ko bi po prvem nasičenju strasti se bila pričela doba navadnega filistrskega življenja, na meni, jaz pa na njej začel opazovati take strani značaja, katere bi nam ne ugajale. Pavlina bi morda bila dobra mati, morda tudi dobra gospodinja, kar pa je malo verjetno, ker je bila doma preveč razvajena in se ji ni bilo treba brigati za nobeno delo, še za svojo obleko ne. Spominjam se, da sem videl nekega dne, ko je vzdignila roko na predal po neko knjigo, jopico pod pazduho razparano.

Gotovo je imela Pavlina zraven dobrih tudi navadne slabe lastnosti svojega spola, katere bi bil sčasoma opazil, in iz ideala, ki sem ga videl v njej, bi bila postala navadna ženska.

Tako pa mi je ostala tisti neskaljeni ideal ženske duševne in telesne popolnosti, kakršnega si je ustvarila moja fantazija in videla v njej utelešenost. In kadar sem se nje spominjal, vzdihnil sem: »Oh, kako srečen bi jaz bil s teboj!«

Priredil F. R.

Spolic Študijske knjižnice

Gizdić D.: Dalmacija 1943. Zagreb 1962. S. 25036.

Hoffman J. G.: Život i smrt stanice. Zagreb 1963. S. 25039.

Marković V.: Ekonometrijske metode u rukovodenju i upravljanju. Zagreb-Beograd 1963. S. 25048.

Belic B.: Učešće radničke klase Sovjetskog saveza u upravljanju privredom. Beograd 1963. S. 25050.6.

Blum R.: Ekonomske i socijalne posledice naoružanja i razoružanja u SAD. Beograd 1963. S. 25050.4.

Kačnik V.: Učešće radnika u upravljanju u Poljskoj. Beograd 1963. S. 25050.8.

Dapčević-Orešćanin S.: Odnosi Kina—SSSR. Beograd 1962. S. 25050.5.

Petrović Lj.: Problemi razoružanja u Sovjetskom Savezu. Beograd 1962. S. 25050.2.

Savišek M.: Uloga vojne pomoći u spolnoj politici Sjedinjenih Američkih Država. Beograd 1963. S. 25050.1.

Broz J.: Tito na obisku u američkih državah. Ljubljana 1963. S. 25074.

Mojšilović V.: ABC kolor fotografije. Beograd 1963. S. 25078.

Jugoslavija i svet 1962. Beograd 1962. S. II 2937.

Zeitgenössische jugoslavische Graphik. Beograd 1963. S. II 2938.

Tourismus in Jugoslawien. Zagreb 1963. S. II 2939.

Anton F.: Alt-Peru und sein Kunst. Leipzig 1962. S. II 2940.

ŽIVLJENJE V ŠTEVILKAH MESTO CELJE

Marsikdaj šele s številkami lahko prepričljivo povemo, kakšen je naš razvoj, kakšni so naši uspehi. Življenje hitro teče, ustvarjalni polet naših ljudi nenehno poraja nove delovne uspehe, ki si jih sproti ne zmoremo niti ogledati. Zdaj smo se namenili, da tudi v našem listu v posebni rubriki objavljamo podobo našega življenja v številkah. To pričenjamo ob prazniku celjskih občanov, zato najprej nekaj števil iz življenja mesta Celje.

Komunale so vedno najbolj občutljiv problem. Čeprav se je območje mesta spreminjalo in je po površini mesto danes dosti večje, vemo, da je na današnjem mestnem območju 1957 leta prebivalo okoli 20.000 prebivalcev, lani pa jih je bilo že 26.942. Povprečno je vsako leto 1.000 Celjanov več. Vzporedno s tem pa močno naraščajo komunalne potrebe. Vodovodnih priključkov je takrat bilo 1.696, lani že 2.656. Na kanalizacijo je bilo vezanih 11.000 prebivalcev, lani že okoli 17.000. V javnem topleni kopališču pred 6 leti 29.000 ljudi, lani 39.956. Celje je imelo 32 km ulic, lani že 73 km. Skupna površina ulic 225.000 m², od katerih je bilo 1957 tlačenih 166.000 m², lani pa že 278.000 m². Takrat so celjska gospodinjstva porabila 7.795.000 KWh električne energije, lani že 13.472.000 KWh. Potrošnja elektrike na enega prebivalca je bila 298 KW, lani že 393 KW. Že te številke nam kažejo, da potrebe rastejo in s tem raste tudi mesto Celje. Pa še to: boljše komunalne razmere, več električnih strojev olajšuje življenje delovnemu človeku. Prihodnje nekaj števil o avtobusnem prometu v celjskem okraju.

I. B.

Prenesimo izkušnje

Nedavno je sekretariat konferenc za družbeno aktivnost žena občine Celje obiskal konferenco za družbeno aktivnost žena občine Trešnjevka v Zagrebu in si ogledal delo vzgojno-vzrastvenih ustanov, zdravstvenega doma, doma onemoglih in vodil razgovore s predstavniki družbeno-političnih organizacij.

Zanimivo je, da imajo v omenjeni občini glede varstva otrok, šolskih kuhinj, varstva starejših oseb, zaposlovanja žena in njene delovne zaštite zelo podobne probleme in težave kot so pri nas. Potrebno pa je omeniti servis za nego bolnikov na domu, ki ga pri nas še ni. Ta služba je značilna za centralizirano pri mestnem odboru Rdečega križa in je v njej zaposlenih 15 žensk. Servis financira za socialno ogrožene center za socialno delo, za osebe, ki so socialno zavarovane, pa komunalni zavod za socialno zavarovanje. Če je pomoč bolniku potrebna, ugotovi to zdravnik, delo negovalk pa kontrolira medicinska sestra. V bo-

doče imajo namen službo decentralizirati, da bi bila organizirana pri vsaki občini, kajti s tem bi bila bolniku bližja.

Zelo zanimivo je organizirana tudi zdravstvena zaštita delavcev in zaposlenih žena. V okviru zdravstvenega doma namreč deluje dispanzer za medicinsko dela, ki ima zdravstvene postaje po gospodarskih organizacijah. Ob zaposlitvi se za vsakega delavca v dispanzerju nastavi karton, iz katerega je razvidno tako njegovo zdravstveno stanje, kakor tudi socialne in družinske razmere. Tako je vsak zaposleni podvržen sistematičnemu pregledu, ki je končan v štirih urah. Dispanzer nato predlaga personalni službi spremembe nekaterih delovnih mest. Pokazali so se zelo dobri rezultati.

Ce temu dodamo še zelo učinkovito zdravstveno zaščito otrok, potem bi bilo prav, da izkušnje konferenc za družbeno aktivnost žena občine Trešnjevka prenesemo tudi na organizacijo teh prepotrebnih služb v naši komunni.

J. Volfand

Prometna kronika

Od 7. do 14. julija je bilo v celjskem okraju 35 prometnih nesreč in od tega se jih je samo v soboto 11. julija zgodilo 10, pri katerih sta se dve končali s smrtjo. Več je bilo težjih in lažjih poškodb, materialna škoda pa znaša milijon 650 tisoč dinarjev.

Družinska tragedija

V soboto je vozil osebni avto G 31-235 po ravni cesti iz Zalca proti Sempetru avstrijski državljani DIETTER SCHREINER (20). Pred Sempetrom je prehitel skupino kolesarjev, ki so vozili pravilno po desni strani ceste. Ko je zavozil na skrajno levo stran ceste, je podrl občestni smernik in se nato zaletel v občestno jablano s polno hitrostjo. Po tem je avto zaneslo na cesto, voznik pa je obelzel mrtev poleg vozila. Zelo težke poškodbe je utrpela tudi mati MARGARETA, ki leži v kritičnem stanju v celjski bolnici. Oče HELMUT je tudi utrpel težje poškodbe, vendar je že izven nevarnosti. Škoda na vozilu znaša 500 tisoč dinarjev. Vzroki nesreče niso jasni, prav gotovo pa je bila temu kriva prevelika hitrost in pa nepazljivost.

SMRT KOLESARKE

Istega dne ob 16.50 je vozil iz Zalca proti Celju egiptovski državljani, študent v Ljubljani. V isto smer je po desni vozi osemnajsetletna kolesarka GOMINSEK CITA iz Drešnje vasi. Dekle je pred avtom nenadoma zavila v levo, ne da bi se prepričala, če je cesta prosta in ne da bi nakazala spremembo smeri. Trčenje je bilo tako močno, da je čez deset minut GOMINSKOVA umrla. To je na tem križišču že drugi smrtni primer kolesarja in to vedno za to, ker kolesarji ne upoštevajo prednosti ostalih vozil.

IZOBRAŽEVANJE VOZNIKOV AMATERJEV

Pri avto-moto društvu Slavko Slander so maja letos uvedli za vse udeležence tečaj za voznike-amaterje obvezno poslušanje predavanj iz motoroznanstva in prometnih predpisov, ki trajajo v celoti 54 ur. Pri avto-moto društvu Slavko Slander je trenutno na voljo 3 vozil Fiat 750, 3 motorji in 7 poltovornih avtomobilov. Letos je uspešno opravilo izpit za voznike-amaterje A in B kategorije preko 350 udeležencev, za mopediste pa nad 550, kar je občutno več kot lani v tem obdobju.

Pozimi bodo pripravili tečaje za mopediste v oddaljenejših krajih, v Vojniku, Strmon, Frankolovem, Sentjurju, Planini, Ponikvi in v Dramljah.

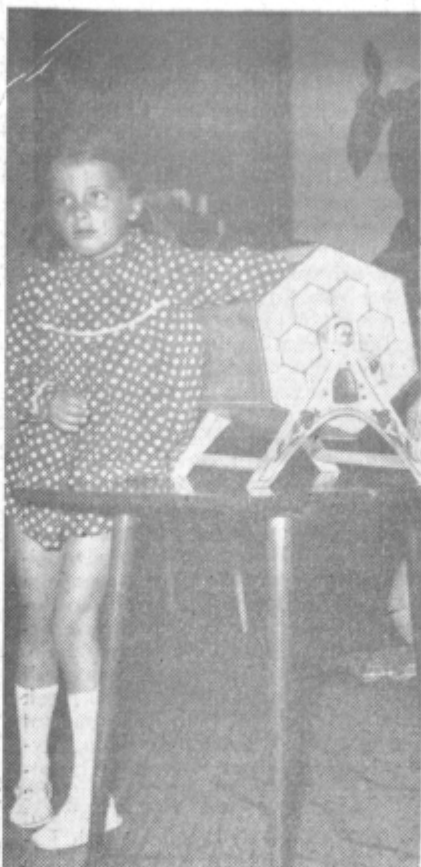
-me

CELJSKI TRG

BREZ POSEBNIH SPREMEMB

Vzadnjem tednu je celjski trg srednje založen. Manjka predvsem jaje, perutnine in mlečnih izdelkov. Sicer pa posebnih skokov v cenah ni zaslediti. Kumarije je dovolj po 100 do 150 din, fižol v stročju je po 140 do 160 din, paradižnik pa je od 120 do 140 din za kilogram. Solata, ki jo je na trgu mnogo, je od 120 do 200 din. Cena novemu krompirju je nekoliko padla in sedaj stane 70 do 100 din. Korenček je po 150 din, peteršilj pa po 200 din. Nova čebula je od 130 do 150 din, česen pa 200 din. Cene zelenjave se v povprečju niso spremenile, saj stane cvetača še kar 300 din, ohrovt 200 din, a zelje 100 dinarjev. Od sadja je na trgu mnogo lepih breskev po 200 do 250 din, hruške so po 150 do 200 din, jabolka pa od 150 do 220 dinarjev. Cena marelicam se suče okrog 100 din, sveže gobe so 600 do 700 din, maline pa so po 350 do 400 dinarjev.

V Komunalni banki so žrebali

V petek sta bili v prostorih komunalne banke kar dve žrebanji. Prvo je bilo mesečno mladinsko žrebanje za tiste otroke, ki so v preteklem mesecu vložili najmanj 500 dinarjev. V komunalni banki je bilo takih 355 in mednje je žreb razdelil 6 lepih nagrad. Od 255 otrok, ki so svoje prihranke vložili v celjsko mestno hranilnico pa jih je bilo nagrajenih 5.

Po mladinskem žrebanju je bilo še II. nagradno žrebanje za lastni-

ke vezanih vlog. Iz bobna v katerem je bilo 2.852 listkov je mala, Saška potegnila 5 listkov s številkami srečnejšev, ki prejmejo nagrade. Prvo nagrado — moped je dobil lastnik vezane vloge pri komunalni banki v Celju; televizor vlagatelj pri celjski mestni hranilnici; šivalni stroj vlagatelj pri ekspozituri Smarje pri Jelšah; hladilnik vlagatelj pri ekspozituri Laško; sešalec za prah pa spet vlagatelj pri celjski mestni hranilnici.

-jz.

Tone Vrabl

Minulo nedeljo, ko je srce vsakega Celjana navdajalo ponosno veselje nad sijajno športno zmago domačega nogometnega moštva, se nam je to veselje nenadno spremenilo v globoko žalost, ko smo zvedeli, da je nepričakovano umrl požitrovalec in priljubljeni amaterski igralec in dolgoletni sodelavec Slovenskega ljudskega gledališča — Tone Vrabl.

Ko s težkim srcem pišem te vrstice dragemu prijatelju Tonetu v spomin in zahvalo za zvestobo, s katero nam je v najtežjih časih, ki smo jih preživljali v borbi za ustanovitev celjskega gledališča, vedno zvesto stal ob strani, ga vidim, kako je zmerom nasmejan in dobre volje, nikdar v dvomu nad našim končnim uspehom, vdano, a ponosno prenašal vse udarce, ki mu jih je v nemali meri naložila usoda.

Ko je moral leta 1941, z vso svojo mnogostevilno rodbino v pregnanstvo, ni obupal, temveč z vedrim licem in nepremagljivim optimizmom v novih okoliščinah delal in garal, trdno prepričan, da se bomo vrnili in v svobodni domovini nadaljevali tam, kjer smo morali začasno nehati. Po osvoboditvi Beograda leta 1944 se je, takoj pridružil naši gledališki skupini, ki je pred odhodom v domovino uprizorila »Kralja na Betajnovi« v času, ko je bilo Celje še zasedeno od okupatorja. To je bil za Toneta največji praznik in prepričan je bil, da je to začetek novih naporov za uresničanje naših dolgoletnih sanj — ustanovitve stalnega gledališča v Celju! In ko smo se končno spomladi leta 1945, vrnili, je bil vedno z vsem srecem z nami. Nikoli si ni prisvajal kakšnih posebnih kvalitiet svojih brezštevilnih nastopov, bil je skromen, a zvest in poštrovalec sodelavcev pri neštetihih predstavah tudi potem, ko je postalo celjsko gledališče poklicno.

Za to zvestobo smo mu hvaležni in je ne bomo nikoli pozabili.

Dragi Tone — naj Ti bo lahka zemlja domača!

Fedor Gradišnik

GIBANJE PREBIVALSTVA

CELJE

V preteklem tednu se je rodilo 47 dečkov in 40 deklic.

POROCILI SO SE:

Alojz Jug, delavec in Justina Polensek, delavka, oba iz Celja. Franjo Čiček, delavec in Marta Lubej, delavka oba iz Celja. Stanislav Julijana Korenjak, pomočnik iz Zdobrovo in Coper, mizarški pomočnik iz Sv. Marjete. Alojz Haluzan, gradbeni tehnik in Friderika Grobin, kemijski tehnik, oba iz Celja. Jernej Tanc, trg. pomočnika, oba iz Celja. Ivan Krupsič, avtomehanik in Erna Kačičnik, delavka, oba iz Celja. Danijel Zlatečan, avtomehanik in Ljudmila Gajšek, bolniška strežnica, oba iz Celja. Anton Vodovnik, sofer iz Višnje vasi in Ana Cokan, tkalka iz Celja. Ivan Pungrašč, delavec iz Turškega vrha in Marija Zanjko, delavka iz Celja. Ivan Rezman, traktorist iz Studenc in Alojzija Tavčar, delavka iz Gotovelj. Vilfrid Kač, steklar iz Bukovjaka in Ana-Marija Zekar, šivilja iz Celja. Ivan Lazič, strojni ključavničar in Matilda Otorepec, trg. pomočnica, oba iz Celja. Friderik Dosedla, učitelj iz Kasaz in Marija Jelen, učiteljica iz Tabora. Jožef Lipar, delavec iz Celja in Marta Znidar, delavka iz Celja.

UMRLI SO:

Vera Ribezl, tkalka iz Celja (45). Karl Stih, upokojenec iz Perneka (45). Franc Krajnc, trizerski mojster iz Celja (42). Anton Oresnik, upokojenec iz Prošince vasi (70). Marjeta Kramer, otrok iz Sošanja (3 mesece). Anton Vrabl, uslužbenec iz Celja (58). Franc Javornik, upokojenec iz Vojnika (18). Gornišek, dijalkinja iz Drašince (59). Cita Javornik, kmetovalec iz Prihove (59). Martin Zuntar, kmetovalec iz Radene vasi. Alojz Ravničan, preužitkar iz Radene vasi (76). Stefan Polajzer, delavec iz Tlak (31). Jože Kostevc, upokojenec iz Zgorja (73). Jože Suholeznik, upokojenec iz Celja (58). Franciška Černoša, gospodinja iz Pernek (61). Karl Vrečko, kmetovalec iz Križan vrha (60). Jožef Mihec, upokojenec iz Celja (67). Gerhard Nahberger, otrok iz Debra (2 leti). Kristina Novak, upokojenka iz Radeč (71).

SEVNICA

V preteklem mesecu sta se rodili 2 deklici in 1 deček.

POROCILI SO SE:

Branko Zanič, ključavničar iz Smarja in Matilda Božič, delavka iz Zirkovega dola. Franc Repovž, delavec iz Zg. Mladeti in Silvestra Ramete, uslužbenka z Grosupelja. Janez Skornjak, tesar iz Homa in Vida Jamsak, poljedelka, oba iz Sevnice. Anton Novak, ključavničar iz Komarjeve vasi in Marija Novak, ključavničarka iz Sevnice. Alojz Repovž, delavec iz Zg. Mladeti in Silvestra Ramete, uslužbenka z Grosupelja. Janez Skornjak, tesar iz Homa in Vida Jamsak, poljedelka, oba iz Sevnice. Anton Novak, ključavničar iz Komarjeve vasi in Marija Novak, ključavničarka iz Sevnice.

UMRLI SO:

Anton Zakrajšek, posestnik iz Zirkovega dola (50). Franc Kolman, upokojenec iz Pečja (64). Marija Jurc, gospodinja iz Sevnice (81). Marija Derenda, roj. Kurnik, gospodinja iz Smarja pri Sevnici (53).

SLOVENSKE KONJICE

V preteklem mesecu sta se rodila 2 dečka in dve deklici.

POROCILI SO SE:

Viljem Gomboc, strojni ključavničar iz Slovenskih Konjic in Petre Franciška, učiteljica iz Skedenj. Založnik Anton, monter iz Velenja in Hedvika Mauč, natakarka iz Velenja. Rudolf Lipičnik, strojni ključavničar iz Stranice in Silva Pristovšek, delavka iz Stranice. Ivan Podergaj, delavec iz Gabrovec in Julijana Firer, poljska delavka iz Spodnjih Grušovej. Vida Korošec, uslužbenka iz Loč in Karl Rezar, strojni ključavničar. Leopold Sattler, delavec iz Drazje vasi in Julijana Bračič, delavka iz Slatine. Adelbert Založnik, delavec iz Padeškega vrha in Anica Sevek, delavka iz Planine na Pohorju. Alojz Robnik, delavec iz Podkraja in Terezija Rušnik, delavka iz Spodnjega dolca.

UMRLI SO:

Vincenc Kokol iz Spodnjih Grušovej (74). Julijana Konec iz Blata (78). Eva Vofšak iz Skale (65). Martin Drobnač iz Slovenskih Konjic (59). Marijeta Strasser iz Vesenika (63). Antonija Orož iz Dobrnež (81). Marija Rebernak z Brda (56). Anton Potnik z Drazje vasi (64).

SENTJURJ PRI CELJU

V preteklem mesecu so se rodili 4 dečki in 3 deklice.

POROCILI SO SE:

Marijan Skale, učitelj iz Slivnice pri Celju in Terezija Pregrad, učiteljica iz Slivnice pri Celju. Alojz Pregrad, elektromonter iz Sentjurja pri Planini in Ivanka Bevc, natakarka iz Ljubljane. Milan Trbulin, mlinčnik iz Sentjurja in Marija Kolenc, trgovska pomočnica iz Šibenika.

UMRLI SO:

Kristina Kukovič, poljedelka iz Planine (64). Marija Sotler, gospodinja iz Zlateč (56). Terezija Kukovič, preužitkarica iz Kamena (86).

LASKO

V preteklem tednu sta se rodila 1 deklica in 1 deček.

POROCILI SO SE:

Ivan Kajtna, sprevodnik avtobusa iz Celja in Elfrida Dernovšek, natakarka iz Smarjete. Ivan Kaluža, delavec iz Sirja in Ljudmila Svelec, gospodinja iz Velikega Sirja. Jurij Klinger, gledališki režiser iz Celja in Marijana Zelenek, ekonomist iz Celja.

UMRLI JE:

Jože Krašovec, upokojenec iz Rečice (61).

BREZICE

V preteklem mesecu se je rodilo 18 deklic in 12 dečkov. Porok ni bilo.

UMRLI SO:

Ana Omerzel, gospodinja iz Raven (56). Anton Illovar, vojni invalid iz Brežic (67). Jože Gaspersin, delavec iz Črešnjice (34).

ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT — ŠPORT —

LEPI USPEHI KONJENISKEGA KLUBA

Uspešen začetek letošnje športne sezone članov konjeniskega kluba v Celju je pravzaprav nastop v Mariboru, kjer je jahalec Pavle Mirnik dosegel v srednji kategoriji na konju Sedef prvo mesto, Franc Mesarič na žrebcu Fantom pa tretje. V hitrostni galopski dirki se je jahalec Oman na konju Vandal v krasnem finišu plasiral na drugo mesto.

Člani celjskega konjeniskega kluba so z velikim uspehom nastopili tudi v Vilodnu v Avstriji. Tako je Oman v prvi hitrostni galopski dirki zasedel na Vandalu drugo, Mirnik na Sefedu pa tretje mesto, v drugi dirki pa je bil Oman prvi, Mirnik pa tretji.

V tej sezoni čakajo celjski konjeniški klub še velike naloge, saj je koledar prireditev izredno zahteven. Nastopili bodo v Lipici, Ljubljani, zatem v Sentjurju na prireditvi občinskega praznika, v Gotovljah, v nekaterih krajih Posavja itd. Vsekarj pooblašajo za te poizrtvovalne športne delavce.

R. F.

Požrtvovalno delo

Delo članov celjskega kluba za vzrejo športnih in službenih psov je vredno največje pozornosti. Po svoji dejavnosti sodi ta klub med najboljše ne samo v Sloveniji, marveč tudi v državi; izredne uspehe pa je dosegel tudi v mednarodnem merilu.

Letošnja delovna bilanca je zelo pestra. Nastopi so se začeli že v preteklem mesecu, ko so nastopili v Vojniku (bolnišnica), zatem 13. in 14. junija na mednarodni razstavi čistopasemskih psov v Avstriji, kjer se je klub uveljavil na vidno mesto, nadalje 5. julija v Kranju, dan zatem na Bledu, preteklo nedeljo v Rogški Slatini itd. Tudi v prihodnjem mesecu je predvidenih več nastopov, tako v Sentjurju, Gotovljah itd. V jesenskih mesecih pa se bodo nastopi nadaljevali v različnih krajih našega okraja.

R. F.

OBJAVE IN OGLASI...

DELOVNI KOLEKTIVI — ORGANIZACIJE

KOMPAS CELJE Vam nudi za Vaše izlete po Jugoslaviji izredno ugodno ceno prevoza z modernim turistično opremljenim 43 sedežnim avtobusom tipa »Deutz« — po ceni prevoznega kilometra 220 din. Naprošamo za predčasne rezervacije!

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. TRST-BENETKE — dvodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije. Cena 9.500 din.
2. Kombinirano 8-dnevno potovanje v GRČIJO v septembru. Prijave do 15. avgusta. Samo popravki!
3. CARIGRAD-SOFIJA — 9-dnevno avtobusno potovanje v oktobru. Prijave do 25. avgusta.
4. ISTAMBUL-SOFIJA — 8-dnevno potovanje z vlakom dne 6. septembra. Prijave do 25. julija.
5. WIG-64 — 3-dnevni avtobusni izlet na ogled cvetlice razstave na Dunaju. Prijave do 19. avgusta.
6. DOLOMITI — GENOVA — FIRENCE — 5-dnevno avtobusno potovanje v septembru. Prijave do 1. avgusta.
7. INDUSTRIJSKI VELESEJEM V BERLIN — 6-dnevno avtobusno potovanje v drugi polovici septembra. Prijave do 1. avgusta.
8. LONDON—ROTTERDAM — 10-dnevno potovanje z vlakom; prijave do 10. avgusta.
9. Po AVSTRIJI, SVICI in ITALIJI. 7-dnevno potovanje z avtobusom v avgustu. Prijave do 1. avgusta.
10. RIM—SAN MARINO 6-dnevno avtobusno potovanje. Prijave do 1. septembra.
11. 8-dnevno potovanje z letalom v Dubrovnik in Sarajevo. Prijave do 18. avgusta 1964.
12. SLOVENSKA KOROSKA — dvodnevno avtobusno potovanje za delovne kolektive in Koroske borce.
13. PO PREKMURJU — tridnevni avtobusni izlet.
14. SLOVENSKE GORICE TRAKOSCAN — dvodnevni izlet z avtobusom.
15. PLITVICKA JEZERA — CRIKVENICA — RIJEKA — dvodnevni avtobusni izlet.
16. PO ISTRI — dvodnevni avtobusni izlet.
17. PO DOLENJSKI IN BELOKRANJSKI — dvodnevni izlet z avtobusom.
18. PO GORENJSKI PREKO VRSICA NA PRIMORSKO — dvo in večdnevni avtobusni izleti.
19. V KUMROVEC — enodnevni avtobusni izleti.

Pred vsakim izletom obiščite podjetje KOMPAS — CELJE. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladnjami obalne in rečne plovbe in posebnimi letali. KOMPAS CELJE posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, letalski in pomorski promet. Kompas posreduje v najkrajšem času nabave potnih listov, vizumov ter menja tujca plačila sredstva in sprejema depozite.

KOMPAS CELJE daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominske filitelične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetuje v poslovalnici.

Se priporoča KOMPAS CELJE Tomšičev trg 1 — tel. 23-50

KRONIKA NESREČ

- Pri nakladanju opeke v Ljubečni si je poškodoval glavo in vrat delavec Miha Podpečan.
- Martin Polajžar iz Cerovca si je pri delu poškodoval glavo in nogo.
- Pri padcu si je zlomil rebra Alojz Zorko iz Celja.
- Pri delu sta si poškodovala nogo Antonija Gajšek iz Dolenje vasi in Stanko Klavžar iz Pirešice.
- S škroplivom za hmelj se je zastrupila v Latkovi vasi Roza Rancnik.
- Franc Rajgelj iz Celja si je pri delu poškodoval roko.
- Pri padcu si je poškodovala roke 14-letna Majda Muc z Mariborske ceste.
- Angela Pustinek iz Zgrada je padla. Poškodovala si je nogo.
- V Platinovcu pri Grobelnem si je pri padcu poškodovala glavo in roko Neža Goručan.
- S kolesom je padel Alojz Tanšek, iz Primoža pri Ponikvi. Zlomil si je nogo.
- Stanislav Breznikar iz Celja si je pri padcu poškodoval glavo.
- Stefan Kuček si je pri delu na lesnem skladišču »Savinja« poškodoval roko.
- Antonu Marutu je v tekstilni tovarni Prebold stroj poškodoval roko.
- Marjanu Božniku iz Loke pri Dobrni je slomaznila odrezala prste na roki.
- V Smarinem v Rožni dolini si je pri padcu z lestve zlomila nogo Neža Sluga.
- Sedemletni Bogdan Pestevšek iz Celja je padel. Pretresel si je možgane.
- Jože Sodar iz Pongrace pri Grizah je padel s kolesom. Poškodoval si je glavo.
- Franciška Zgank iz Založ pri Polzell je padla z voza. Poškodovala si je hrbtenico.
- Z mopeda je padel v Preserljih pri Braslovcah Mirko Perger. Zlomil si je ključnico.
- Martin Polajžar se je pri delu na lesnem skladišču »Savinja« poškodoval na nogah in glavi.
- Pri padcu si je poškodovala nogo Antonija Gajšek iz Dolenje vasi.
- V Pirešici si je pri delu poškodoval nogo delavec Stanko Klavžar.
- Pri Gozdnem gospodarstvu Nazarje si je poškodoval nogo delavec Jernej Vres.
- Anton Stobenjel iz Štor je padel s kolesom ter se ranil na glavi.
- V Madi reki pri Preboldu je padla Pavla Dolinšek. Zlomila si je nogo.
- 12-letni Milan Vasle iz Zabukovce se je s sekuro vsesal v desno koleno.
- Miha Zapušek iz Zabukovce je padel z avtobusa. Poškodoval si je prsni koš.
- S srpom se je vrezal v nogo Alojzija Grušovnik iz Novak pri Frankolovem.
- Ivanka Oljstrž iz Migojnic je padla s kolesom. Poškodovala se je v kolku.
- Triletni Branko Šitar iz Podgaja pri Ponikvi je padel z voza. Poškodbe je dobil na glavi.
- Pri padcu je dobil poškodbe na glavi Franc Cepin iz okolice Silivnice.

• PRO DAM

Prodajam radijski aparat »Kapsch«, Zorko, Dečkova cesta 25 — pritličje. Novo motorno kolo NSU Pretis prodam. Cena ugodna, Zdravilišče Rimske Toplice. Zaradi selitve prodajam spalnico, jedilnico in kuhinjo. Naslov v upravi lista. Čistokrvne nemške boksarje prodam. Leskovšek, Celje, Mariborska c. 17. Kombinirani italijanski otroški voziček prodam. Petrin, Kajuhova 10. Ugodno prodam dobro ohranjeno kuhinjsko pohištvo in dvodelno omaro. Ogled v popoldanskem času. Stipič Jožica, Celje Kocenova 2. Ugodno prodam novo štiridelno okno, rolo omarico in enodelno okno z balkonskimi vrati. Bordon, Celje, Dečkova cesta 56. Prodajam avto — Fiat 600, Naslov v upravi lista. Magnetofon »Philips« nov štirisleden ugodno prodam. Naslov v upravi lista. 2 zidana štedilnika — levega in desnega prodam. Naslov v upravi lista. Poslovni prostor za obrtnika prodajam. Naslov v upravi lista. Skoraj nov globok otroški voziček prodam. Peternel, Trg V. kongresa 10. Gozd za sečnjo 40 m³ bukovine, ostalo 55 a mlade buke in smreke v katastrski občini Smarje-Lemberg-Pijovec, št. p. 22, prodajam. Naslov v upravi lista. Plinski štedilnik prodam poceni. Ogled od 10. do 16. ure pri Kocuvan, Cankarjeva ulica 13-1. Spalnico — orehov furnir in črni pianino ugodno prodam. Naslov v upravi lista. Manjši lokal v centru Celja prodajam ali zamenjam za stanovanje z garažo. Naslov v upravi lista.

• STANOVANJA

Zamenjam veliko enosobno stanovanje v centru za manjše enosobno ali garsoniero. Naslov v upravi lista. Medicinska sestra išče sobo. Naslov v upravi lista. Za sobo in hrano bi pomagala pri delu v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista. Oddam opremljeno sobo enemu ali dvema samcem. Naslov v upravi lista. Mirna uslužbenka išče stanovanje v Celju. Ponudbe pošljite na naslov: Ana Irmar, Radmirje 29, p. Ljubno ob Savinji. Dvosobno stanovanje zamenjam za komfortno dvosobno s kabineto ali manjše trisobno stanovanje v mestu. Naslov v upravi lista. Zamenjam enosobno stanovanje za dvosobno. Ponudbe pošljite na upravo lista pod »Prihika«. Mirna in poštena dijakinja išče stanovanje. Naslov v upravi lista.

• RAZNO

Strežnico sprejemam za trikrat tedensko. Naslov v upravi lista.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moje dobre, skrbne žene in mame

VERE RIBEŽL

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti, poklonili venci in cvetje. Posebno se zahvaljujem upravi tovarne tehtnic, upravi in sindikalni podružnici »Metka« in njenim sodelavkam.

Vsem še enkrat iskrena hvala! Zaljubljeni mož Stanislav, sin Herman in ostalo sorodstvo

Obrtno podjetje šivalnica »NEVA« Celje, Tomšičev trg 9 v likvidaciji, objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osnovnih sredstev (šivalni stroji in oprema),

ki bo dne 27. 7. 1964 ob 10. uri v lokalni na Tomšičevem trgu številka 9.

Istočasno prosimo cenjene stranke, da svoje blago dvignejo najpozneje do 20. t. m. Po preteku tega roka se blago me bo več izdajalo in zapade v korist podjetja.

Kadrovska komisija Tekstilne tovarne Prebold

razpisuje

STIPENDIJO ZA SREDNJO TEHNIČNO SOLO TEKSTILNE STROKE

Interesenti se naj javijo pismeno ali osebno v kadrovskem oddelku podjetja do vključno 15. VIII. 1964.

Pogoji — dovršena osemletka.

OBVESTILO

Vse cenjene stranke obveščamo, da zaradi preureditev gostinskih prostorov, od 17. julija do 14. avgusta ne bomo obratovali.

Gostilna Čulak, Celje, Lava 20.

• KUPIM

Manjše dvosobno stanovanje ali polovico hišice v Celju kupim. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Gotovina«.

• SLUŽBE

Sprejem mizarskega vajenca. Pogoji: uspešno dovršen 7. razred osemletke. Cepin Anton, Celje, Dobrova 8.

• KINO

KINO »SVOBODA« SEMPETER

Dne 18. julija 1964 ob 20. uri: Gostovanje madžarskega folklornega ansambla »Jozsef Attila« iz Budimpešte s prireditvijo »Večer madžarskih narodnih plesov, pesmi in glasbe«

19. julija 1964: »Rimske device«, franc. italijanski film CSP

22. julija 1964: »To je močnejše od mene«, franc. italijanski film

23. julija 1964: »Človekova usoda«, ruski film

KINO SEVNICA

18. in 19. julija 1964: »Hudičev oči«, švedski film

FLOSARJI V CELJU

V nedeljo ob 10. uri bodo lahko Celjani in okoličani videli ponovno splavarje v Celju. Splavarji bodo pristali ob brvi preko Savinje v Mestnem parku. Tu bodo izvedli krajiš program, med ostalim tudi »flosarski krst«, zatem pa bodo odpluli naprej proti Laškem, kjer bodo ponovno pristali okoli 12. ure. Njihov končni cilj je to pot Zagreb.

PRAZNIK PIVA IN CVETJA

V Laškem bo jutri in v nedeljo prva turistična prireditev večjega značaja. To bo praznik »piva in cvetja«. Tako bo jutri na sporedu otvoritev razstave, velik ognjemet in zabave v vseh gostinskih lokalih. V nedeljo dopoldne bodo športna tekmovanja, osrednja prireditev pa bo okoli 10. ure, ko bo na sporedu povorka in folklorni nastop. Popoldne bo na Starem gradu piknik in več družabnih prireditev.

Krajevna organizacija Zveze borcev NOV Ostrožno, prireja na dan vstaje 22. julija 1964

PIKNIK

v počastitev dneva vstaje in 10. obletnice proslave »Stajerska v borbi« na Ostrožnem. Prireditve bo na obronku gozda.

Na predvečer dneva vstaje bo taborni ogenj naslednji dan pa od 9. ure do vključno 22. ure PIKNIK, na katerem bo srečanje borcev, obujanje spominov iz narodnoosvobodilne borbe ter splošno ljudsko rajanje. Vljudno vabljeni!

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 18. do 19. julija 1964 CIRIL UMEK veterinar Kersnikova 37 (vogal Kersnikove in Dečkove ceste) Od 20. do 25. julija 1964 JANEZ CERNEJ, veterinar Celje, Miklošičeva ulica 11-11 tel. 22-32

IZLETNIK

Vabimo vas na naše izlete:

1. ZÜRICH-LONDON-PARIZ-MÜNCHEN — 9-dnevno potovanje z vlakom;
2. RIM-NEAPEL-CAPRI-BENETKE-TRST 8-dnevno potovanje z vlakom;
3. PARIZ-NICA-MONTE CARLO-MILANO — 9-dnevno potovanje z vlakom;
4. DUNAJ — svetovna cvetlična razstava — 3 in 4-dnevna potovanja z avtobusom;
5. TRST-BENETKE — stalni 1 ali 2-dnevni izleti z avtobusi;
6. PO GORENJSKI-PRIMORSKI — 2-dnevni izleti z avtobusi za kolektive;
7. PLITVICE — 2-dnevni izleti z avtobusi za kolektive;
8. KOROSKA — eno ali večdnevni izleti z avtobusi;
9. PO ISTRI — dvodnevni izleti z avtobusi za kolektive;
10. PO DOLENJSKI — 2-dnevni izleti z avtobusi za kolektive.

IZLETNIK VAM NUDI:

- organizacijo izletov in prevozov strokovnih ekskurzij z modernimi turističnimi avtobusi po domovini in v inozemstvo;
- posredujemo vam nabavo potnih listov in tujih vizumov v najkrajšem času;
- vršimo menjavo valut;
- vršimo rezervacije v spalnih vagonih in na JAT avionih, rezervacijah za letni odih;
- v prodaji imamo avtokarte Slovenije in Jugoslavije, turistične karte Slovenije ter avtobusne in železniške vožne rede.
- Poslovne prostore imamo v Celju na Titovem trgu, številka 5 pri Avtobusni postaji. Telefon 28-41, poštni predal 162.

Se priporočamo za cenjena naročila. IZLETNIK CELJE

Sedaj je še čas.

da si pravočasno izberete kopalne obleke po svojem okusu

VELEBLAGOVNICA

Tjundski magazin CELJE

VAŽNO OBVESTILO!

Komunalna banka Celje objavlja tretje veliko

NAGRADNO ŽREBANJE

ZA VEZANE HRANILNE VLOGE, VLOŽENE V CASU OD 1. JULIJA DO 30. SEPTEMBRA 1964

NAGRADE:

- 6 KOLES
- 1 RADIO SPREJEMNIK
- 2 TRANZISTORJA
- 1 ELEKTRICNI PEKAC
- 3 LIKALNIKI
- 1 INFRA PEC
- 1 JEDILNI PRIBOR

Vlagatelji, ki bodo vložili in vezali znesek 50.000 dinarjev vsaj za dobo 1 leta ali 100.000 dinarjev vsaj za 3 mesece, bodo upoštevani pri nagradnem žrebanju in lahko prejmejo eno izmed navedenih nagrad.

Vezane vloge sprejema Komunalna banka Celje, podružnica Celjska mestna hranilnica in ekspoziture v Zalcu, Mozirju, Laškem, Konjicah, Smarju pri Jelšah, Sentjurju, Laškem, Sevnici, Krškem in Brežicah.

Žrebanje bo v mesecu oktobru 1964.

Razen žrebanja imajo vlagatelji še to ugodnost, da se njihove vloge obrestujejo po višji obrestni meri od 5,5 do 7 %.

Vlagajte pri Komunalni banki Celje, kjer je vaš denar za vas koristno in varno naložen!

KOMUNALNA BANKA CELJE

Komunalna banka Celje

objavlja izid II. nagradnega žrebanja za vezane hranilne vloge, vložene v času od 1. aprila do 30. junija 1964 pri Komunalni banki Celje in njenih poslovnih enotah: Celjski mestni hranilnici, ekspoziturah v Zalcu, Mozirju, Laškem, Slovenskih Konjicah, Smarju pri Jelšah, Sentjurju, Sevnici, Krškem in Brežicah.

Izžrebane so bile naslednje številke poslovnih enot z naslednjimi nagradami:

Komunalna banka Celje — številka 13370 — moped.

Celjska mestna hranilnica — številka 106476 — televizor.

Ekspozitura Smarje pri Jelšah — številka 2395 — šivalni stroj.

Ekspozitura Laško — številka 2143 — hladilnik.

Celjska mestna hranilnica — številka 104499 — sesalec za prah.

Dobitniki nagrad se naj osebno zglaste v poslovnih enotah Komunalne banke Celje.

Komunalna banka Celje

ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT

Zmagoslavje na Glaziji

KLADIVAR NOVI ČLAN DRUGE ZVEZNE NOGOMETNE LIGE

Nogometaši Kladivarja so v kvalifikacijskem tekmovanju za vstop v drugo zvezno ligo uspeli. Po remiju v Karlovcu so v povratni tekmi, v nedeljo, 12. t. m. na Glaziji, zabeležili pomembno zmago 2:1 in s tem prostor med drugoligaši zahodne skupine.

Zanimanje za ta odločilni dvoboj je bilo takšno, kot ga celjska športna javnost ne pomni. Tekma je spravila na noge vse tiste, ki se sicer za nogomet ne zanimajo. Zato ni naključje, da smo med gledalci videli tudi starejše ljudi, ki jih drugače Glazija ne privlači. Tisto nedeljo se v Celju ni govorilo o ničemer drugem kot samo o nogometu: bo Kladivar uspel ali ne? Celjska javnost, pa ne samo športna, je bila tedaj na strani Kladivarja. Na tisoče ljudi je mislilo samo na enajst nogometašev.

Izredno zanimanje za tekmo se je pokazalo že v predprodaji, saj so lju-

dje že nekaj dni pred odločilnim srečanjem pokupili nekaj tisoč vstopnic. Sicer pa računajo, da si je ta nedeljski dvoboj ogledalo nad 7.000 ljudi. Prišli pa so iz vseh koncev in krajev naše republike. Glazija pa ni oživila samo v popoldanskih urah, temveč že zgodaj zjutraj, zlasti pa kmalu po kosilu, ko so prvi privrženci že zasedli prostore in čakali nekaj ur na začetek.

Pred dvobojem je bila na Glaziji slovesnost, pri kateri je podpredsednik Nogometne zveze Slovenije, tov. Ohsnel izročil nogometašem Kladivarja pokala za osvojeno prvo mesto v minulem prvenstvu slovenske nogometne lige. Do svojega pokala pa je prišel tudi Devčič, priporil si ga je kot najboljši strelac slovenske nogometne lige, izročil pa mu ga je glavni urednik Poleta, tov. Vlado Zlajpah.

Tako je bilo zdaj vse nared za tekmo med Kladivarjem in Karlovcem, za tekmo, ki jo je ves čas spremljalo silno navijanje (zlasti v drugem polčasu), tuljenje siren, glasovi najrazličnejših trobil in zvoncev in kdo ve, kaj še vse. Tudi marsikatero grlo se je v tistem nedeljskem popoldnevu pošteno osušilo.

Tekma je bila tipično prvenstvena, zato nervozna in polna spodrsilajev. To velja zlasti za prvi polčas, ko se domačini nikakor niso znašli in celo dovolili, da so v vodstvo prišli gostje. Zato pa se je slika popolnoma spremenila v drugem polčasu, ko je Kladivar pritiskal na vso moč ter izsilil tudi s pomočjo gostov - dva gola. Sicer pa, kaj bi to. O zmagovalcu pri nogometu odloča rezultat; ta pa je bil tokrat na strani Kladivarja. Sicer pa si je Kladivar zmago pošteno zaslužil!

In ko je beograjski sodnik zaključil tekmo, je bilo sreče, objemanja in poljubljanja več kot preveč. Zagorele

so bakle, sirene so še enkrat zatulile. Samo takrat niso več udarjale na ušesa. Sreče je bilo preveč, pri mnogih pa tudi solza... Oh, ta nogomet!

Kladivar si je prostor v drugi zvezni ligi priboril z naslednjimi igralci: Bauman, Vodeb, Čoklič, Perper (Kokotec), Ferme, Marinček, Perc, Hribernik, Devčič, Letner in Binkovski.

K zmagi in uvrstitvi v drugo zvezno ligo tudi naše čestitke.

Med gledalci tekme so bili tudi nogometaši beograjskega Partizana. Ko so zasedli prostor za častne goste, jih je nekdo vprašal:

- Za koga boste navijali?
- Za Kladivarja seveda!
- In če bi bila tekma v Karlovcu?
- Najbrž za domačine!

Ko so prišli Karlovčani v vodstvo 1:0, je Franček D. zapustil Glazijo. Sel je na cesto in se sprehajal gor in dol, vmes pa napeto vlekel na ušesa. Tudi po glasovih navijačev se da namreč ugotoviti, kakšno je stanje na igrišču. In ko se je oglasilo tisto stransko vpitje, ki ga je povzročil izenačujoči gol, je znova prišel med gledalce in navijal do konca.

Že pred tekmo je tu in tam udarilo v zvoniku cerkve na vogalu Jurčičeve ter Malgajevе ulice. Zdelo se je, kakor da nekdo poskuša, če bo šlo tudi zares. Pa je šlo. Po zmagi na Glaziji se je oglasil tudi zvon, poleg vseh siren in trobil, in udarjal dolgo na čast zmagovalcu.

Po tekmi dve značilni sliki: v Kladivarjevem taboru nepopisno veselje, v garderobi Karlovca grobna tišina. Povsem razumljivo.

M. Božič

VISOKO PRIZNANJE

OBČINSKI ZVEZI ZA TELESNO KULTURO V ŽALCU

Prvo izmed treh nagrad občine Zalec za 1964. leto je prejela Občinska zveza za telesno kulturo. To je priznanje ne le tovarišem, ki delajo v občinskem organu za telesno kulturo, marveč vsem telesnovzgojnim delavcem, ki bi ga lahko postavili za zgled mnogim drugim.

In ko smo predsednika Občinske zveze za telesno kulturo v Zalcu RUDIJA PURA vprašali, kateri so največji uspehi njihovega dela, je dejal:

— Organizacijska povezanost vseh organizacij, ki se kakorkoli ukvarjajo s telesnovzgojno dejavnostjo, zatem množičnost in postopna rast kvalitete. Izredne uspehe smo dosegli v pestrosti dejavnosti, saj smo v našo zvezo vključili tudi strelce, tabornike in šahiste, kar je menda edinstven primer. Sicer pa še to, v 45 osnovnih organizacijah dela nad 6.000 aktivnih članov!

— Če bi govorili o problemih, katere bi najprej našli?

— Da bi dosegli še večje uspehe in da bi v naše vrste vključili še več ljudi, zlasti pa več kmečke in delavske mladine, bi morali uspešno rešiti zlasti tri poglobljena vprašanja: financiranje, strokovne kadre ter igrišča in telovadnice.

Financiranje telesnovzgojne dejavnosti je posebno pereče za društva, ki so odmaknjena od industrijskih centrov. Naša želja je, da bi uveljavili stalno obliko finansiranja, ki bi zagotavljala vsem društvom normalne pogoje za delo.

V primerjavi s precejšnjo množičnostjo je kvaliteta nizka. Določene uspehe v tem pogledu so dosegli odbojkaši, nogometaši, igralci rokmeta in košarke, namiznega tenisa itd. Toda, ne glede na to ugotavljam, da moramo vzroke za slabšo kvaliteto iskati v neorganiziranem in nesistematičnem delu društev,

Rudi Pur

katerim primanjkuje strokovnjakov, instruktorjev in trenerjev. Naša težnja je, da bi ustrezne strokovnjake dobili v vse šole in v vse telesnovzgojne organizacije.

Precej dela nas še čaka pri gradnji športnih objektov. Gradnja stadiona na Polzeli, bazena na Vranskem ter športnega parka v Zalcu je bore malo v primerjavi s potrebo. Potreba po izgradnji telovadnic in igrišč je zlasti kričeča v Zalcu, Petrovčah, Preboldu in Braslovčah. Poseben problem predstavlja tudi vzdrževanje domov.

Ena od poglobljenih nalog Občinske zveze v prihodnje bo morala biti poživitev telesnovzgojne dejavnosti med člani naših kolektivov.

— Kot je znano, je bilo o telesni kulturi pred kratkim govora tudi na razširjenem plenumu občinskega odbora SZDL v Zalcu. Kako ocenjujete to ugotovitev?

— Nad vse pozitivno, saj dokazuje, da pri reševanju problemov nismo osamljeni in smo našli hvalno oporo in pomoč tudi pri občinskih političnih organizacijah. To potrjujejo tudi sklepi, ki so bili sprejeti na razširjenem plenumu SZDL, saj obravnavajo telesno vzgojo kot pomembno družbeno dejavnost. Zato telesnovzgojni delavci pričakujemo od realizacije teh sklepov nadaljnjih pobud za uspešnejše delo in boljše uspehe.

M. Božič

Množičnost telesnovzgojnega udejstvovanja je ena izmed odlik dejavnosti v žalski občini. Posnetek je z nastopa mladink ob otvoritvi stadiona v Zalcu pred tremi leti

Gooooool... Zmaga...

Kaj je s celjskim plavanjem?

Celjski plavalni šport je še pred nekaj aktivnega nastopanja nekaterih, je ZPK Neptun žel, da precejšnje uspehe. Posamezniki so osvajali naslove republiških prvenstev in tudi v ekipnem tekmovanju so Celjski Vrhovška in ostalih v Ljubljano, so zapustili svoje sledove tudi med vodilnim kadrom kluba in to v času, ko težko dobiš sodelavce na popolnoma amaterski baži. Trenutno stanje pa kaže, da smo začetne težave prebrodili tako v vodstvu, kot tudi v delu z mladino.

Kakšna je kvaliteta celjskih plavalcev? Mladine, ki redno poseda treninge je precej, vendar pa v prvem letu ne moremo pričakovati kakšnega večjega uspeha. Velik uspeh bo že, če se ta mladina nauči osnove plavalnega športa in predvsem življenja v kolektivu, brez česar v prihodnosti ne moremo pričakovati kvalitetne homogene ekipe.

Katerih tekmovanj se mislite udeležiti? Zaradi mladih in neizkušenih tekmovalcev letos ne bomo sodelovali v slovenski plavalni ligi. Udeležili pa se bomo v večjem številu pionirskega republiškega prvenstva, nekateri boljše posamezniki pa bodo nastopili tudi na republiškem članskem in mladinskem prvenstvu v plavanju. Sicer pa je trenutno naša naloga popularizirati plavalni šport v podeželskih krajih, kjer so za to ustrezni pogoji (Prebold, Braslovče itd.).

Kaj pa waterpolo? Tudi v panogi, kjer smo pred leti dosegli že nekaj zavidljivih uspehov, smo storili prve korake za ponovno oživitve te športne vrste. Precejšnje število mladine, ki obiskuje plavalni trening, se istočasno udeležuje tudi klubске waterpolo šole pod vodstvom domačih instruktorjev. Vemo, da waterpolist ne more biti slab plavalec, toda vzporedno mora dobiti tudi osnove iz tehnike waterpolo. Upamo, da bo to naše delo rodilo sadove.

Kakšen je bil odziv na razpis plavalne šole? Razpisali smo tri tečaje. V vsakem tečaju bi lahko sprejeli do sto tečajnikov. Presenečeni pa smo, da je bilo število prijaviteljev za prvi tečaj izredno nizko kljub temu, da je šolnina majhna, število neplavalcev pa še precejšnje.

Kaj pa finančno vprašanje? Slabo. Za delo kluba nismo v letošnjem letu sprejeli še nobene dotacije. Če se spomnimo, da je plavalni šport eden najbolj zdravih ter da je v teku akcija pod naslovom »Naučite se plavati«, se nam zdi nerazumne odgovornih forumov za ta zdrav in množičen šport brez vsake osnove.

-ič

ŠAH V ŽALCU

V nedeljo se je v Zalcu končalo letošnje republiško prvenstvo mladincev v šahu. Pred zaključkom tekmovanja je mlade šahiste sprejel predsednik žalske občinske skupščine TONE DELAK; pri sprejemu pa sta bila še podpredsednik občinske skupščine tov. Goršek ter sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov, Jože Cerjak. Razen tega je žalska občinska skupščina omogočila mladim udeležencem šahovskega prvenstva izlet v Lj. garsko dolino.

Trije mladi udeleženci iz celjskega okraja se na prvenstvu niso kdovekak izkazali. Tako je Zalcen Brinovec zasedel osmo oziroma deveto mesto s 7,5 točke, Golob (Celjski šahovski klub) dvajseto do trideseto s šestimi točkami, Zalcen Jurhar pa šestnajsto s tremi pikami.

PRVI TURNIR V SEVNICI

Novoustanovljeni šahovski klub »Milan Majcen« v Sevnici je priredil v nedeljo svoj prvi turnir. Sodelovalo je 16 šahistov iz vse občine; zmagal pa je Maurer s 13 točkami pred Brelihom 12, Gačnikom 11 in pol, Timerjem 11, Resnikom 10 in pol, Debelakom 10, Grilcem 9, Derstvenškom 8 itd.

B. D.

VESTI IZ PREBOLDA

V zaključnem delu športnega tedna, v okviru praznika žalske občine, je bilo še tekmovanje v rokometu, šahu, kegljanju in nogometu.

Najbolj zanimivo tekmovanje je bilo v rokometu, saj je prireditev privabila nad 500 gledalcev. Nastopilo je šest ekip, za favorita pa so veljali lokalni prvaki, tekmovalci iz Griz. Na veliko presenečenje pa so jli računali prekrizali domačini iz Prebolde, ki so jih premagali z 9:8. V finalu sta se srečali ekipi Prebold 1 in Petrovče. Po napeti igri so zmagali Preboldčani z 8:7.

V kegljanju so nastopile štiri ekipe. Zmagali so kegljači šempetrske Svobode pred Preboldom.

Šahistov je nastopilo 40. Že drugi zaporedno so zmagali igralci iz Petrovč pred Šempetrom in Preboldom.

Za zaključek je bil na sporedu še nogomet. Pomerili sta se ekipi Zalcu in Gotovelj. Zmagali so Zalcani s 4:1.

J. K.

NOV ROD GORSKIH STRAZARJEV

S pomočjo in sodelovanjem vseh planinskih društev v Savinjski dolini, zlasti pa še moziškega ter društva iz Mežice, je Planinska zveza Slovenije priredila pred kratkim v Moziški koči na Golteh dvodnevni seminar planincev za gorsko stražo. Pohvalno je, da je samo moziško planinsko društvo poslalo na ta tečaj 19 svojih članov in zatem z njihovo pomočjo ustanovilo poseben odsek gorske straže. Tako so v Moziški dobili nov rod gorskih strazarjev, ki bo delal nad gorsko floro.

M. A.

Vratar beograjskega Partizana in član državne reprezentance, Šoškič, je imel polne roke dela z dajanjem avtogramov

SIMO VAŽIČ
ZNOVA NAJBOLJŠI

K zmagi slovenske ekipe v ženski konkurenci ter drugemu mestu v moški na troboju republiških reprezentanc Srbije, Hrvatske in Slovenije v Novem Sadu v atletiki so predvsem pripomogli celjski atleti in atletinje. Njihova številna in kvalitetna premoč v obeh vrstah slovenske reprezentance je prišla do izraza tudi pri osvajanju prvih mest. Tako so se moški tekmovalci petkrat povzpeli na najvišjo stopnico zmagovalnega odra, ženske pa štirikrat.

Med celjskimi zmagovalci na troboju republik velja posebej omeniti Sima Vaziča, ki je zmagal v tekih na 800 in 1.500 metrov in tako vnovič potrdil sloves najboljšega tekača na srednjih progah. Za ta uspeh je Simo prejel tudi pokal najboljšega moškega tekmovalca na troboju republik. Raven njege so zmagali še Červan v teku na 5.000 m, Červan v teku na 3.000 metrov.

Pri ženskah je dvojno zmago pobrala Draga Stamejčič in to v teku na 80 metrov čez ovire ter pri skoku v daljino. Zlasti veseli na smo bili zmage Marijane Lubečeve v teku na 100 metrov, saj je za seboj pustila ne le klubsko tovarišico Stamejčičevo, temveč tudi državno rekorderko na tej progi, Olgo Šikovec-Luncer! Po rezultatih, ki jih je Marijana dosegla na tej progi v letošnjem letu, lahko pričakujemo tudi skorajšnjo uradno spremembo na lestvici najhitrejših žensk v državi.

Četrto zmago so si celjski atletinje priborile v štafeti 4 x 100 metrov.

-m

Točno o polnoči štirindvajsetega januarja 1944 se je odprl pekel. Noč je bila mrzla in jasna. Na stotine jeklenih cevi ameriškega topništva je zapelo svojo pošastno pesem. Štiri ure je neprenehoma bobnelo, tulilo v zraku, treskalo in bliskalo, kakor da je narava sprostita vse svoje podzemne in atmosferske sile.

Ob štirih je dvesto dvaindvajseti bataljon krenil v napad. Fantje so se dvignili iz kritja. Pred njimi so bile zveržene žične ovire, razdrobljen beton, gost dim umetne megle in nerazkajeni plini eksploziva. Nemci, ki so kakor po čudežu ostali živi v melišču artiljerijskega napada, so sprožili po frontnem odseku svoj zaporni ogenj. Goro in Tadao sta vodila svoje rojake po znani poti skozi ta pekel. Ko je Goro dosegel drugi utrjeni jarek, je planil na noge in zaklical:

— Tovariši, za meno!

V tem trenutku pa je stopil Tadao na magnezijsko mino. Jedka bela svetloba je spremljala odrezano eksplozijo in Gorov mlajši brat se je spremenil v kose krvavega mesa, ki so frčali nad ožarjenimi rovi.

Goro je tulil, da bi prekričal bolečino, ki mu je stisnila srce in ga davila v grlu. Negiben je stal tam in zrl v prostor, kjer je še trenutek prej bil njegov brat Tadao... Mimo kraja smrti so jurišali fantje v drugi jarek, čezenj po močvirnem travniku, ki ni premogel ene same zelene bilke, v tretjega, četrtega in petega. Čez pet ur so se mladi Japonci pregrizli do vzhodne obale Rapida, kjer jih je zaustavil neprodušen zaporni ogenj nemškega topništva, metalcev min in minskih polj.

Goro, ki je bil še ves iz sebe zaradi bratove smrti, je pokašljal v dušecem dimu in dejal:

— Cez moramo! Cez reko!

Whipple je priklimal rekoč:

— Ne preostane nam drugega. Vzemite svoje ljudi in poskusite. Žal mi je Tadaa, dragi Goro.

Pod Gorovim vodstvom se je štirideset mož lotilo reke. Malo pred drugo obalo je voda zavrela od toče svinčen in granat. Toda Goro ni več videl nevarnosti. Samo to je vedel, da morajo naprej:

— Hitro v nasip in skozi žične ovire.

Huraaaaaaa...!

Štirideset mož je planilo iz vode. Blatni, kot krti v dežju, so se plazili po nasipu, se lepili na blato in preklinjali svoj položaj, ki jim ni omogočil streljanja. Trikrat so poskusili in trikrat jih je svinčena toča prisilila k umiku. Ko se je mrak polegla na bojišče, se je Goro s svojimi fanti vrnil v izhodišče. Besen in potrht hkrati je zamomljal:

— Nismo zmogli, razen če bi vsi padli na tisti prekleti strmini.

— Ni vojaka, ki bi se tako brezobzirno izpostavil. Hvala, da so vsi fantje pri življenju, poročnik Sakagawa, — je povzel Whipple.

Goro je ostrmel nad tem nenavadnim napredovanjem. V boj je ta dan šel še kot podoficir. Preskočil je kar dve sarži in začel ni čutil niti veselja, niti ponosa. Vse kar je dejal, je bilo:

— Polkovnik Whipple, rečem vam, da bomo prišli čez!

Dva dni pozneje je nemško topništvo ponovno vrglo razjarjene Japonce nazaj. Tretji dan je Goro pripeljal svoje ljudi, pravzaprav komaj dobro polovico, do ceste onstran reke Rapida. Toda po eni uri jih je zagrizen ogenj švabov izbezal iz jarkov in pognal v umik.

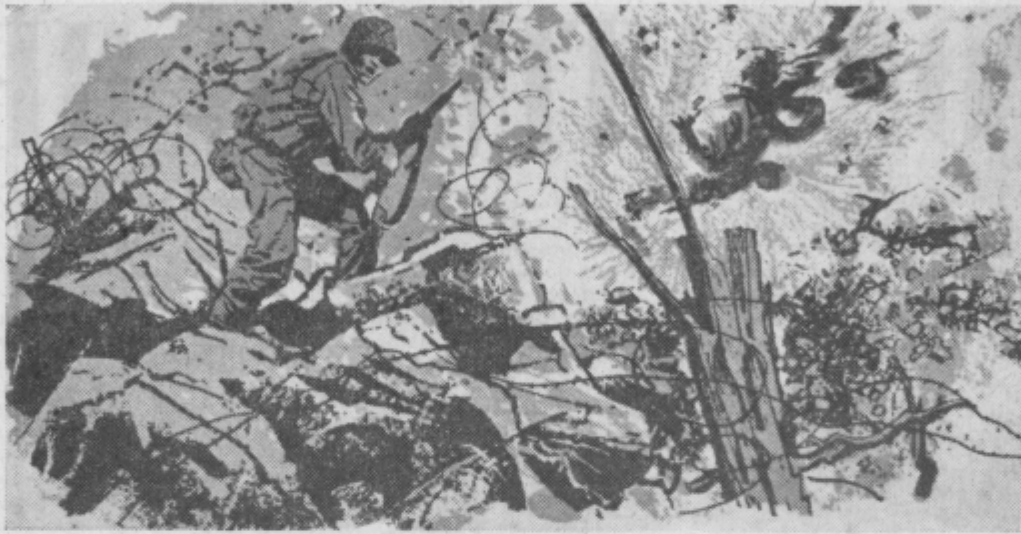
Vsak večer je korespondent Associated Press pošiljal prek žice svoja poročila o boju japonskega bataljona:

KAMEDŠIRO IN SINOVI

— Na lastne oči sem se prepričal o boju teh junakov, katerih dejanja segajo daleč čez vojaško in patriotsko dolžnost... Odslej ne bom zgubljal besed s tistimi Američani, ki še dvomijo v zanesljivost in patriotizem naših japonskih sodržavljanov. Vsakemu bom raje razbil zobovje...

Osemindvajsetega januarja je Goro četrtrič poskušal bojno srečo. In četrtrič so ga nemški lovci tankov in padalci odbili. Od 1300 mož, kolikor jih je imel še pred tednom v polkovnika povišani Whipple, je ostalo le še 521 za boj sposobnih mož. Bataljon je imel 779 mrtvih in ranjenih. Ostanek je poveljstvo fronte potegnilo

Po krvavih bojih, ki jih je 222. bataljon bil v Italiji, je bilo poveljstvo ameriških enot v Evropi mnenja, da so si fantje zaslužili kratek oddih. Bataljon so dopolnili s svežimi vojaki, katerim sta se priključila tudi Gorova brata Minoru in Sigco. Iz Italije so bataljon premestili v dolino Rhone v Francijo. Tu je bil 222. bataljon skupaj s nekim teksaškim bataljonom določen za očistevalne akcije za glavno fronto invazijske armade. Tisoči Nemcev so oddajali v njihove roke orožje in odhajali v zaledje — v ujetništvo. Kazalo je, da je nemški vojaški stroj že razpadel. Nemške čete so v divjem begu na vzhod vlekli teksance za seboj. V smrtnem

iz prvih bojnih vrst. Tu so Whippla oskrbeli z novimi fanti, ki so kot prostovoljci prišli s Hawajev.

Osmega februarja je 222. bataljon prekoračil reko, je bil za vsak meter višine po strmih hribu Monte Casina. Potokli so nad dvesto mitraljezkah gnezdi. Presenetili so čelo lastne vsega vražjega vajene častnike ter v eni sapi zavzeli vrh hriba in samostan. Toda Nemci so dobili pomoč. Whipplevi fantje so bili sami in so se ponovno morali vrniti v dolino. Navzlic umiku, uspeh ni bil majhen. Bataljon je ustvaril na zahodni obali Rapida mostobran, kjer se je nastanil divizijski štab. Združene sile zaveznikov so Monte Cassino osvojile šele tri mesece kasneje. Slava je pripadala rumenopoltim vojakom. Vojaki in poveljniki bataljona so za to bitko dobili več odlikovanj od generalov in samega predsednika Združenih držav, kot katera koli ameriška enota. Predvsem pa so osvojili v Združenih državah priznanje in simpatije. Zdaj na Hawajih in v Ameriki niso več vpraševali: so Japonci pri nas zanesljivi? 222. bataljon so na kratko imenovali — naši fantje.

Toda kot se čudno sliši, bitka za Monte Cassino ni bila tista, ki je prinesla mladim hawajskim Japoncem lovorjev venec. Ta je čakal nanje v zaniknem kotu vzhodne Francije.

boju je nemški vojaški stroj pripravil še eno nevarno past. Teksanci so bili kot klin zabiti v umikajočo se nemško linijo. Naenkrat so za njimi Nemci klin odrezali in zajeli bataljon Američanov v prevroč kotel. Teksanci so bili brez zvez, brez oskrbe, brez hrane, vode in streliva. Kotel se je od ure do ure stiskal in grozil, da bo zmlel teksaški bataljon kot krhko jajce.

Odmev na ta dogodek se je širil v svet kot požar. Cele pokrajine v ameriški državi Texas so onemele. Svojci so sedeli pri radijskih sprejemnikih in brez daha požirali novice. V ameriškem senatu je zašumelo. Teksaski senatorji so pretili generalom v Pentagonu:

— Spravite naše moze iz kotla ali pa se bodo zgodile neljube reči!

Radiogrami so oblegali poveljstvo v Franciji. Naposled so napotki prišli do divizije, kateri so pripadali Teksanci in 222. bataljon.

Polkovnik Whipple je po posvetu v štabu polka stopil pred svoje fante:

— Predsednik Roosevelt je osebno posredoval. Pred nami je bitka, ki bo odločila naš dvojni boj, fantje!

— Spravili bomo Teksance iz kotla, je zagodel Goro.

NAČELNIK ANTIPOTAPLJAŠKE SLUŽBE

Tovariš Cane, čuvaj občinskega pečata v Bačvištu se je nenadoma znašel pred tem, da rotira. Oziroma: da bi zmanjšali birokratski aparat, so sklenili, da sprejme glavni občinski štopiljak tovariš Aleksandrije v svojo kompetenco še občinski pečat in da Cane postavijo na mesto načelnika novoorganizirane antipotapljaške službe.

Cane, ki je bil zaveden uslužbenec, se je takoj lotil dela, se pravi, da je najprej izdelal perspektivni plan antipotapljaške dejavnosti na teritoriju občine Bačvište. Plan je, naravno, izhajal iz idejnih osnov: »Medtem ko so pred vojno v naši občini rešili samo enega potapljačega človeka, predvideva perspektivni plan, da bodo leta 1970 rešili preko 475 Bačvištanov in Bačvištancev, nagnjenih k potapljanju.

Naslednji korak načelnika antipotapljaške službe je bil usmerjen k izdelavi Pravilnika te službe. Pravilnik je jasno in precizno definiral pravice in dolžnosti državljanov v procesu potapljanja: kdo ima pravico, da se potaplja in da ga bodo reševali, v kakšnih pogojih, kako... Pravilnik je na primer predvidel, da mora vsakdo, ki se potaplja, imeti pri sebi: pooblastilo za drsenje v globino, zdravstveno izkaznico, potrdilo o vplačilu antipotapljaške takse, izjavo dveh prič, da ni nagnjen k pogostim samomorom itd.

Ko je Cane pripravil celoten antipotapljaški elaborat in ga stilno popravil ter pretipkal v zadostnem številu izvodov, je sklenil, da ga pošlje pristojnim forumom. Ti so hitro pretresli in prediskutirali osnovne probleme potapljanja ter sprejeli plan in Pravilnik. Oba dokumenta sta postala pravomočna tri dni po objavi na javnem mestu.

Toda drugo je bilo to, da je Cane, ko je hotel pregledati vse vode v občini, ugotovil, da Bačvište nima niti enega kvadratnega metra vodne površine. (Edino plovno reko, ki jo je Bačvište imelo pred vojno, je ukradel okupator in jo ob begu odnesel s seboj.)

Soočen z novim problemom je Cane dolgo kolebal in okleval. Ni vedel, ali naj zamolči to pomanjkanje vode in hladnokrvno vleče plačo ter pri tem neizpolnjevanje antipotapljaškega plana opravičuje z novimi ekonomskimi instrumenti in objektivnimi težavami, ali pa naj dejstvo prizna in poskuša kaj ukreniti?

Bil je poštenjak do zadnjega lasa na glavi, zato se je odločil za zadnje. Napisal je referat in ga poslal pristojnim forumom:

»Ker se je zaradi pomanjkanja rek, jezer, morij in oceanov znašla celotna antipotapljaška služba naše komune v težki situaciji, predlagam, da kupimo vsaj eno jezero. V tem smislu smatram, da moramo poslati kakega antipotapljaškega strokovnjaka na Finsko ali kam drugam, kjer imajo jezera. Tam se bo strokovnjak pozanimal za cene, in če bodo ugodne, sklenil ustrezen aranžman.«

Ilija Popovski

OČE IN SIN

(Japonska zgodba)

Starešina nekega samostana je imel sina, ki je bil nor. Bil je zelo podoben svojemu očetu. Tudi oče je bil neumen in je v tem pogledu včasih sina celo prekosil.

Nekega prijetnega večera se je sin povzpela na streho, se zazrl v nebo, posuto z zvezdami ter pričel mahati s palico za sušenje perila. Oče je med tem sedel na vrta.

— Kaj vendar počneš? je vprašal sina.

— Kaj ne vidiš? Na nebu je mnogo zvezd in vse so tako čudovite, da jih bom sklatil.

Tedaj se je oče zakrohotal in rekel:

— Ti si res nor! Kako jih boš sklatil s tako kratko palico? Vzemij vendar daljšo!

NA VRHU RUŠEVIN DOBOJSKE TRDNJAVE, ki je v času zasedbe branila turško vlastelo pred napadi Madžarov, mi je dobojski prijatelj razkazoval svoje mesto.

TOLE JE FEVDALNI TURŠKI DOBOJ, je dejal in pokazal na hišice stisnjene okoli džamije v bregu. Oglasil se je mujezinov glas, toda zaman sem gledal za svečenikom, ki je zahteval ključ k molitvi. Nov čas v starosti. Možak hodi kdo ve kje, prek zvočnika pa odmeva njegov, na magnetofon posneti glas.

● IN TOLE SPODAJ JE AVSTRIJSKI, KAPITALISTIČNI Doboj. Tak kakršnega je zgradila Avstrija v času svoje strahovlade in kateremu stara Jugoslavija ni prav nič dodala. Tu nekje blizu je bilo tudi zloglasno koncentracijsko taborišče iz časov Avstro-ogrske, ki je tako patentirala kasnejša fašistična taborišča.

● Z ŠIROKIM ŽAMAHOM ROKE je pokazal proti jugu, na nov po vojni zrasli Doboj, na mesto, ki je vzniklo na močvirnih travnikih in pokopališču, na mesto, ki bi ga lahko imenovali »Mesto v parku« ali pa narobe »Park v mestu«.

Malokatero mesto je kot Doboj z ostro mejo ločeno na tri obdobja zgodovine in razvoja. Doboj je proslavljen središče revolucionarnih gibanj. Od tu se je širila po vsej centralni Bosni najprej protiturška, potem protiaustrijska in končno protinacistična ideja. Čez Bosno, v smeri vzhoda, kipi pod nebo planina Ozren, kjer je slavni ozrenski odred bil neusmiljeni boj in prinesel pokrajini svobodo.

INDUSTRIJA BREZ DIMNIKOV

Kjer živi toliko ljudi, mora biti zanje tudi zaposlitev — kruh. Zaman sem se oziral po tovarniških dimnikih in ko sem se vprašal po njih, so mi v smehu pokazali dva vitka minareta džamij...

Predsednik občinske skupščine Marko Stokić

Predsednik občine MARKO STOKIĆ ki nas je Celjane spremljal v dneh bivanja, je popravil ta vtis in povedal da ima Doboj precej industrije, za katero pa ni značilno, da bi imela tudi dimnike. »Fičkarji« poznajo eno največjih tovarn »Trudbenik«, ki poleg kompresorjev in naprav na komprimirani zrak proizvaja tudi znane

Dva motiva iz novega Doboja. Levo stanovanjski blok, desno dom jugoslovanske ljudske armade

POBRATIM OB REKI BOSNI

Iskal sem starega golšavega »kafedžija«, pri katerem smo večkrat pili kavo v času, ko smo gradili tu mladinsko progo. Ni ga bilo več. Umaknil se je konkurenci. Njegova zakajena izbja

»Bosna« avtomobilске svečke. Nadalje je tu tudi podjetje »Svijetlost«, »Radnik« in vrsta drugih manjših podjetij, kjer delovni ljudje Doboja proizvajajo in ustvarjajo dohodek.

Obiskali smo »Trudbenik«, ki nas je presenetil. Tu ni mojstrske politike in tudi odpora proti strokovnjakom ne poznajo. Tovarna ima konstrukcijski oddelek, kjer načrtuje nad 20 inženirjev in tehnikov. Večina zaposlenih je visoko kvalificirana, potrebujejo pa novih strokovnih kadrov. Morda bom v Celju kmalu dobili nekaj mladeničev v industrijsko šolo. Kolektiv »Trudbenika« je lani navezal stike s celjsko tovarno emajlirane posode. Stik je ostal enostranski. Bilo nam je hudo nerodno, kajti niti odgovora, da so pismo dobili, ni bilo... In vendar je polno možnosti za stike z Dobojem z njihovimi kolektivi. Pa ne samo na področju političnih stikov — so realne možnosti tudi za proizvodno kooperacijo in podobno.

Ljudje, ki načrtujejo razvoj mesta so mladi. Tu dela tudi tovarišica Vida Djordjević, ki je pred leti prišla v Doboj za možem in v službo. Morda bi si bilo vredno pogledati, kako delajo po enotnem konceptu. Doboj pač ne bo kot Celje, zmes raznih stališč, načrtov, konceptov in podobnega.

Dobojska občina sicer ni tako razvita, kot je celjska. 80 odstotkov ljudi živi še vedno od poljedelstva in živinoreje. Zaposlenih je v občini samo 10 odstotkov, mislim zaposlenih v industriji in drugih gospodarskih panogah izven kmetijstva.

pač ni mogla vzdržati konkurence »hotela Bosna« in »domu JLA«, ki s svojimi prostranimi saloni in terasami privabljajo na stotine ljudi.

Nekdanje kaldrme tudi ni več. Asfalt in beton sta jo zamenjala. Nizke iz lesenih ogrodij in blatne opeke grajene hiše so se umaknile visokim in svetlim blokom z bogato založenimi trgovskimi lokali v pritličju. Doboj je okrajno mesto in ima vrsto srednjih šol, skupaj pa nad 6000 dijakov in šolarjev. Pred petnajstimi leti je imel Doboj le nekaj več kot 4000 prebivalcev. Danes na področju mesta živi 17.000 občanov, občina pa, ki sega od Dervente do Vranduka in od Gračanice do Teslića, šteje okoli 80.000 občanov.

Doboj je mesto v parku. Med hotelom in domom JLA je prostran park otroško igrišče, vodometi in spomeniki štirim dobojskim narodnim herojem. Med krošnjami okrasnih dreves kipi v zrak obelisk iz belega kamna. Izgradnja Doboja poteka v etapah. Ko je manjša soseska dograjena, je nemudoma tudi komunalno uredilo od asfaltnih cest do razsvetljave. Videli smo maketo urbanistične ureditve mesta. Nekaj podobnega kot naše Ve-

lenje, skladno, sistematično, prostorno in svetlo.

Na vsakem koraku srečate železničarja. Kaj je čudnega, saj je Doboj eno naših največjih železniških vozlišč. Vlaki od tu vozijo v sedem smeri če se ne motim. Vozlišče je urejeno po najmodernejšem principu.

Ker mesto leži na sotočju Bosne Spreče in Usore, je hkrati tudi križišče mnogih, žal še neurejenih cest. Nič čudnega, če občinskim možem povzroča velike skrbi posebna specialiteta. Na področju mesta je čez trideset mostov. Vsi sicer niso v njihovi oskrbi, toda veliko jih pritiska na občinski proračun.

Ponedeljek je v Doboju semanjan. Takrat se iz vse širne okolice zgrne v mesto na stotine kmetovalcev. Oblačila ostro ločujejo meščane od podeželjanov. Živo pisane narodne noše Hrvatice in Srbkinje se mešajo z muslimanskimi nošami, ki sicer ne poznajo več feredže, toda vedno še dimije. Meščani so oblečeni sodobno, okusno. Zlasti ob večerih se pred domom »Radničkog univerziteta« zvrsti mladi svet postavnih mladeničev in priznana prikupnih deklet, kajti Doboj je tudi mesto mladih ljudi.

SREDIŠČE CENTRALNE BOSNE

Iz Doboja vodijo pta v prelepo okolico. Bili smo med drugim tudi v Tesliću in Banji Vrućici. To kopalnice si je zaslužilo evropski sloves zaradi svoje mineralne vode, ki pa je ni mogoče transportirati. Zato sem prihajajo bolniki, ki imajo visok tlak, srčni bolniki in pa...

... No kar brez ovinkov. Če je naša Dobrna zdravilišče za ženske bolezni in pripomore mnogim ženskam do potomstva, potem je Banja Vrućica zdravilišče za močnejši spol, ki pa je v tem pogledu opešal.

Teslić je prikupno podeželsko mestce ob Usori, ki pa je te dni poplavljal in naredila veliko škodo.

Ob drugi priložnosti smo se zapeljali proti Tuzli. Obiskali smo Gračanico, priljubljeno izletniško točko tega predela in znani Bosanski Petrovac ob vznožju Ozrena. Vmes smo skočili še v Lukovac, kjer smo si ogledali moderno koksarno in stranske obrate, ki so kot tovarne v tovarni-kombinatu Lukovac seveda ni več v dobojski občini, za kar je Doboječanom precej žal saj prinaša velik narodni dohodek.

Podeželjski vsakdan je pomešan s starim in novim. V vaseh so nove šole znanilec novega časa, pa tudi kmetijske zadruge s svojimi strojnimi servisi. Domačo nošo vse bolj spodbija industrijsko blago in sodobni kraj... Malo mi je bilo žal izginjajoče idile, toda potlačil sem to misel z zavestjo, da je taka idila bila povezana s siromaštvom in zaostankom. Take idile pa ni škoda...

CELJANI VEDNO DOBRODOŠLI

Bili smo delegacija Celja na občinski konferenci ZK BiH v Doboju. Delegacija je vodil sekretar komiteja ZKS Stane DIVJAK v nadaljnjem sestavu: Ivan COKAN, predsednik sindikata in Zvone PERLIC, član komiteja ZMS in jaz.

Povsod, kjer koli smo bili, smo bili deležni toplega sprejema, nam že precej tuje gostoljubnosti in tovariške odkritosti. Stiki, ki so jih navezale politične organizacije obeh mest, so poglne globoke in razvejane korenine. Dobojska občinska skupščina je »uzakonila« te stike in priporočila vsem delovnim organizacijam, da te stike poglobljajo in širijo. V Doboju pripravljajo popolnoma novo ulico, ki bo nosila ime Celja.

Sekretar občinskega komiteja tovariš Hajrudin DJULBIĆ mi je v razgovoru dejal, da taki stiki mnogo doprinašajo tako Doboj kot Celju. Doboj se je čvrsto oprijel pobratimstva med našima občinama. Mi sami smo lahko videli, kako mnogo torišč je, na katerih bi lahko menjavali svoje izkušnje na politično upravnem, samoupravnem področju, kot tudi na področju gospodarstva.

Ko smo zapuščali gostoljubni Doboj smo bili vsi enotni v mišljenju, da je Celje dobilo pred letom zelo tvornega pobratima, da je zdaj naša dolžnost da te vezi še poglobimo.

J. Krašovec

Na sejmski dan prihajajo v Doboj kmetje. Na naši sliki dve kmetici v slikoviti narodni noši

POPRAVEK

V 26. številki našega glasila je na 11. strani pomotoma izostal podpis avtorja fotografije, delo Ravbarja iz Celja. Na isti strani je tiskarski škrat še enkrat zavijtel škarje: zadnji stavek desne kolone se pravilno glasi: Predvidevamo isto proizvodnjo kot lani, z ozirom na to, da je veliko eno in dvehletnih nasadov.

Uredništvo

Tretja prekomorska brigada je bila formirana februarja 1944. leta. Sestavljali so jo povečini primorski Slovenci in Istrani. V njej je bil tudi bataljon Črnogorcev in bivših ranjencev, ki so se zdravili v Italiji. Ta brigada se je vključila v sestavo XXVI. divizije in se je posebej odlikovala v borbah za osvoboditev Istre in Trsta. Proglasena je bila za udarno in odlikovana z Redom narodne osvoboditve.

Cetrta prekomorska brigada je bila formirana v jeseni 1944 in je bila zadržana na ozemlju južne Italije kot delovna enota za vkrčevanje zavezniške pomoči na ladje in letala. Kasneje je bila prepeljana v domovino, njeni borci pa vključeni v razne enote.

V istem času je bila formirana tudi Peta prekomorska brigada. V njej je bilo večje število mlajših tovarišev iz Stajerske, ki so jih Nemci prisilno mobilizirali. Ti so se ob prvi priložnosti predali zavezniškimi enotam. Po prihodu v domovino se je brigada borila v Liki in Sloveniji.

Taborišče Gravina je do konca vojne ostalo naš glavni vojni center v Italiji. Tu so naši vojaški strokovnjaki prirejali različne tečaje za usposabljanje vojaškega in oficirskega kadra za tankovske in artilerijske enote, enote za zvezo itd. Skozl taborišče Gravina je šlo do konca vojne okrog 6000 borcev.

OD PARTIZANSKE BAZE DO PREDSTAVNOSTVA NACIONALNEGA KOMITEJA

V začetku decembra sta se odigrala dva važna dogodka, ki sta imela pomemben vpliv na nadaljnje delo naše delegacije v Italiji. V Teheranu je prišlo do sestanka velike trojice in prvega uradnega prizna-

nja naše borbe s strani zaveznikov ob obljubi pomoči. Skoraj v istem času pa je v Kairo prispela naša prva uradna misija, ki jo je vodil Vladimir Velebit. Na našo delegacijo se je vpliv teh dogodkov odrazil v dveh smereh: v okrepljeni njenega položaja do zaveznikov in v povečanju priliva pomoči. Vtem ko je bilo prvo čutili hitro in neposredno, je bilo na izpolnitev drugega treba čakati dalj časa.

Istčasno je delegacija v istem organizacijskem sestavu nadaljevala in postopoma širila svojo aktivnost, pričakujoč prihod tov. Velebita, ki je prispel v Bari šele januarja 1944. V vsem času njegovega bivanja v Kairu delegacija ni imela z njim nobenih stikov. Prve vesti je iz Kaira prinesel

27. decembra član te misije Miloje Milojević. Vesti so bile zelo ugodne, toda kmalu smo ugotovili, da so bile preveč optimistične. Po izjavah tov. Milojevića je kazalo, kakor da so zavezniški v Kairu razmetavali s obljubami. Obljubljali so avione, tanke, ogromno materialno pomoč, vrnitev vojnih ladij. Toda od vsega tega dalj časa ni bilo nič.

SODELOVANJE Z ZAVEZNIKI JE POSTALO BOLJ NORMALNO

V teku meseca januarja 1944 je britanski SF postopno prevzel v svoje roke vse sodelovanje z nami. Formirali so nove zavezniške organe, ki so zaradi konspiracije

od časa do časa menjali ime. (Zadnji naziv ob koncu vojne je bil »Balkan Air force«). V tel organizacijah je ameriški vpliv postal vse šibkejši, ob koncu januarja pa v njih Amerikancev skoraj ni več. Sodelovanje je bilo zdaj bolj redno. Vzpostavljene so bile delovne zveze na vseh nivojih in delovni sestanki so bili skoraj vsak dan. Seveda so bile težave tudi še zdaj, toda teh ni bilo mogoče primerjati s tistimi, ki smo jih doživljali prve tedne našega bivanja v Italiji. Samoiniciativno in z lastnimi sredstvi nam je uspelo vzpostaviti radijsko zvezo s štornom mornarice na Visu. To je bila potreba, ki je občutno olajšala delo. Toda zavezniški oficirji so zahtevali, da zvezo prekinemo. Obrazložitev: nobena vlada na tujem ozemlju nima pravice vzpostavljati neposredne radijske zveze s svojo državo, pač pa samo preko zaveznikov. Če bi nam to dovolili, bi se pobegle vlade čutile diskriminirane, kar bi privedlo do težav in političnih zapletov. Zastonj smo jih prepričevali, da to za nas ne velja, ker nismo nikakršna vlada na tujem ozemlju, pač pa zavezniška vojska, ki ji je radijska zveza potrebna zaradi vojaških operacij. Trajalo je več kot mesec dni, da smo zavezniške le prepričali in znova vzpostavili neposredno zvezo z domovino.

Katastrofalno bombardiranje Barija 3. decembra 1943. leta nam je povzročilo velike težave. Imeli smo resnično srečo, kajti od 20 ladij, kolikor jih je bilo tisto noč v pristanišču, ni bila nobena prizadeta, od nekaj sto mornarjev pa sta bila laže ranjena samo dva. Toda ogromne zavezniške izgube je bilo čutili tudi v našem delu.

CERNEC JOŽICA, USLUŽBENKA
IZ TOVARNE EMAJLIRANE
POSODE

NOV TEREN — NOVI PROBLEMI

● Tovarišica Černec Jožica, uslužbenka v Tovarni emajlirane posode, članica tovarniškega komiteja, stara enaindvajset let (to nam je rada zaupala); pred dnevi je odšla na delovno akcijo v Radojevo. Pred dvema mesecema se je iz Zagrada preselila v Zidanškovo ulico. »Odbornika iz našega okoliša dobro poznam, saj sva že mnogo sodelovala.«

● »Kljub temu, da sem komaj prišla v mesto, so mi težave novega okolja poznane. A vendar bi se z odbornikom lažje pogovarjala o problemih Zagrada. Najprej bi ga opozorila na ureditev mostu pri Pantnerju, to je ceste v Pečovnik, ki je nujno potreben popravila. Seveda, vprašanje so sredstva, a nekateri pravijo, da se dela sploh ne bi splačala...«

»Ali bi še na kaj nanesel pogovor?«

»Ne, to se mi zdi trenutno najvažnejše. Kajti problem vodovoda, o katerem smo na zbiorih volivcev tolikokrat govorili, je sedaj rešen.«

Tovarišica Jožica Černec

● »Ne vem, kako bi se počutila, če bi vodila skupščino. A nekaj sem trdno prepričana — da bi ponovno sprostila že mnogokrat pozabljeno obljubo o gradnji mladinskega doma, ki bi celjski mladini nudil potrebno zatočišče in kulturno razvedrilo. Mi pa se še čudimo postopnemu ob Mignonu in Zvezdi. Saj navsezadnje res nimajo kam iti. Še bolj odločno pa bi načela vprašanje rekreacije delovnega človeka.«

Ko sem jo še mimogrede pobaral, kako je kaj z udeležbo mladih v organih samoupravljanja v podjetju, je veselo odgovorila, da jih je bilo od 63 predlaganih 53 izvoljenih. V centralnem delavskem svetu je kar 25 mladincev in mladink.

DUH FRAN. UPOKOJENEC
Z OTOKA II

MLADI SE NE ZNAJDEJO

● Svojega odbornika na terenu dobro poznam, saj sem bil vedno z njim v tesnih stikih.

Prav gotovo bi z odbornikom razpravljaj o poboljšanju razdeljevanja stanovanj članom ZB. Nadalje bi se pogovorila o gmočnih razmerah nekaterih socialno ogroženih ljudi.

● Odborniki so z ostalimi člani dobro povezani, vendar pa ni takšnega skupnega življenja na terenu kot je bilo nekoč, takoj po vojni. Tu so še mnoge pomanjkljivosti; včasih smo bili bolj povezani. Mladi, ki pridejo v SZDL, se ne znajdejo prav, stari pa ne zmoremo več tistega kar smo nekoč. V vse osnovne organizacije bo treba več mladih, stari pa jim bomo morali pomagati.

● Če bi enkrat vodil skupščino, bi na dnevni red dal komunalne zadeve. Kar pogledam na Otok: trgovin je premalo, šola je preveč oddaljena. O obrtniških storitvah ne moremo govoriti, ker ni skoraj nobenega obrtnika: ne frizerja in ne čevljarja, pa tudi gostinstvo je pre slabo. Prav tako bi postavil na dnevni red vprašanje, kako bo s kurjavo na Otoku II, kajti kotel za centralno kurjavo so mislili prvotno kuriti z mazutom, toda ker tega ne dobe, ga bodo morali najbrž s premogom, ki pa se je sedaj tako podražil.

Ob prazniku celjske občine smo »besedo občanov« namenili razgovoru z nekaterimi občani naše komune. Vsem smo zastavili enaka vprašanja, in sicer:

- Poznate svojega odbornika v občinski skupščini?
- O čem bi s svojim odbornikom prvenstveno razpravljali?
- Če bi enkrat vodili sejo občinske skupščine, kateri problem bi dali na dnevni red?

Povabljeni občani so na vprašanja takole odgovarjali:

O SVOJIH IN SPLOŠNIH PROBLEMIH

VEKOSLAV TANKO, SODNIK OKROŽNEGA SODIŠČA

IZOBRAZBO MLADIM

● Naša krajevna skupnost Otok ima v občinski skupščini dve odbornici. Dosedaj ju še nisem videl v njuni odborniški vlogi med volivci (čeprav se redno udeležujem zbior volivcev).

● Zdi se mi, da je sedaj najvažnejše vprašanje o katerem bi bilo potrebno razpravljati, skrb za šolanje mladine, njeno pravilno usmerjanje v poklice ter s tem v zvezi ustanavljanje osnovnih in strokovnih šol. Poskrbeti bi bilo tudi potrebno za varstvo in vzgojo doraščajoče mladine v času, ko so starši na delu.

Naslednji problem o katerem bi razpravljaj, je samoupravljanje v družbenih službah (negospodarske organizacije), ki se v njih uvaja šele v zadnjih letih. Nedvomno je ta način uprave napreden, pravičen in stimulativen, vendar terja od slehernega posameznika v delovnem kolektivu (od snalike do predstojnika) čim večjo razgledanost, osebno poštenost in samokritičnost. Kajti brez teh prvin ni samoupravljanja ter ostane vse skupaj zgolj na papirju in je to v bistvu le šefovski samoupravljanje, ki mu je izraz »sa-

moupravljanje« le firma, svet delovnega kolektiva pa kulisa.

● Če bi se jaz moral vživeti v vlogo predsednika občinske skupščine, bi smatral, da je treba z vso intenzivnostjo poskrbeti za šolanje mladih ljudi, ki končujejo redno šolanje. Na eni strani nam manjka kva-

SPENDL ANGELA, STANOVANJSKA SKUPNOST DOLGO POLJE

Pomoč zaposlenim ženam

● Spendl Angela, knjigovodkinja v Zavodu Ivanke Uranjekove na Golovcu, trinideset let, mati štirih hčera od petih do štirinajstih let, stanuje v Kersnikovi ulici — torej stanovanjske skupnosti Dolgo polje. Zaposlila se je šele pred dobrim mesecem.

»O, seveda poznam našega odbornika.«

● »O mnogočem bi govorila z njim. Glas vpjičega v puščavi — manjka namreč vode. Vodovod pa bo, tako je obljubljeno, urejen do

novembra. Do takrat pa — upajmo. Lotila bi se tudi ureditve otroških igrišč, vprašanja varstvenih ustanov, servisnih služb, obljubljene samopostrežne trgovine in — oh, še mnogo je teh reči.«

Rad sem verjel.

● »Predsednika občinske skupščine? To je nevhvaležna naloga. Začela pa bi z reševanjem stanovanjskih problemov in vzgojno-varstvenih ustanov. Zamislila bi se tudi bolj ob težavah zaposlenih žena, zlasti če se spomnim, v kakšnem položaju je mati, ako ji zbolí otrok. Kajti izredni bolniški dopusti so prekratki.«

Pri štirih hčerah je to zelo lahko razumeti.

»To bom verjetno bolj občutila sedaj, ko sem se zaposlila,« je končala Spendl Angela.

IFA

industrija finomehaničnih
aparatur
CELJE

želi vsem prebivalcem občine Celje prijetno praznovanje dneva vstaje 22. julija in občinskega praznika 20. julija

FRANC PLANINŠEK, KMET IZ Z GORNJE HUDINJE

KAKO DOLGO ŠE?

● Prej, ko smo imeli sedež SZDL, še tu, sem našega odbornika poznal. Sedaj pa, ko je sedež v Gaberju, ga ne, kajti to je precej oddaljeno in nimam vedno časa, da bi hodil tako daleč na sestanke.

● Problemov, o katerih bi z odbornikom razpravljaj, je veliko. Jarek za odtok vode tu spodaj na primer so naredili samo do ceste, čeprav bi moral biti do Smarjete. Prav tako bi bilo bolje, če bi sedež SZDL ostal tu na Hudinji in ne v Gaberju, kajti tam je večina delavcev, katerim so tuji kmečki problemi. Zato si tam malokateri kmet upa kaj reči, medtem ko smo bili tukaj sami kmetje in zato veliko bolj domači.

● Če bi enkrat vodil sejo skup-

ščine, bi na dnevni red dal kmetijstvo. To vprašanje je pri zasebnikih zelo pereče, saj marsikateri ne ve, kako dolgo bo še obdeloval svoje posestvo. Nas tukaj na eni strani stiska industrija, na drugi pa stanovanjska zadruga in res ne vemo kako dolgo še bomo obstajali. Te stvari bi bilo treba razčistiti. Prav tako bi bilo treba urediti socialno zavarovanje kmetov, da bi na stara leta imeli od česa živeti. Pa davki, pa kaj bi o tem govoril, saj že tako toliko o tem govorimo. Vsakdo, ki o tem odloča, bi naj pet let prej obdeloval posestvo in bi potem videl kakšni so dohodki in delo kmeta. Prav gotovo bi predpisal manjše davke.

Dosedanja vsebina: Milan in njegov pajdaš, ki sta pobegnila iz zaporov, sta okoli sebe zbrala nezadovoljneže in protiljudske elemente. Maloštevilna tolpa se je pripravljala na prve »akcije«, zlasti po prihodu človeka, ki je prišel k njim čez mejo in se je izdajal za poročnika kraljeve vojske. Po tem ko je v mestu UDV aretirala nekatere znance begunca Milana, se skupina odloči za napad na skladišče orožja in streliva. Med »pohodom v akcijo« zbeži nasilno mobilizirani viničar. Ali je kdo slišal streljanje za njim?

Major UDV je prikril presenečenje, ko je slišal pripovedi invalida, ki je ves popraskan in blaten sedel pred njim v pisarni. Moža je Milanova banda nasilno mobilizirala, da bi ne izdal njihove zveze z razlašeno lastnico posestva, Hildo. Bil je precej zmeden od strahu. Najprej zato, ker je komaj ušel smrti, bal pa se je tudi, da bi Milan in njegovi stresali jezo nad njegovo družino iz maščevanja za Hildino aretacijo. Še enkrat je major preveril točnost izpovedi:

— Pravite, da se bodo zbrali pri kamnolomu ob enajstih ponoči?

— Da, tako sta se dogovorila Milan in tisti poročnik.

— In tisti poročnik, ki je streljal za vami, kam je šel on?

— Z Brkačem sta šla mobilizirati nekatere ljudi. Ne vem povedati katere.

— Kakšen je tisti poročnik Ivan?

Kmet ga je opisal in major je nemo prikril in velem sobesedniku, naj to noč prespi v dežurni sobi ter da naj ne ima strahu kaj bo z družino. Potem se je major opasal in odšel...

— Kje je zdaj tisto skladišče, Brkač? je vprašal poročnik Ivan.

— Kakšen kilometer od tu na levo v onile hosti. Kamnolom pa itak vidite, poročnik. Tista

10

.... ob dvajseti obletnici
organov varnostne službe...

stop... NAČRTI "KOMANDANTA"

JURJA - PREKRIŽANI ... stop

...po resničnih dogodkih...

stop ...v letu 1946... stop

priredil in zapisal J.K.

bela lisa na desni. Tam čaka Milan z ostalimi.

— Dobro. Pojdite, Brkač, h kamnolomu in odpeljite novince s seboj. Recite Milanu naj pride sem, da bova vse pregledala pred napadom.

— Gospod poročnik, bolje bi bilo, če greste tudi vi. Tule na desni je hiša, v kateri so vojaki, tisti, ki niso na straži, — je ugovarjal Brkač.

— Se bolje. Bom vsaj pazil na vsak premik. Moramo vedeti ob kateri uri se menjavajo straže. Zdajle bo enajst. Ali pa morda veste, Brkač, če je menjava ob parnih ali neparnih številkah?

— Ne, tega pa res ne vem, — je odvrnil Brkač.

— Potem pa hitro, kot sem rekel. Nimam rad obotavljanja.

Tovariš Ludvik Pustek

LUDVIK PUSTEK, DELAVEC V
SUROVINSKEM ODDELKU
TOVARNE EMAJLIRANE POSODE

CINKARNA, PEKARNA, ITD...

● Da, odbornika poznam in pridem z njim večkrat v stik, ker sva v isti osnovni organizaciji ZK.

● Problemov, o katerih bi z njim razpravljaj, je veliko. Od vseh celjskih zazidalnih okolišev je bil prvi izven mesta ravno gaberski. Drugi imajo že urejene urbanistične načrte, naš pa ne. Ob našem nebotičniku še sedaj ni urejena okolica, čeprav so nam obljubili, da jo bodo uredili. Tudi otroškega igrišča, ki bi bilo nujno potrebno, še nimamo. Razen tega pa bi bil že čas, da bi enkrat montirali čistilne naprave na cinkarni. Zato pa moramo vsak dan vdihavati dim v službah in doma, kjer včasih ne smes odpreti niti okna.

● Če bi vodil skupščino, bi posvetil več pozornosti stanovanjskemu problemu, ki je kljub temu, da veliko gradimo, vedno bolj pereč. Razen tega ne bi dopustil, da bi se dogajale take stvari, kot so se dogodile v primeru gaberske pekarnice. Pred par leti je bila nova, sedaj pa jo morajo že rekonstruirati.

F. Kramer, J. Volfand,
L. Stepančič

Brkač in mobilizirani novinec sta utonila v temo...

Milan si je ob hlače brisal potne dlani in godrnjal:

— Kje hodita poročnik in Brkač, če sta sploh še katerega našla.

Oziral se je po peščici pajdašev, ki je nemo sedela na hloodih na robu kamnoloma. Razen Maričinega brata, ki je zjutraj prišel povedat novico o aretacijah v mestu, je njegov »bataljon« štel sedem ljudi, s poročnikom in Brkačem pa devet. Na poti v dolino se je Milan oglašil pri šestih hišah, toda vsi so se poskrili. Če jih Brkač ne bo pripeljal še nekaj, je vprašanje, če bo varno napasti.

Po stezi sta prihajali postavi. Milan je z možmi legal za hloodi in polglasno zaklical:

— Kdo gre?

— Brkač!

Brkač je z novincem prišel k hloodu in povedal kaj mu je poročnik naročil. Milan je razmišljal kaj naj stori. V tem hipu...

...V tem hipu pa je skupino pri hloodih zajela slepeča svetloba. Dva močna snopa avtomobilskih žarometov sta bila uperjena naravnost vanje. Naslednji trenutek je iz hoste za njimi zagrmel glas:

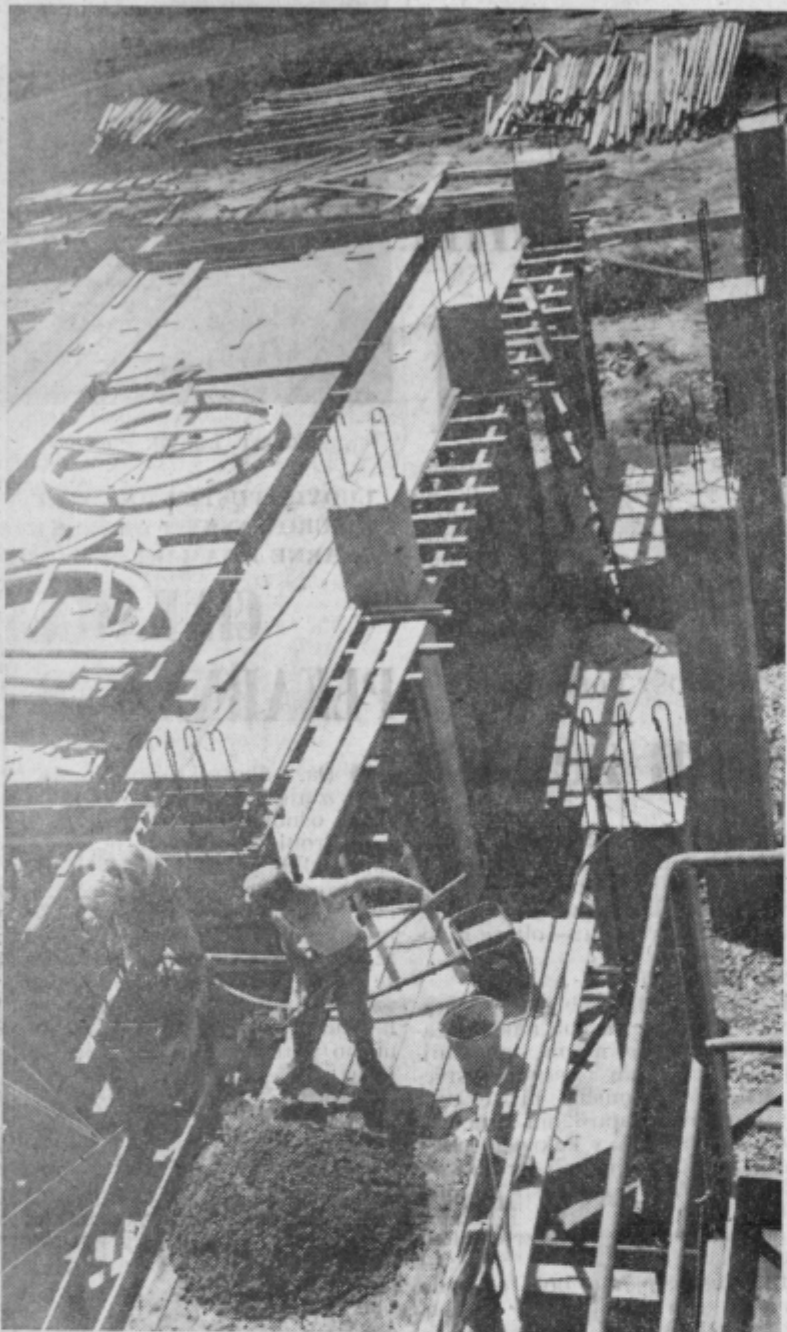
— Odvrzite orožje. Obkoljeni ste!

Milan je v naglici izstrelil rafal proti žarometom. Ni zadel. Planil je iz svetlobe, da bi se z begom rešil. Toča svinčenk je drobila kamenje pred njim. Odvrnil je orožje in dvignil roke. Obrnjen od svojih pajdašev ni mogel videti, kako so klavarno vstajali iz hloodov in moleli roke kvišku...

Streljaj stran je pred vrati hiše, kjer so bili nastanjeni vojaki straže, prav osuplo gledal poročnik Ivan v smeri kamnoloma. Ni se, premaknil...

40 MILIJARDAM NASPROTI

STOPA KOLEKTIV CELJSKE CINKARNE

DO NEDAVNA NAJVEČJA CINKARNA SE IZ LETA V LETO SPREMINJA V VELIK METALURŠKO-KEMIČNI KOMBINAT PRVE FAZE REKONSTRUKCIJSKIH DOGRADITEV SE POSTOPOMA IZVRŠUJEJO. CELOTNA REKONSTRUKCIJA CELJSKE CINKARNE IN NOVOGRADNJE BODO PREDVIDOMA KONČANE DO LETA 1968. ČEZ TRI LETA BO ZNAŠAL BRUTO PRODUKT PREKO 40 MILIJARD DINARJEV.

POLEG KLASIČNIH PROIZVODOV, VELIKO POVEČANJE FINALNIH IZDELKOV, PO KONČANI REKONSTRUKCIJI ODPRAVA POLFINALNE PROIZVODNJE. ŽE LETOS NOVI PROIZVODI ANORGANSKE KEMIJE, VELIKA PRIDOBITEV ZA KMETIJSTVO: GRANULIRANA UMETNA GNOJILA PO KLASIFIKACIJI ZEMLJIŠČ.

LASTNI IZOBRAŽEVALNI CENTER OMOGOČA STROKOVNO IZPOPOLNITEV SLEHERNEMU PROIZVAJALCU. VELIKA SKRB ZA DELOVNEGA ČLOVEKA, NJEGOV STANDARD IN REKREACIJO, ZAVEST CINKARNIŠKEGA DELAVCA SE OBLIKUJE V SAMOUPRAVLJANJU.

REKONSTRUKCIJA BO PREOBRAZILA TOVARNO

Tudi v prihodnjih letih predvideva celjska Cinkarna več preureditev, ki bodo nadaljevale že začete rekonstrukcije in nove obrate. Cilj razvojnega programa v obratu metalurgije je poleg finalizacije proizvodov še proizvodnja zlitin, visoko kvalitetnega rafiniranega cinka po sistemu New Jersey in kadmija. S tem se bo asortiment vlečenih in valjanih proizvodov občutno popestril. Za proizvodnjo cinka že gradijo nove kapacitete za predelavo v najrazličnejše finalne izdelke. Novost bo cinkova žica in cinkova pločevina, ki se je dosedaj oblikovala v ploščah.

Velika investicijska vlaganja v no-

ve obrate anorganske kemije bodo vplivala vsekakor na preobrazbo proizvodnje, saj se predvideva, da bo po izgraditvi novih obratov proizvodnja produktov anorganske kemije tako velika, da se bo ob njej celjska Cinkarna uvrstila med največje kemično-metalurške kombinacije. V gradnji je nov obrat žveplene kisline z letno proizvodnjo preko 100 tisoč ton, ki bo predvidoma dograjen že prihodnje leto. V novem obratu se bo proizvajala žveplena kislina po najodobnejšem tehnološkem procesu na bazi praženja cinkovih koncentratov ter pirita. Del proizvedene žveplene kisline bodo izvažali, znatni del pa bodo upora-

IZOBRAŽEVANJE IN REKREACIJA

Že pred začetnimi rekonstrukcijskimi deli so v celjski Cinkarni začeli s pripravami za lastno izobraževanje proizvajalcev. Poleg srednje tehniške šole za kemijo in metalurgijo so ustanovili še izobraževalni center.

Izobraževalni center je letos dobil prostore. Tako ima sedaj sodobne prostore z ustreznimi kabineti in predavalnicami. V izobraževalni center vključujejo že takoj v začetku nov proizvodni kader, ter ga nato v specializiranih seminarjih seznanjajo s tehnološkim procesom proizvodnje za določeno delovno mesto.

Poleg slušateljev srednje tehniške šole (30), izobražujejo v tehniški šoli tudi starejše proizvajalce, ki so dobili ustrezno predizobrazbo ob delovnem procesu. Zanimivo je, da je uspeh le-teh v primerjavi z ostalimi sorazmerno višji. Razen slušateljev v lastnem izobraževalnem centru, študira še več štipendistov na višjih in visokih šolah. Za prihodnjo sezono bodo predvidoma razpisali preko 30 štipendij.

Proizvajalec v nekaterih obratih Cinkarne je izpostavljen izrednim fizičnim in psihičnim naporom, ki jih ne zmore vsakdo. Predvsem se opaža, da trpi pri cinkarniških delavcih ves gibalni (lokomotorni aparat), ki se odraža v raznih obolenjih in bolečinah v križu, sklepih, v vnetju tkivnih ovojnica in podobno. Zaradi vsega tega je povsem razumljivo, da se zdravstvena služba v Cinkarni ne ukvarja samo z vsakodnevno kurativno dejavnostjo, temveč skuša s širšim in poglobljenim delom vplivati na kondicijo zaposlenih.

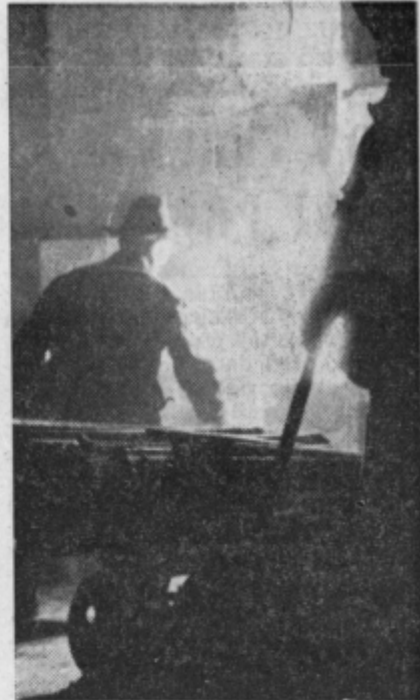
Velik del razpoložljivih sredstev že nekaj let nazaj vlagajo v stanovanjsko izgradnjo. Tako so dogradili tri samske domove s 325 ležišči, preko 40 družinskih stanovanj; kreditirajo pa tudi individualne gradnje. Predvidoma bodo v prihodnjem letu dogradili 70 novih družinskih stanovanj.

Poleg stanovanjskih problemov so uspešno rešili tudi prehrano in rekreacijo proizvajalcev. Tako imajo lastno obratno kuhinjo s toplimi obroki in dva priročna bifeja. Med delovnimi dopusti pa se lahko proizvajalci poslužujejo tudi lastnih počitniških domov ter domov v zakupu ob jadranski obali ali v Loharski dolini.

IZVOZ-30 Odstotkov VSE PROIZVODNJE

Prva polovica letošnje proizvodnje v tujino je bila preko 30 odstotkov celotne proizvodnje, ali preko dva milijona dolarjev. Če k temu dodamo, da letos sploh ne izvažajo polproizvodov in da je republiško povprečje izvoza le 16 odstotkov, je to za delovni kolektiv Cinkarne tem večji uspeh.

Odraž teh uspehov je vsekakor v povečanju asortimana izdelkov ter v povečanju proizvodnje, ki je pri nekaterih izdelkih porasla dvakratno. Sama proizvodnja cinka je prerasla celo ostro planirane postavke za 12 odstotkov, valjanih proizvodov cinka pa za 19 odstotkov. Velike proizvodne uspehe so dosegli v proizvodnji anorganske

bljali v novem obratu titanovega belila.

Med najboljše obstoječe bele pigmente uvrščamo titanovo belilo, katerega potrošnja v svetu naglo narašča. Zaradi svoje kvalitete bogato dopolnjuje asortiment belih pigmentov ter se uporablja v industriji plastičnih mas, celuloze in papirja ter v avtomobilski industriji. Ves tehnološki postopek pri proizvodnji kisline in nato pri njeni predelavi je izbran tako, da se vsi pražilni plini, ki vsebujejo žveplene spojine 100% izkoristijo. S tem se odpravijo nepotrebna onečiščenja atmosfere, ki so danes še opazna zaradi zastarelih naprav.

Novost bo tudi proizvodnja granuliranih umetnih gnojil po kemičnem postopku. Doslej so v poljedelstvu proizvajalci lahko dobili le mehansko mešana gnojila superfosfatnih, ter dušikovih spojin in kalijevih soli. Pri granuliranih ali kompleksnih gnojilih pa jih bodo dobivali iz osnovnih surovin. Surovih fosfatov, žveplene kisline, kot jih zahteva moderna kemizacija kmetijstva. Pri tem je bistveno to, da se bo lahko ob novem postopku opravljalo mešanje v taki sestavi, kot ga določena zemlja potrebuje. Ta, po kemičnem postopku granulirana gnojila bodo s povprečno vsebnostjo 7,5% dušika, 16% fosforja in kalija. Predvidena proizvodnja teh gnojil je 250 tisoč ton.

Po končani rekonstrukciji in dograditvi novih proizvodnih objektov, ki bodo predvidoma dograjeni že 1968. leta, bo proizvodnja titanovega belila 10 tisoč ton. Projekt novih postrojenj je izdelan tako, da bo možna razširitev obrata na podvojeno proizvodno kapaciteto, kar bo vsekakor zmanjšalo investicijske stroške. Obrat titanovega belila bo lahko pozneje služil kot osnova za proizvodnjo na tržišču iskanega kovinskega titana.

Proizvodnja letos 16 odstotkov večja

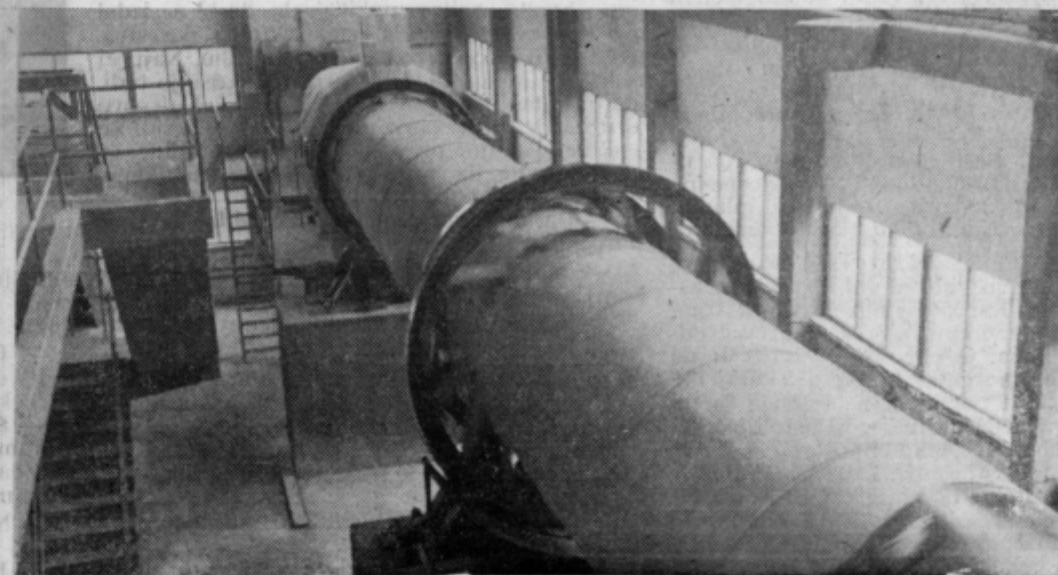
Reorganizacija tehnološkega procesa in rekonstrukcija sta odraz letošnjih proizvodnih uspehov celjske cinkarne. Navzlic napeto postavljenim planom so prvo polovico leta uspešno zaključili. Letošnja proizvodnja se je v primerjavi z lanskim v istem obdobju povečala za 16%, če pa primerjamo brutoprodukt, je porast še znatno večji; celih 28 odstotkov, osebni dohodki so se povečali za 34,04%. Porast proizvodnje pa se bo v drugi polovici predvidoma še povečal, ker nekateri proizvodni obrati proizvajajo šele v prvi, poizkusni fazi.

Vsekakor meramo posebej omeniti vse večjo stopnjo obdelave proizvodov, ki se stalno povečuje, tako da dajejo na tržišče vse večje število finalnih proizvodov. Po končani rekonstrukciji in dograditvi novih obratov se bo asortiment in število finalnih proizvodov skoraj podvojilo. Velik napredek so dosegli predvsem pri finaliziranju cinkovih proizvodov, saj bodo nekatere standardne proizvode še obogatili s proizvodnjo cinkove žice in več dimenzij cinkove pločevine.

Po prvi fazi rekonstrukcijskih del v obratih anorganske kemije, pri pro-

izvodnji žveplene kisline in litopona so proizvodni uspehi še večji, saj se je na primer proizvodnja litopona povečala za skoraj trikratno vrednost. Letos pa so začeli proizvajati tudi cuprablau (modri baker), važno zaščitno sredstvo za zatiranje glivičnih bolezni rastlin. Pri tem bi omenili še proizvodnjo umetnih gnojil, titanovega dioksida, proizvode, ki so iskani na tržišču. Proizvodnjo umetnih gnojil so razširili, tako da sedaj proizvajajo tudi granulirana umetna gnojila.

TOPILNIČARJI SO IZPOSTAVLJENI IZREDNIM FIZIČNIM NAPOROM. NAŠ POSNETEK PRIKAŽE CINKARNIŠKA POLNILCA (desno zgoraj). V TEKU JE GRADNJA NOVE ŽVEPLARNE; OB DOGRADITVI SE BO PROIZVODNJA POVEČALA ZA NOVIH STO TISOČ TON ŽVEPLA (posnetek levo zgoraj). SPODNJA POSNETKA PRIKAŽETA NOVO VALJARNO ZA VALJANJE CINKOVE PLOČEVINE TER NOVO, AVTOMATIZIRANO ROTACIJSKO PEČ V OBRATU LITOPONA

ZADNJI KOMANDIR CELJSKE ČETE

Bilo je sončno popoldne v poletju 1941.

Sedel je na drevesnem panju vrh grička, na robu smrečje goščave, ki je pod njo bil odprt strm, travnat breg. Tam spodaj je stala ozka, zidana hišica in ob njej majhno gospodarsko poslopje s senikom. Malo naprej, za grmičevjem, je počasi tekla Voglajna, onkraj nje in železniške proge pa se je svetlil vrh Teharij z Anino cerkvijo.

Mladi mož je kadil cigareto, ko se je izza zelenja oziral navzdol k hiši. V njej ni bilo nikogar, bila je zaklenjena. Očitno je čakal, kdaj se bo tu prikazal kdo od domačih.

Napeto so mu grle temne oči iz obritega, okroglega obraza. Bile so hladne, preudarjajoče in jih je kdaj le za hip ogrel sij mehkohe. Sivo čepico si je bil snel, tako da so se mu sprostil gosti črni lasje. Srajco je imel odpeto, pod dokolenskimi hlačami so mu noge bile gole vse do kratkih nogavic in čevljev. Zeleni suknjič je bil razprostrl čez polni nahrbtnik poleg sebe.

Bil je to Vilče Slander, komaj nekaj nad trideset let star, krepak človek s širokim, bledim obrazom, negibnim v resnobi. Nekoč robijaš v Sremski Mitrovici, zdaj pa komunist v ilegali.

V tem avgustu enainštiridesetega leta so se vrstili vroči, suhi dnevi. In vendar je bil to čas mrzlične napetosti in nemira, ki je ljudi in ves svet postavljaj pred pomembne odločitve. Ze več kakor štiri mesece je v deželi bil okupator in njegovo nasilje je postajalo vse bolj nezno. Ali naj bo ljudstvo, ki je že tisoč in več let živele na tej zemlji, res samo suženj, obsojeno na smrt? Ali se bo ovedelo samega sebe in se uprlo fašizmu, ki grozi podjarmiti si vso Evropo? Ali bo zmagalo in si dalo nov, pravičen družbeni red, ki mu bo sprostil zdravo rast v boljšo prihodnost?

Tam na vzhodu so Hitlerjeve armade prodirale na ozemlje Sovjetske zveze. Kako dolgo še in kako daleč do tja, kjer se bo skrhal njihova moč? A zdaj naj bi ves svobodoljubni svet vstal in jim udaril v hrbet, da jim zavre uničevalno pot v prvo deželo socializma!

Jugoslovanski komunisti so se na klic Centralnega komiteja Partije že borili. A med ljudmi je bilo zaslepljenec, ki so od fašistov kaj dobrega pričakovali. In bilo je preplašenec, ki so se udingali okupatorju za drobtinice njegove milosti. In kajpada je bilo tudi njegovih razrednih prijateljev, ki so si skušali na vsak način zavarovati imetje.

Vilče Slander, sedeč na drevesnem panju, si je poprl težko glavo. Kako mirna navkljub vsemu je bila tale dežela, vsaj na videz! Zdajle je po progi iz Celja proti Storam privozil dolg tovorni vlak. Z velikim naporom je vlekel in pihal. Takole nacisti v svoj rajh brezskrbno vozijo dragoceno robo, naplenjeno na Balkanu.

In vendar: borba je bila tu! Ali niso padle že tudi žrtve? Sam Vilče brat Slavko je bil zdaj v rokah mariborskega gestapa po ostrem spopadu, ki je v njem reševal Slavo Klavoro! Slavko — član Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije in vodilni član Pokrajinskega komiteja v Mariboru! Veliki revolucionar in najboljši brat, ki je na Spodnjem Stajerskem snoval mrežo upora!

Vilče Slander je stisnil pesti in zobe in moko so se mu zablistale temne oči. Brat Slavko! Strahotno novico o njem je izvedel včeraj v Mariboru, povedal mu jo je Miloš Zidanšek. In še več drugega je izvedel: Nemci so ustrelili Ivanko

Uranjekovo in ujeli celjskega okrožnega sekretarja Franja Vrunča, ki je bil prvi komandir Celjske čete. Njen drugi komandir Peter Stante pa se je ob napadu Nemcev hudo poškodoval, a četa se je razbila.

Zdaj pa je pokrajinski komite postavil njega — Vilče Slandra za novega komandirja Celjske čete. In tako je iz Maribora z avtobusom prispele do Skofje vasi in od tam peš semkaj na javko Celjske čete, na Farčnikov dom v Zvodnem. Tu je zdaj čakal, oziraje se navzdol. Z dopoldanske izmene v Westnovi tovarni bi Farčnik moral biti že doma. A kje je njegova žena? Menda jima niso Nemci prišli na sled in ju odpeljali! Kakor že — tu je javka in tu mora zdaj čakati...

Prihajala sta po poti med redkim drevjem od Creta sem. Spoznal ju je, saj je bil že v maju pri njih. Oba sta bila vsega zaupanja vredna, Jože Farčnik in njegova žena Mici, zvesta borca za delavske pravice.

Vilče tu na griču je vstal. Zdaj ga je zagledal tudi Farčnik. Z dlanjo si je zasenčil oči in mu pomahal, naj pride.

Vsi trije so si brez besed segli v roke in stopili v hišo. Oba moška sta sedla. Farčnikova je na mizo postavila koruznega kruha in steklenico kalnega jabolčnega mošta. Potem je odšla.

Vilče je bil žejen. Bil je videti resen, skoraj potr. Kmalu je povedal,

da je njegov brat Slavko v krempljih gestapa. Solza se mu je zablistala v očesu, besede mu je stiskalo v grlu.

»Kaj je z borci Celjske čete?« je vprašal.

»Vsi so živi,« je odvrnil Farčnik, še mlad, žilav človek, predan in trden. »Nekaj se jih je javilo pri meni, na javki. Razstreseni so okrog Teharij in Dramelj. Predvčerajšnjim se je tukaj oglašil Peter. Ves je potolčen in se mora še celiti. Vsi pa čakajo na navodila in na novega komandirja, da jih spet poveže. Najraje bi se potem pridružili Savinjski četi v Dobrovljah...«

»Jaz sem novi komandir Celjske čete. Pokrajinski komite me je postavil,« je mirno dejal Vilče. »Prišel sem, da spet zberem četo...«

»Ti si komandir!« se je razveselil Farčnik, vstal in Vilče segel v desnico. »Potem je stvar spet v redu. Takoj bo treba k njim, najprej k onim, ki so tukaj blizu — od gozda nad nami dalje proti Svetini. Tam čakajo... Džoni... Modras... Iztok... Sirca... Kos... potem dva Arabca: Junis in Krim, angleška vojaka, ki nista hotela v nemško ujetništvo, ampak sta tu pri Cretu ušla z vlakom...«

»Popelješ me k njim še nocoj, kaj?« je rekel Vilče razvnet. »Pri njih bom prenočil. Saj boš našel k njim...«

»Dobro. Ze jutri potem razpošljem kurirje k tistim borcem, ki drugje čakajo. Dobiti moram zvezo z okrožnim komitejem in s Savinjsko četo. Cimprej moramo kreniti, ne kaže nam čakati. Nacisti moramo tolči povsod, zdaj ko vdirajo v Sovjetsko zvezo. Storili bomo samo svojo dolžnost...«

Bledikast, resen je bil Vilčeov obraz in poteze v njem so pričale o neomajni odločnosti, ki ga je vsega prevzemala. Bil je zdaj komandir Celjske čete in se ne bo osramotil. Tudi pred bratom Slavkom ne, njega bo moral maščevati. Partija mu je izkazala veliko zaupanje in hoče ga biti vreden. Ničesar ga ne bo strah — tudi tole majhno osebno življenje je lahko dati za velike stvari...

Ze prihodnji dan je Celjska četa krenila proti Kozjanskemu.

In že teden dni pozneje je pet njenih borcev po junaškem odporu zgorelo v obkoljenem mlinu pri Sentrupertu nad Laškim. Med mrtvimi je bil tudi zadnji komandir čete — Vilče Slander.

Kar je borcev Celjske čete ostalo živih, so se razšli, a borili so se naprej. Čete pa so preraščale v bataljone, brigade in divizije, ki so stopale v vse večje in odločilnejše boje. Padale so nove žrtve za zmago ljudske revolucije, za zmago nad fašizmom, za osvoboditev domovine.

Fran Roš

NAGRADNA KRIŽANKA

V današnji svečani številki smo spet postregli reševalcem križank z nagradno križanko. Kot vidite sami je posvečena Celju i okolici, zlasti pa njeni revolucionarni preteklosti. Nagrade tokrat daje našim reševalcem uredništvo »Celjskega tednika«, in sicer:

1. nagrada 8.000 dinarjev
2. nagrada 5.000 dinarjev
3. nagrada 3.000 dinarjev in 3 nagrade po 2.000 dinarjev

Rešitve pošljite na naslov uredništva do 25. julija. Izid zrebanja bo objavljen v 30. številki, ki izide dne 31. julija.

Odrežite tu:

Ime in priimek: _____

Točen naslov: _____

	POZIV	MORSKI RAR	ČEŠKI KRALJ	PRAVITI	NIKOLA TESLA	ENAKA SAMOGLAS	PRE-DLOG	OBLIKA GLAGOLA VEDETI	SLABO-KRVI	
	SLO-VESEN						PRISLOV KRAJA			
ŽENSKO IME	ARMENIK	REMSKI PREDLOG	TEKMEC	PROSITI ZA VSTOP	JEZERO NA FINESEM ODPRITINA	OSEBNI ZAIMER	HODITI	ZVEZA PODJETIJ	BESMIENO	GOL
DOMAČA ŽIVAL	REČEČI KRIŽ	ODREJEN UD	POBLOGA	SREV	ODTENER	KRAJ NA DOLENJ	POBOST SLOV PRIMEK	RAJNA KARTA	GLAG LEŠTI	MESTOV MAROKU
ŠOLSKO LETO	MESTO V ZPA (MONTANAI)	GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA
ŽENSKO IME	PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK	VEZNIK	TRAV TAKO	DOLOČENE BARVE	UNRAK	HAJSLABA ŠOLSKA OCENA		
PODROČJE KANA	ANTUN NALIS	13 IN 5 ČRKA	ZRAK PO LATINSKO	KOPICA	PAS PRI LJUBEJ	PREDLOG	POSODA	JEZA	NEMSKI PISATELJ	
GRŠKA ČAKA	AMER. FILMSKI FIGURALEC	SPIS	VEZNIK							

Tovarna emajlirane posode Celje

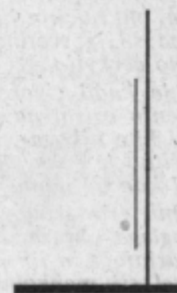

CESTITA VSEM PREBIVALCEM
OBCINE CELJE
ZA OBCINSKI PRAZNIK
20. JULIJ

VSEM OBCANOM CELJA
ISKRENE CESTITKE
ZA OBCINSKI PRAZNIK
20. JULIJ

Komunalni zavod
za socialno zavarovanje Celje

Obrtno podjetje
»Steklar«
Celje

K OBCINSKEMU PRAZNIKU
CESTITA VSEM OBCANOM

OBCANOM CELJA
POSILJAMO ISKRENE POZDRAVE
K OBCINSKEMU PRAZNIKU
20. JULIJU

Kolektiv »ETOL«
tovarna esenc in eteričnih olj Celje

Tovarna

Celje

Kovinsko podjetje
»KLIMA« Celje

CESTITA VSEM OBCANOM
IN DELOVNIM KOLEKTIVOM
K OBCINSKEMU PRAZNIKU
20. JULIJU

PRIPOROČA SVOJE KVALITETNE PROIZVODE ZA:

- SOLE
- PISARNE
- GOSPODINJSTVA
- ITD.

KOT PRED PETSTO LETI

PRED PREDSTAVO „VERONIKE DESENIŠKE“ NA CELJSKEM GRADU

O mogočnosti celjskih grofov nam še sedaj pričajo ogromne razvaline celjskega gradu, ki kraljujejo nad Celjem. Člani Delavskega odra so se pred dvema leti spomnili, da bi bilo dobro na njem oživet zgodovinske dogodke iz pred več kot pol tisočletja. Nastudirali so Kreftove »Celjske grofe« in jih igrali na gradu. Ker je ta predstava doživela velik uspeh so lanske leto spet igrali na gradu, in sicer

razsvetljuje leščerba mogočen celjski grb. Vrata so na stečaj odprta... Ka' celjski grofje praznujejo?... Se je kolo zgodovine pomaknilo za več kot pol tisočletja nazaj?...

Kje pa. Le prikazati sem vam hotel sobotni večer, ko bo na celjskem gradu predstava Veronike Deseniške. In tako bo potem ves teden, vsak večer (seveda, če ne bo nagajalo vreme). Prireditelji hočejo postaviti obiskoval-

ce v okolje izpred 500 let, da bi se lahko bolj vživeli v zgodbo.

Ko sva si z režiserjem ogledovala razvaline gradu, kjer bo predstava mi je dejal:

»Osnutke za scene je napravil Tone Zorko. Njihov glavni element bodo razvaline grajskih zidov, ki jih bodo dopolnjevale kulise, ki se ne bodo razlikovale od njih. Vse štiri scene bodo postavljene druga ob drugi. Prva scena bo prikazovala vrtno Deseniš, kamnit obokan vhod, skozi katerega bodo igralci prišli v začetku. Konjeniki bodo prišli po Pelikanovi poti, ostali pa po stopnicah, ki vodijo

v restavracijo. Vsi bodo imeli v rokah bakle. Konjeniki nastopajo v vseh dejanjih razen v zadnjem. Pa še več bo prizorov, ki bodo paša za oči; toda vsega ne smem povedati, naj si pride vsak ogledati raje sam, če ga zanima.»

In kdo so glavni igralci? Veronika — Anica Jeršič; Friderik — Alfonz Kumer; Herman — Franc Mirnik; Jelisava — Marija Ramšak; Vitez Jošt — Jože Uršič; Pravdač — Franc Vuga; Zid Bonaventura — Peter Simoniti; Deseniški gospod — Stefan Zvižej.

LOJZE STEPANČIČ

Na Starem gradu pridno pripravljajo. Odrski slikar Ivan Dečman slika kulise.

dramatizacijo Finžgarjevega romana »Pod svobodnim soncem«. Tudi letos bodo nadaljevali s tradicijo in uprizorili tragično zgodbo o Veroniki Deseniški, kot si jo je predstavljala Oton Zupančič. Tudi za to predstavo je med ljudmi veliko zanimanje, zato smo se odločili, da jih med pripravami obiščemo.

DOPOLDNE SLUŽBA, POPOLDNE VAJE...

»Ne, ne tako. Slеди ji s pogledom da bodo gledalci vedeli o kom govorim... Se bolj izrazito... Da, tako... Vse še enkrat za začetka!... Veronika! Kje si?...«

V letnem kinu, kjer vadijo, je režiser CVETKO VERNIK ravno razlagal »pravdaču« situacijo v V. dejanju, ko ta pripelje Veroniko iz ječe, kjer jo je zaslilševal.

»Pilimo zadnje podrobnosti. Jutri bomo imeli vaje že na gradu; seveda, če nam ne bo nagajalo vreme... Jošt kam greš? Takoj bomo nadaljevali!«

In nadaljevali so. Toda tudi drugi ki sodelujejo pri predstavi, niso mirovali, kajti dela je veliko. Narediti je treba ogródja za kulise, pripraviti lasulje, obleke, razsvetljavo, ozvočenje, nalepiti plakate in še in še.

»Konec! Z vajami je dovolj za danes. Toda ne mislite, da ste za danes končali tudi s ponavljanjem teksta posebno ti Veronika. Tekst mora jutri teči...« je dajal režiser igralcem še zadnje nasvete.

Ko sva se pozneje v majhni pisarnici pogovarjala o težavah, ki jih ta reja, je pohvalil igralce, ki so zelo prizadevni. Dopoldne so v službah ali pa v šoli, popoldne pa še na vajah in to v zadnjem času vsak dan. Razen tega pa nekateri pomagajo še pri drugem delu, ki ga pri pripravi predstave ne zmanjka. Ni mi pa omenil, da je bil tudi on vsak dopoldan na vajah v gledališču (zaposlen je v celjskem gledališču kot vodja predstav), popoldne je imel vaje v Delavskem odru, zvečer pa je bil spet do polnoči na predstavi v gledališču.

VOJŠČAKI, BAKLE, KULISE IN RAZVALINE...

Večer. Pot na celjski grad je razsvetljena z baklami. Nosijo jih mrki vojščaki v verižnih oklepih in s čeladami na glavah. Nad vhomod v grad

Veliki kazalec na postajni uri se je v četrtek zvečer kakor ponavadi enakomerno pomikal proti deveti uri. Kazalo je, da ima vlak nekaj minut zamude. Takrat, takrat pa je že hrupno zapuhala lokomotiva, v njen oglašajoči pisk pa se je razlegel neustrašni, mladostni minerski pozdrav:

»Ho-ruk, ho-ruk, ho-ruk, tras, bum celjska...«

Celjska mladinska delovna brigada Dušana Finžgarja se je vrnila z delovne akcije pri gradnji jadranske magistrale.

Vlak se je ustavil. Vrvjenje, skakanje, vpitje, klicanje, petje, minerski, drugarski, črnogorski pozdravi. Nato stiski rok, poljubi, nasmejani obrazi. Srečanje po mesecu dni dela, veselje, tovarištva in prijetnega brigadirskega življenja.

Komandanta brigade, Mirka Ajdiča, sicer predsednika Občinskega komiteja ZM Velenje, nisem poznal. Se sam nisem vedel, kdaj sem se znašel v njegovem objemu. Ni važno, kdo si. Čakal si nas, naš si! In ko sem brž izkoristil priložnost ter povedal, kaj želim, mi je veselo pokimal. Nato ga že ni bilo več. Spet pozdravi in naenkrat močni drugarski za Celje, lepo belo mesto ob Savinji, toliko težko pričakovano, tako zaželeno. Saj res, Kolašin in Belo polje sta daleč, v Črni gori. Doma pa, doma pa je res najlepše — sem bral iz vseh razigranih obrazov.

»ZDRAVO, zdrav, zdrav, zdrav...« za Celje, za njene prebivalce, ki so začudeno zrlji to mladostno razpoloženje, to vihravost, to brigadirsko neučakanost.

Pri postajnem izhodu so se brigadirji uredili. Po komandantovem »mirno« tudi mame niso mogle več spregovoriti s sinovi in hčerkami. Mesec discipline je ustvaril svoje... Brigadirski in državna zastava spredaj, za njima nadostni obrazi 100 + 1 brigadirja.

»Tisti eden je komandant, veš,« se mi je hudomušno nasmešnil njegov namestnik, Vodišek Rajko, sicer delavec iz cinkarne.

»Brigada, naprej!«

Seveda ne brez petja, ne brez brigadirskih pozdravov. Brž sem zajel vso enkratnost takšnega slavnostnega pohoda skozi mesto. Kako zelo so si ga brigadirji zaslužili. Celjski brigadirji, pri gradnji jadranske magistrale dvakrat posebno pohvaljeni, dvakrat udarni. Najboljši v naselju »Mladost«, kjer je bilo še pet brigad. Uspeh kljub temu, da je bilo

3 KRAT H O R U K

za celjske brigadirje

med brigadirji več kot polovico deklet, šibkejšega dela brigade.

Iz razmišljanja in lepih spominov me je ponovno zbudila znana brigadirska himna, kar takoj pa sem ujel nekaj zanimivih »ocvirkov«.

Kot:

»Ako piše nam Jovanka, radit čemo brez prestanka.«

In spet še močnejše:

»Dragi-Tito, samo reci, radit čemo šest meseci...«

Za radovedne »firbce« v kavboj- kah ob »Mignonu« in Evropi pa je dan črnogorski pozdrav — »O, lezi,

o, lezi, o, lezi, spavaj...«

In ves čas pešem — od kranjskega Janeza do Slovencev kremenitih. Nato vzkliki Titu, delu in spet brigadirski pozdravi. Tudi tisti se je našel, ljubezenski — »Cmok, cmok, cmok.« Jasno, za vsakogar nekaj. Mladost, pristna mladost, nič ponarejenega, živa, doživeta...

Pot do restavracije Kladivar, kjer so imeli brigadirji večerjo, je minila na mah. Samo če si zaživel z njimi; toda zato si moral imeti vsaj enkrat na sebi brigadirsko obleko in tisto značko — Avtoput, mogoče še udarnika in še nekaj, še nekaj v sebi... Kajti kljub skoraj dvadnevni, u-

trudljivi vožnji, je imela brigada pred večerjo zadnjo, osmo brigadirsko konferenco. Njen predsednik, Krulej Jelka, dijakinja srednje ekonomske šole, jo je otvorila z besedami o brigadirskem življenju, o tovarištvu in o slovesu. Seveda, jedan ljubavni za Jelko, nato pa še bolj močan drugarski za komandanta Mirka. V imenu okrajnih političnih organizacij je predsednik okrajnega odbora SZDL Celje tovariš Jože Marolt čestital brigadi za dosežene uspehe — za 167 %, za nagrade in pohvale, za 29 udarnikov in 45 pohvaljenih, za 83 brigadirjev, ki so uspešno končali razne tečaje, od radioamaterskega, šiviljskega in drugih do avto-moto krožka. Za razgibano kulturno in športno življenje v brigadi, za neizčrpen mladostni polet, za vse uresničene želje, hrepenenja in stremeljenja...

Na koncu je spregovoril še predsednik občinskega komiteja ZM Celje Franc Ribič.

Vsak je izrazil željo, da bi brigadirji, ko se bodo vrnili v svoje staro okolje, v šolo ali v tovarno, delček tega posebnega brigadirskega življenja prenesli še ostalim. Da bodo še bolj razumeli to edinstveno obliko dela jugoslovanske mladine, da bodo začutili vso pestrost, vso veličino tega enkratnega razpoloženja, mladostnega, brigadirskega, nepozabnega...

Slednjič so lahko brigadirke in brigadirji posvetili vso pozornost le večerji. Kako zelo sem želel, da bi jim čimbolj teknila!

In ko sem se poslavljajal od njih, nisem vedel, kaj naj si posebej zapomnim. Ali to, da je celjsko MDB v Beogradu celo noč čakala beograjska brigada Sava Kovačević in jih izredno gostoljubno sprejela? Ali to, kaj vse so razpravljali na brigadirskih konferencah? Ali pa, da so si posamezne brigade v nekaterih dnevih zamenjavale pri delu kar cele čete, da se je krepilo bratstvo in edinstvo in še nekaj več; tista prava, resnična naklonjenost, pomoč, tovarištvo, ljubezen? Ali, da so brigadirji prinesli Celju ob njegovem prazniku tudi neko posebno darilo? Ne vem. Preveč lepih vtisov, preveč spominov. In še več ponosnih, mladih, nasmejanjih lic, v nekaj trdno prepričanih, da je le delo tisto, ki daje človeku smisel in vso lepoto življenja.

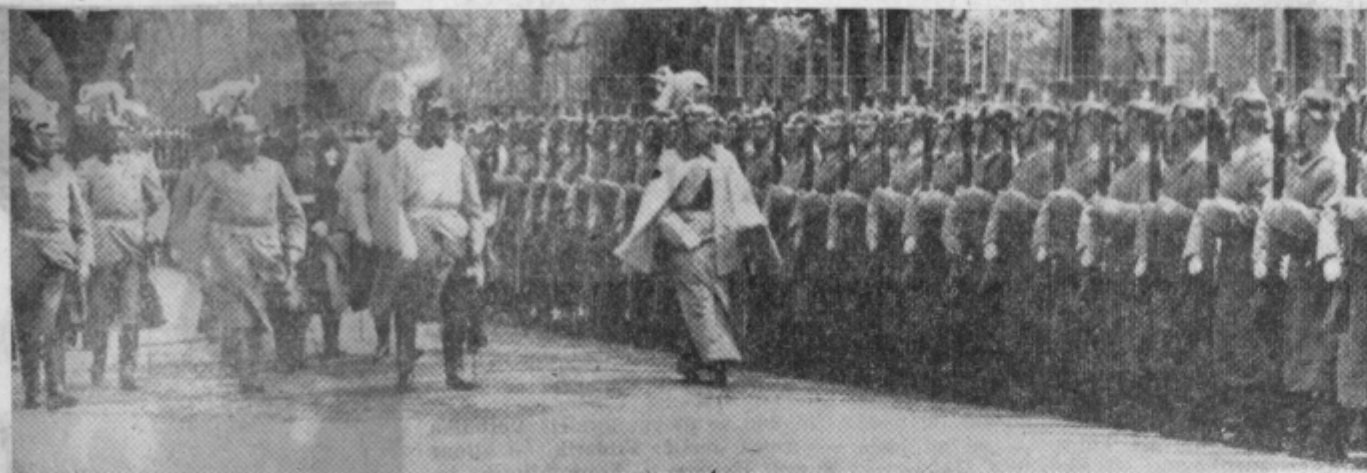
Zato pa — za naše brigadirje, za celjsko MDB Dušana Finžgarja, še enkrat trikratni, gromki ho-ruk, ho-ruk, ho-ruk... Jože Voljand

Konjeniki nastopajo v vseh dejanjih, razen v zadnjem. Pa še več bo prizorov, ki bodo paša za oči

KOLEKTIV PLINARNE VODOVOD

čestita vsem občanom
k občinskemu prazniku
20. juliju.

KAISER SE JE MOTIL

Atentat na nadvojvodo Ferdinanda v Sarajevu 28. junija 1914 (o tem smo pisali v minulih dveh številkih), je bil povod za izbruh prve svetovne vojne. Toda to je bil samo povod, kajti Avstrija in Nemčija sta čakali na prvo priložnost, da z vojno sprožijo ponovno delitev sveta, kajti znano je, da sta Nemčija in Avstrija, zapoznele v ekonomskem razvoju, ostale brez širokega kolonialnega zaledja.

23. julija 1914 je Avstrija napovedala mali Srbiji voj-

no, hitro pa se ji je v vojni pridružila še Nemčija, za njo Turčija in Bolgarija.

Nasproti centralnim silam so se zbrale države »antante« in sicer: Rusija, Francija, Britanski imperij, Italija, ZDA, Japonska, Romunija, Srbija, Belgija, Grčija, Portugalska in Crna Gora.

Ko so v Nemčiji julija mobilizirali čete za vojno, je nemški kaiser Wilhelm bahsko obljubljal:

— Vrnili se boste kot zmagovalci še preden bo utegnili listje odpasti!

Kaiser je mislil na »blizkrieg«, zanašal se je na moč svoje soldateske, kot pozneje tudi Hitler.

Toda vojna, ki se je razširila z Balkana v vso Evropo, Afriko in Azijo, je trajala do decembra 1918 in je seveda spremenila politično karto sveta, seveda popolnoma drugače kot sta predvidevala ena in druga stran.

Prva svetovna vojna je bila kot druga, prava morija. Obe strani sta v vojno po-

gnali 107 milijonov vojakov, od tega sile »antante« 42 milijonov, centralne sile pa 65 milijonov. V bojih je padlo nad 13 in pol milijonov ljudi, od tega na strani centralnih sil 8 in pol milijona.

Prva svetovna vojna ni rešila problemov, zaradi katerih se je začela. Zaradi istih razlogov je izbruhnila druga, ki pa se je ob mnogo večjih žrtvah končala tudi drugače, kot so predvidevali na eni in drugi strani.

»SONČNI KRALJ« - KRALJ BOLEZNI

Bolj veličastnega veličanstva kot je bilo njegovo kraljevsko veličanstvo francoski kralj Ludovik XIV., ki so mu njegovi podaniki med drugim dali tudi naziv »Sončni kralj« in ki je domišljavo rekel: »Država, to sem jaz«, skorajda ni bilo v zgodovini monarhij. Toda kljub temu, da je vladal na najbogatejšem in najbolj »veličastvenem« prestolu sveta, bi mu težko zavidali. V devetem letu starosti je prebolel črne kože in ostal iznakažen, ni pa dosti manjkalo, da bi bil umrl za tifusom. Ko mu je bilo 25 let, je prebolel vodene kože s katerimi ga je okužila lastna žena. V 44 letu je težko bolehal za išiasom, pri padcu s konja pa si je zlomil roko in je moral ležati več mesecev. Komarji z njegovega umetnega jezera na dvoru so ga okužili z malarijo, v petdesetem letu pa so ga pričeli mučiti žolčni kamni in telo so posuli gnojni tvorci. Nato

je imel arteriosklerozo, unti pa je za gangreno. Ludovik XIV. je vendarle imel železno konstitucijo, saj je doživel 77 let starosti in pokopal veliko svojih ljubimk in ministrov.

VIBOVE PAROLE

- Več ključev, manj zaključkov!
- Človek je človeku kariera!
- Dajte dotacijo, da podmažemo rotacijo!
- Kdor tebe s kruhom, ti njega z objektivno težavo!
- Iščejo prostovoljne daljce odgovornosti!
- Zakaj nimamo tudi zavoda za zaščito od spomenikov!
- Kdor tebe s kritično sodbo, ti njega z vrhovno!
- Naj igrajo himno samo pooblaščen muzikanti!
- Rdeči v komunizem, polrdeči v karizem!

Vlada Bulatović-Vib

Havaji - razpotje v Tihem oceanu

KAPITAN COOK ODKRIJE HAVAJE

Polinezijski so stoletja vedeli za havajsko otočje, toda ostalemu svetu je to postalo znano šele 1778. leta, ko ga je povsem slučajno odkril britanski raziskovalec kapetan James Cook. Cook je iskal prehod skozi Severno Ameriko, da bi skrajšal potovanje iz Evrope v Azijo. Izkrca se je na otoku Kauai, kjer so ga domačini sprejeli kot boga Lono. Pri tem je kapetan ugotovil, da so otoki razdeljeni na štiri kraljevine, ki so jim vladali štirje lastniki celotnega ozemlja.

Nekaj let po Cookovem obisku je neki mladi poglavar, ki je postal havajski narodni heroj, zavojeval vse otoke razen Kauaia in Niinaha, ki sta se njegovi oblasti priključila pozneje. Kralj Kamehameha je postal absolutni monarh, ki je razpolagal z otoki in pisal zakone.

Ko se je kapetan Cook vrnil v Anglijo, je poročal o havajskih otokih, ki jih je imenoval »sendviški otoki« po lordu britanske admiralitete Sandwichu. Cook se je 1779. leta vrnil na otoke, toda tu je v tragičnem sporu z domačini v zalivu Kealahakua poleg Velikega otoka padel. Čeprav se je njegovo življenje tragično končalo, je pomenilo odkritje havaj-

Zadnja vladarica Havajev je bila kraljica Liliuokalani

Kdo vozi barko?

Nedvomno tisti, ki ima v rokah vesla ali krmilo!

Ko je nedavno sovjetski premier Nikita Hruščev obiskal Švedsko, sta s švedskim predsednikom Erlanderjem sedla v čoln. Inicijativno je prevzel Hruščev in v eni sapi preveslal tristo metrov široko jezero od enega brega do drugega. S tem si je Hruščev spet oskrbel množico komentatorjev časopisnih poročevalcev, ki prežijo za vsako Hruščevljevo gesto in besedo. Tako so se razpisali:

— Erlander, pozor! Pod katero zastavo ploveš?

— Kjerkoli že, Hruščev je vedno za krmilom!

— O čem pogovor na idiličnem jezeru? O dejavnosti polkovnika Wennerströma, ki je špioniral za sovjete?

Poleg takih zlobnih pripomb pa seveda ne manjka resnih komentarjev, ki o Hruščevu govorijo kot o resnem politiku, ki mu je dobro sedstvo in mir na svetu glavni cilj politike. Za take cilje se je vredno peljati z barko, mar ne?

Ladja s 300 kilometri na uro

Današnje preoceanske velikanke kot Queen Mary in United States so dobile novega konkurenta, iz Moskve je namreč prišla vest, da je skupina sovjetskih konstruktorjev pod vodstvom inženirja brodogradnje Georgija Bereva izdelala načrte za izgradnjo »leteče ladje« za 1000 potnikov, ki jo bodo, ko bo seveda gotova, spustili v promet v Črnem morju in Sredozemlju. Pričakujejo, da se bo čez kakšno leto pojavila tudi v Atlantiku.

Gre za najnovejšo, supergigantsko varianto hidrogliserja — ladjo, ki drsi na vodnih smučeh. Podobne ladje že leta konstruirajo ne samo sovjetski, ampak tudi drugi strokovnjaki. Toda novost je vsekakor v velikosti in hitrosti tega velikankega hidrogliserja: 1000 potnikov in 300 kilometrov na uro!

Po podatkih, ki so jih objavili, bo imel hidrogliser trup, podoben raketi, v katerem bo nameščena cela baterija izredno močnih reaktivnih motorjev, ki ne bodo prav nič zaostajali za tistimi, ki poganjajo vsemirske rakete. Potovanje bo kljub temu ugodno. Ladja namreč ne bo izpostavljena valovom, saj bo drsela celo do 30 metrov nad morsko površino.

Letos pač ne bo veliko Celjanov v Tokiu, ki bi bili tako srečni, da bi jih na aerodromu sprejela gejša, katere posnetek objavljamo

PROTEST

— Nočem več v šolo! — je dejal otrok staršem, ko se je vrnil po prvem šolskem dnevu domov. — Ne znam čitati, niti pisati, pa mi ne dovolijo, da bi vsaj govoril.

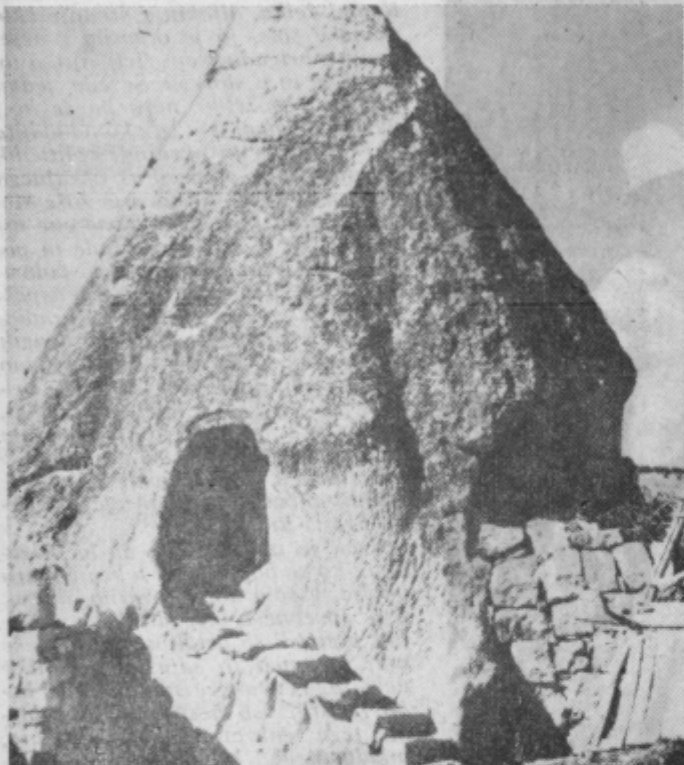
iz albuma svetovnega popotnika

VSELJIVA GARSONIERA

V Kapadociji, v srednjem delu Turčije, leži široka dolina, ki deluje kot izrežana slika iz grozljive bajke. Dolina Goreme je bila nekoč preplavljena z lavo bližnjega vulkana Erdžijas. Od takrat je prešlo že več kot tisoč let. Erozijska je prerešala mehki vulkanski kamen in ga spremenila v nešteto več ali manj stožastih stolpov, od katerih marsikakšen nosi na svojem vrhu klobuk iz trdega kamnja, ki ga vetrovi še niso uspeli podreti.

Se pred tri do štiri tisoč leti so se prastanovci tega kraja naselili v nekih pečinah, a so jih potem kmalu iz neznanih vzrokov zapustili.

V petem veku nove ere pa so se tu naselili kristjani, ki so bežali iz Palestine, pregnani od Rimljanov.

Žitarice, katere so posejali, so dale odlični pridelek. Jatam golobov, ki so letale v pečine, pa so prebivalci samo nastavili lonec — hrana je bila takoj bogatejša in bolj okusna.

Ker je bila klima v dolini Goreme blaga, so naseljenci zasadili razno sadje, a tudi vinsko trto. Vino je bilo rumeno in sladko. Ravno takšnega so si oni želeli.

Poleg trte so tudi prilešci pogladi korenine. Razmnožili so se. Razširili so pečine in delali nove. Kamen je bil mehak in posušen. Cele cerkve z oltarji, stebri, svodi, okrašeni s freskami, so nastajali v notranjosti pečin. Tudi samostani, družinski domovi in samske »sobe«.

Vek je v trenutku presel. Tako dva kot pet. Šele v dvanajstem stoletju, ko so sem vpadli Seldžuki, so ti razgnali naselje kristjanov. Svetnikom so s fresk izgubili oči. A kar so mogli, so razrušili.

Dolga obdobja so ta pečinska stanovanja ostala prazna. A v mnogih so se ljudje ponovno nastanili. Pravijo, da je v njih poleti sveže, a pozimi ugodno. Prazna ostanejo prebivališča samo takrat, če odide lastnik v mesto, da se zaposli v kakšni tovarni.

Kot lastnik te »garsonjere«. Ona je postala vseljiva. Morda za večne čase.

Tibor Sekelj